

Mataivo ooja istumaasi iyuaadana Δ Suusi Cristo aid Δ si aim Δ raitadai tami oidigi daama

¹ Pot $\Delta\Delta\Delta$ giducataidai $\Delta\Delta$ qui aaduñ Δ carud Δ Suusi Cristo ismaac Δ d Δ Δ rcajiudad Δ Δ raí Davicaru dai Davicaru Δ rcajiudad Δ Avraañicaru.

² Avraañicaru Δ roogad Δ Isaacaru, Isaacaru Δ roogad Δ Jacocar, Jacocar Δ roogad Δ Judacaru dai aa ismaac Δ d Δ maamarai Δ gai.

³ Judacaru Δ roogad Δ Paaresicaru daid Δ Saacararu daid Δ Δ d $\Delta\Delta$ d Δ Tamara t $\Delta\Delta$ giducataidai, Paaresicaru Δ roogad Δ Esinomicaru, Esinomicaru Δ roogad Δ Aramacaru.

⁴ Aramacaru Δ roogad Δ Aminadabacaru, Aminadabacaru Δ roogad Δ Naasonacaru, Naasonacaru Δ roogad Δ Salmonacaru,

⁵ Salmonacaru Δ roogad Δ Boosocaru daid Δ Δ d $\Delta\Delta$ d Δ Raaba t $\Delta\Delta$ giducataidai, Boosocaru Δ roogad Δ Obedicaru daid Δ Δ d $\Delta\Delta$ d Δ Ruuta t $\Delta\Delta$ giducataidai, Obedicaru Δ roogad Δ Isaícaru.

⁶ Isaícaru Δ roogad Δ Δ raí Davicaru, daid Δ Δ raí Davicaru Δ roogad Δ Salomoñicaru daid Δ Δ d $\Delta\Delta$ d Δ Δ rUriiasicaru ooñigad Δ .

⁷ Daid Δ Salomoñicaru Δ roogad Δ Roboamicaru, Roboamicaru Δ roogad Δ Aviiasicaru, Aviiasicaru Δ roogad Δ Asacaru,

8 Asacaru ΔroogadΔ Josapaatacaru, Josapaatacaru ΔroogadΔ Joramacaru, Joramacaru ΔroogadΔ Usiasicaru,

9 Usiasicaru ΔroogadΔ Jotamacaru, Jotamacaru ΔroogadΔ Acasicaru, Acasicaru ΔroogadΔ Esequiiasicaru,

10 Esequiiasicaru ΔroogadΔ Manaseesicaru, Manaseesicaru ΔroogadΔ Amoñicaru, Amoñicaru ΔroogadΔ Josiiasicaru,

11 Josiiasicaru ΔroogadΔ Jeconiasicaru dai aa ismaacΔdΔ maamarai Δgai. Δgai oidacatadai aidΔsi ΔraígdΔ Babilooniana oidacami divia dΔvΔΔragadΔana Δjudidíu dai maisapicami vuucai mui gΔdΔvΔΔragamu.

12 Dai gooquiΔrΔ Jeconiasicaru ΔroogadΔ Salatielicaru, Salatielicaru ΔroogadΔ Sorovaveelicaru,

13 Sorovaveelicaru ΔroogadΔ Aviudicaru, Aviudicaru ΔroogadΔ Eliaquiimicaru, Eliaquiimicaru ΔroogadΔ Asoracaru,

14 Asoracaru ΔroogadΔ Sodocaru, Sodocaru ΔroogadΔ Aquimicaru, Aquimicaru ΔroogadΔ Eliudacaru,

15 Eliudacaru ΔroogadΔ Eleasaracaru, Eleasaracaru ΔroogadΔ Matanacaru, Matanacaru ΔroogadΔ Jacocaru,

16 Jacocaru ΔroogadΔ Osee ismaacΔdΔ ArcunadΔ María dai María ΔrdΔΔdΔ Suusi ismaacΔdΔ ΔrΔCristo.

17 Tami gΔagai baivustaama dan maacova oodami ismaacΔdΔ oidacatadai aidΔsi oidacatadai Avraañicaru abiaadΔrΔ asta aidΔsi oidacatadai Davicaru uucami tomasi maivΔΔsi Δpna oidacatadai dai ΔpΔ baivustaama dan maacova Davi-

caru abiaadΛrΛ asta aidΛsi Δraí BavilooniΛrΛ oida-
cami maisapicami vuucai Δjudidíu Bavilooniamu
Δgai maivΛΛscatai ΔΔpana oidacatatadai dai ΔprΛ
baivustaama dan maacova aidΛ abiaadΛrΛ asta
aidΛsi vuusai ΔCristo, Δgai maivΛΛscatai ΔΔpana
oidacatatadai.

18 Aduucai ΔpΔdui tai divia Suusi Cristo: María
ΔrdΛΛdΛ dai casi ΔrgΛncuucunacamicatatadai Δgai
ΔΔmadu ΔOsee dΛmos maiquia Δmapai oida-
catadai, taidΛ María nonoatu guvucadadΛcΛdΛ
Diuusi IbΛadΛ.

19 ΔOsee ΔrΛmo cΛΛli cΛΛga tuigacami
dai maitipΛlidadai ismatiagi Δoodami
isnonoacatatadai ΔMaría, baiyoma ipΛlidadai Δgai
isastocai dagituagi sai maisoimaa taatatuldana
ΔtΛtΛaanΔdamigadΛ.

20 Dai aidΛsi quiaa tΛtΛgitoitadai ΔOsee go-
maasi, tai coosigadΛrΛ gΛmaasitu Δmo Diuusi
tΛañicarudΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Osee Davicaru cajiudadΛ, maitiduaadicuda
vΛΛnañi ΔMaría vaidΛ ΔrgΛooñiacana, Diuusi IbΛadΛ
guvucadadΛcΛdΛ viaaca agai Δgai Δali oodami.

21 Δgai marata agai Δmo ali gΛΛli pai Suusi tΛΛtΛ.
ΔSuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai oodami soimaas-
camigadΛaiñdΛrΛ ismaacΛdΛ vaavoitudagi cascΛdΛ
potΛΛgiduca agai Δgai —astΛtΛdai.

22 AidΛsi ΔpΔdui gomaasi aidΛ ΔpΔdui ismaacΛdΛ
aagai Diuusi gΛñiooquituldiadamigacΛdΛ saidΛ icaiti:

23 Δmo ali tΛji nonoatumu dai maratamu Δmo ali
gΛΛli dai Emanuel aagadamu oodami.

Ascaiti Diuusi. Emanuel itΛiya Δlidi: Diuusi
gΛrΛΛmadu daacana.

24 Dai aidasi nana aOsee poduucai idui isducatai aagidi aDiuusi taañicaruda, vana agai aMaría.

25 Damos maiaabana voo agai asta aidasi marai aMaría. Agai artuucamidara marada tai Suusi tala.

2

1 aSuusi Beleenara vuusai Judeea davarilara, aidasida aEroodasi arraicatadai ami davarilara. Tai ami Jerusaleenara Judeea davarilara dada chilaqui calali. Jerusaleenara sioma midu oidacami siaa amapacara Judeea davarilara. acalali ismaacada ami dada cal maata naidi sisiaavugai. Siaalico padara dada acalali,

2 dai gatacacaimi daida icaitimi:

—Vaaco daja aapima judidú ganraíga ismaacada vuusai, naidi aatama siaavugaigada cascada dada aatama dai siaa duutuda ragai —ascaiti acalali.

3 Dai aidasida arai Eroodasi mai gomaasi alia duaadimu agai. Agai poliditadai isoidaca agai amai rai sigai camaitatanaanada agaitadai. Dai vansi oodami Jerusaleenara oidacami alia dudu-aadimu ara. Agai poliditadai isatataanadami istutuiditadai isgancocodagi.

4 Taida aEroodasi ampagi vansi apapaali baitaguucacamigada, amadu amamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada dai tacacai saaco vuusia agaitadai aCristo.

5 Tai agai aa noragi daida itadai:

—Beleenara tami Judeea davarilara, dai Diuusi ñiooquituldiadamigada ooja sai pocaiti Diuusi:

6 Ismaac_Λda Beleen_Λra oidaca agai Judeea d_Λv_ΛΛ_Λri_Λra aa judidíu vaamioma siaa duutuadamu siaa judidíu.

Λgai saagida vuusia agai _Λmo g_ΛΛ t_Λaan_Λdami.

Dai _Λgai t_Λaan_Λdamu _Λjudidíu.

Asc_Λiti Diuusi —ast_ΛΛ_Λdai _Λgai.

7 Taid_Λ _ΛErood_Λsi astocai vaí _Λc_Λc_ΛΛ_Λli ismaac_Λda dada siaalico pad_Λra, dai c_ΛΛga t_Λcacai suu duucu g_Λmaasitu _Λsiaavugai.

8 Dai gooqui_Λra ootoi _ΛErood_Λsi _Λc_Λc_ΛΛ_Λli Beleenamu daid_Λ it_ΛΛ_Λdai:

—Iimivurai dai gaaga _Λali si_ΛΛñi dai m_Λsi_ΛΛscad_Λ t_Λgiagi v_Λrai dadacai giñaagida nai aan_Λ _Λp_Λ m_ΛΛ siaa duutudagi —ast_ΛΛ_Λdai _ΛErood_Λsi.

9-10 Pot_ΛΛ_Λdai _Λraí taid_Λ _Λc_Λc_ΛΛ_Λli iji. Daid_Λ _Λsiaavugai ismaac_Λda t_ΛΛ _Λgai vaas_Λquioma mos-bait_Λqui im_Λitadai. Taida c_Λquiiva _Λsiaavugai daama siaaco daacatadai _Λali si_ΛΛñi. Dai aid_Λsi _Λc_Λc_ΛΛ_Λli t_ΛΛ _Λsiaavugai ali_Λ baig_ΛΛ_Λli.

11 Dai vaapac_Λcai ami quiiy_Λra t_ΛΛ _Λgai _Λali si_ΛΛñi _ΛΛmadu _Λd_ΛΛd_Λ. Dai g_Λntootonac_Λda guuquiiva dai siaa duutuli _Λgai _Λali si_ΛΛñi dai gooqui_Λra cupioco _Λgai g_Λncajojooñiga dai oi ooro, dai cubimadali dai mirra. Mirra _Λra_Λmo istumaasi chigian uuvadami.

12 Dai gooqui_Λra Diuusi aagidi _Λc_Λc_ΛΛ_Λli coosigad_Λra sai camaiim_Λna siaaco daacatadai _ΛErood_Λsi tai casc_Λda _Λmai voyamu s_ΛΛli noonora _Λgai.

13 Dai aidasi canoonora $\Delta C \Delta C \Delta \Delta \Delta$ li, Δ mo Diuusi t Δ aañicarud Δ g Δ maasitu coosigad Δ r Δ Δ Osee daid Δ it Δ t Δ dai:

—Vañigiñi dai vaidacai goali si Δ Δ ñi Δ Δ madu god Δ Δ Δ voopoivurai Ejiipituamu dai mom Δ Δ ca av Δ r daraaja asta si Δ Δ scad Δ g Δ naagida aan Δ . Δ Eroodasi gaaga agai goali si Δ Δ ñi dai muaa Δ lidi —ast Δ t Δ dai Δ Diuusi t Δ aañicarud Δ .

14 Taid Δ Δ Osee vañi dai tucar Δ vaidacai Δ ali si Δ Δ ñi Δ Δ madu Δ d Δ Δ Δ Ejiipituamu.

15 Dai anaasi daraaja Δ gai asta aidasi muu Δ Eroodasi. Aidasi poduucai idui Δ gai poduucai Δ p Δ dui ismaac Δ d Δ aagai Diuusi Δ Δ quioma g Δ ñiooquituldiadamigac Δ d Δ dai pocaiti: “Aagidamu aan Δ giñmara sai vuusaiña Ejiipituaiñd Δ r Δ ”, ascaiti Diuusi.

16 Dai aidasi maí Δ Eroodasi isyaatagi $\Delta C \Delta C \Delta \Delta \Delta$ li ali Δ baamu, dai gat Δ jai coodaragai v Δ Δ si aali ismaac Δ d Δ viaacatadai googo uumigi coidamacoga ismaac Δ d Δ Beleen Δ r Δ oidacatadai dai v Δ Δ si sicoli Beleena oidacami. $\Delta C \Delta C \Delta \Delta \Delta$ li sastuduac Δ d Δ caagidi Δ Eroodasi si Δ Δ quid Δ t Δ t Δ dai Δ gai Δ siaavugai dai poduucai Δ situ Δ Eroodasi si Δ judidíu raígad Δ ismaac Δ d Δ gaagai Δ gai cayoga viaacatadai gooca uumigi. Dai casc Δ d Δ gat Δ jai coodaragai v Δ Δ si aali ismaac Δ d Δ viaacatadai googo uumigi coidamacoga.

17 Poduucai Δ p Δ dui ismaac Δ d Δ ooja g Δ raduñicaru Jeremias Diuusi ñiooquituldiadamigad Δ dai poduucai ooja:

18 Muidutai judidíu ooqui suaan Δ da agai muiyap Δ r Δ oidacami.

Λooqui suaanΛda agai gΛcooditudacai maamaradΛ.
 Dai maitipΛliadamu Λooqui isaa baiΛΛliatudagi.
 Cacoimu maamaradΛ cascΛdΛ.
 Ascaiti JeremiiasicarΛ.

¹⁹ Dai aidΛsi camuu ΔEroodΛsi, tai Λmo Diu-
 usi tΛaañicarudΛ gΛmaasitu ΔOsee coosigadΛrΛ Eji-
 ipitΛrΛ daidΛ itΛtΛdai:

²⁰ —Vañigiñi dai vaidacai goali siΛΛñi ΛΛmadu
 dΛΛdΛ Δpamu avΛr iimi gΛndΛvΛΛragamu casi at-
 coi Δgai ismaacΛdΛ muaa Δlidadai goali siΛΛñi
 —astΛtΛdai ΔDiuusi tΛaañicarudΛ.

²¹ TaidΛ ΔOsee vañi dai vuaa Δali siΛΛñi ΛΛmadu
 ΔdΛΛdΛ tami Isireli dΔvΛΛriΛrΛ.

²² DΛmos aidΛsi maí ΔOsee siΛΛArquelao
 ΔrtΛaanΛdamicatadai JudeeΛrΛ gΛooga EroodΛsi
 vΛΛtarΛ, duaadicuitadai Δgai isimiagi gaamucu,
 tai coosigadΛrΛ aagidi Diuusi tΛaañicarudΛ sai
 Galileeamu iimΛna.

²³ Dai aΛcai GalileeΛrΛ dΔvΛΛriΛrΛ Nasareeta
 oidatu. AidΛsi poduucai idui Δgai poduucai ΔpΛdui
 ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ
 saidΛ Δoodami pocaitiada agai saidΛ ΔSuusi
 ΔrNasareetΛrΛ oidacami.

3

¹ AidΛ tuigaco oidigana Judeea dΔvΛΛriΛrΛ divia
 ΔVuaana ismaacΛdΛ vapaconai Δoodami,

² daidΛ itΛtΛdai:

—Λma duucai avΛr gΛntΛtΛgito dai
 camaisoimaasi ivuaada casia miaadΛimi istuigaco
 Diuusi soiña agai oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana
 —astΛtΛdai.

3 Idi Vuaana ʌgai ismaacʌdʌ aagai ʌDiuusi ñiooquituldiadamigadʌ Isaíacaru aduucai ooja ʌgai: Diuusi ootosa agai ʌmo cʌʌli sai oidigana gamamaatʌtuldiña dai poduucai gaaagidamu ʌgai:

“Caotoma divia agai gʌrtʌaanʌdamiga cascʌdʌ ʌma duucai avʌr gʌntʌʌgito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía.

4 ʌVuaana yuucusida cameyu vopodʌcʌdʌ duñisicatadai dai givuradʌ ogicʌdʌ duñisicatadai, dai soosoyi cuaadana ʌVuaana ʌʌmadu saivoli.

5 Vai daivʌiña oodami vʌʌsi Judeea dʌvʌʌriaiñdarʌ Jerusaleenaiñdarʌ dai aa ʌʌmapʌcʌrʌaiñdarʌ caʌca ʌliditai istumaasi aagai ʌVuaana dai ismaacʌdʌ miaanai oidacatadai ʌaqui Jordán ʌpʌ.

6 Dai ismaacʌdʌ daanʌiña Diuusi sai oigʌdana soimaascamigadʌ ʌVuaana vapaconaiña ami ʌgʌʌ Jordán aquiʌrʌ.

7 Dʌmos aidʌsi tʌʌ ʌVuaana ismuidutai fariseo ʌʌmadu saduseo daivimi sai ʌgai vapaconana tai ʌgai itʌtdai:

—Aapimʌ ismaacʌdʌ daivʌi tami ansai gʌnvapaconana ʌpan ducami coocoyi ismaacʌdʌ vopooyi siuu duucu camʌʌjidagi vasoi, poʌliditai sai poduucai Diuusi camaisoimaasi gʌntaatatulda agai. ʌpʌrʌga gʌaagai issʌʌlicʌdʌ ʌma duucai gʌntʌʌgituagi aapimʌ dai camaisoimaasi ivuaadagi.

8 Cʌʌgacʌrʌavʌr oidaca vai nʌidiña aa mʌssʌlicʌdʌ caʌma duucai gʌntʌʌgito dai camaisoimaasi ivuaada agai.

9 Dai maitavAR povANliada aapimA mAsaidA ARAvraañicarU cajiudadA sai cascADa cAGacARa gANnAidi Diuusi. SALLicADa angAnaagidi sai Diuusi istutuidi isidufiagi AvraañicarU cajiudadA asta idi ooodiaiñdARa isipAliadagi.

10 Diuusi cabaigADuu issoimaa taatatuldagi maicAaga tuutiAcADa APan duucAi AMo cALLi ismaAcADa guicutai uusi ismaAcADa maicAagadu iibiada dai mAMaidi. PoduucAi Diuusi ootosamu Aoodami ismaAcADa soimaasi ivueeyi mAAca siaaco tomastuigaco mAAcana taí.

11 AanA gia suudagicADa gANvapaconai sai nAidiña aa mAsai caama duucAi gANTAtagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Damos divia agai AMai ismaAcADa gANvapacona agai Diuusi IbaadAcADa sai gANAMadu daacana Diuusi IbaadA. Dai Agai vaa nAida agai oodami ismaAcADa ARcAaga ivuaadami dai ismaAcADa ARmaicAaga ivuaadami. Agai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanA. AanA maitistutuidi siAasi istutuidi Agai.

12 AMo cALLi ismaAcADa cAlivai tAligi bai tueeyi AtAligi daidA Acosada mAMaidi. PoduucAi idufiA agai Agai ismaAcADa divia agai AoodamicADa. IsmaAcADa vaavoitudai Agai iimia agai tAvagiamu dai ismaAcADa maivaavoitudai Diaavora AMadu iimia agai Agai siaaco tomastuigaco mAAcana taí —astAtAdai AVuaana Aoodami.

13 VaidA ASuusi Galilea dAVARI amaadARA imaitadai dai aayi ami AgAA Jordán aquiARA siaaco daacatadai AVuaana sai Agai vacuaanana.

14 AVuaana maitipAlidimi tuucamidARA isvacuaanagi daidA itAtAdai Agai ASuusi:

—Aanava agai dai gaaagai pasgiñvacuaanagi.
 ¿Tuipasi aapi ipalidi isaanava gvacuaanagi?
 —astatadai avuaana.

¹⁵ Damos avuusi itatadai:

—Casi maiñioocada siomava arcavagai tasiduniagi
 istumaasi Diuusi ipalidi —astatadai avuusi.

Taidava vuana ipali.

¹⁶ Dai aidasi mosvaco avuaana avuusi taidava
 avuusi vuusai suudagiaindava. Tai otoma
 gacupiooco avavaagi taidava avuusi tavav Diuusi Ibavada
 vai tavav siaaco uucami daacatadai agai avava maasi
 avo tugu.

¹⁷ Tai caidatu avo ñiooqui avavaagiaindava daidava
 icaiti:

—Idiavava giñmara nai aliava oigadai avava. Dai avava
 aliava baigiñpalidi goocavava —ascavava aviooqui.

4

¹ Taidava Diuusi Ibavada vaidacavava avuusi oidigamu,
 sabav avava iduiñtuldana avo istumaasi istu-
 maasi Diuusi maitipalidi.

² Daidava Suusi maitauu goo coobav tasav dai goo
 coobav tucagav dai cascav biugimucatadav.

³ Taidava avava miaadava cavava siaaco daa-
 catadav avuusi nava aliditav sabav iduiñtuldana
 avo istumaasi istumaasi Diuusi maitipalidi daidava
 itatadav:

—Pavaapi avDiuusi marav di, tavavniñi
 goojoodav vai tascalav gnavatona —astatadav
 avava.

⁴ Damos avuusi itatadav:

—Diuusi ñiooquidava icaiti: “Masiu mosava tas-
 calicavava istutuidi oodavav isoidacagav, gavaagiava

Diuusi ñiooquidΛ ΛpΛ”, ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ —astΛΛdai ΛSuusi.

⁵ TaidΛ ΛDiaavora vaidacai ΛSuusi Jerusaleenamu dai ami ΛgΛΛ quiuupaigadΛΓΛ Λjudidíu daama tΛsagi,

⁶ daidΛ itΛΛdai:

—PΛsaapi ΛrDiuusi maradΛ di, tabiaadΛΓΛ mΛtana gΛΛsi tuduidΛ. Pocaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ di:

Diuusi ootosamu gΛtΛtΛaañicarυ vaidΛ gΛnuucaticana.

SigΛdaagiadamu Λgai gΛnnoonovicΛdΛ pai mais-araana aapi gΛΛΛcaso Λmo odiana.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ —astΛΛdai ΛDiaavora.

⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛΛdai:

—Pocaiti ΛpΛ Diuusi ñiooquidΛΓΛ di: “MaitΛagagai pΛsaagiadagi Diuusi saidΛ iduuna Λmo istumaasi mosnΛida Λliditai sabai giduuna”, ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ —astΛΛdai ΛSuusi.

⁸ Tai Λpamu ΛDiaavora vaidacai ΛSuusi Λmo gΛΛ tuvidacamυ dai abiaadΛΓΛ tΛtΛΛgidi vΛΛsi gΛgΛr tΛtΛaanΛdami ismaacΛdΛ oidaga oidigi daama dai vΛΛsi oodami ismaacΛdΛ tΛaanΛi ΛtΛtΛaanΛdami,

⁹ daidΛ itΛΛdai:

—AanΛ angΛmaquiagi oigaragai pai tΛaanΛda vΛΛsi goovai pΛsgiñvuidΛΓΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquivagi dai giñsaa duutudagi —astΛΛdai ΛDiaavora.

¹⁰ TaidΛ ΛSuusi itΛΛdai:

—ImΛdañi tabiaadΛΓΛ Diaavora, pocaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ: “AliΛsi gΛaagai issiaa duutuadagi Diuusi dai mosΛca Λgai ΛΛgiadagi”, ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ —astΛΛdai ΛSuusi.

11 TaidΛ ΔDiaavora ii abiaadΛrΛ, tai dada Diuusi tatΛaañicarudΛ dai nuucagi ΔSuusi.

12 AidΛsi maí ΔSuusi ismaisapicatadai ΔVuaana ii Galilea dΔVΛΛriamu.

13 DΔmos camaivii Δgai NasareetΛrΛ baiyoma Capernaumamu ii Δgai dai mΛΛca oidaca agai. Capernauma ΔrgΛΛ suudagi ugidiana. ΔgΛΛ suudagi ugidiana ΔrNepatalicaru dΔVΛΛragadΛcatadai dai abaana Nepatalicaru dΔVΛΛragadΛ ΔrSebulonacaru dΔVΛΛragadΛcatadai.

14 AidΛsi ΔSuusi ii gamucu aidΛ ΔpΔdui ismaacΛdΛ ooja Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Isaíacaru daidΛ icaiti:

15 Mui oodami sibΛaadΛrΛ oidacami oidaca agai GalileeΛrΛ Sebulonacaru dΔVΛΛragadΛrΛ dai Nepatalicaru dΔVΛΛragadΛrΛ ΔgΛΛ suudagi abaana Jordán aqui maigovai.

16 Dai Δgai maimaatΛcamu Diuusi ñiooquidΛ dai aliΛ soimaasi ivuaadamu.

DΔmos gooquiΛrΛ caΛcamu Δgai istumaasi gama-maatΛtulda agai ΔcΛΛgacΛrΛ vuviaadami dai baigΛnΛliadamu Δgai.

Ascaiti Isaíacaru.

17 AidΛ abiaadΛrΛ ΔSuusi potΛtΛdaiña Δoodami:

—Δma duuquiavΔr gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada. Casia miaadimi istuigaco soiña agai Diuusi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana —astΛtΛdaiña ΔSuusi.

18 ASuusi g_{ΛΛ} suudagi ugidiamu s_{ΛΛ}li im_Λitadai Galilee_{ΛRΛ}, dai t_{ΛΛ} gooca g_Λnsi_{ΛΛ}g_{ΛMΛ}. Amoco Simuñi Piiduru t_{ΛΛ}gidu, dai ag_Λmai Aand_{ΛRΛ}si. Agai _{ΛR}vatopa vuudamicatadai, dai suudar_Λ dadai-tudai g_Λnvatopa vuicaru.

19 Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Giñoidá_vurai nai aan_Λ g_Λnmaat_Λtuldana m_Λsducatai gaagada aapim_Λ oodami vaid_Λ giñvaavoitudana —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

20 Tai _Λgai otoma anaasi viaa g_Λnvatopa vuicaru dai oí_Λ _ΛSuusi.

21 Dai bait_Λquiooma t_{ΛΛ} _ΛSuusi _{ΛRΛ} gooca g_Λnsi_{ΛΛ}g_{ΛMΛ}. Jacovo _{ΛM}madu Vuaana Sevedeo maamarad_Λ. Vai _Λmo vaarcu _Λraana daraajatadai _{ΛM}madu oogad_Λ dai daraasdi g_Λnvatopa vuicaru. Taid_Λ _ΛSuusi vai.

22 Tai _Λgai otoma anaasi viaa _Λvaarcu _{ΛM}madu g_Λnooga dai oí_Λ _ΛSuusi.

23 _ΛSuusi v_{ΛΛ}si Galilea d_Λv_{ΛΛ}riana aim_Λraitadai, dai v_{ΛΛ}si judidú quiquiuupaigad_{ΛRΛ} gaaagidimi isDiuusi soiña agai oodami sai c_{ΛΛ}gac_{ΛRΛ} oida-cana. V_{ΛΛ}si istumaasi gaaagidiña _ΛSuusi s_{ΛΛ}lic_{ΛDΛ} _{ΛR}c_{ΛΛ}gaducami. Dai Suusi duduaaidimi mui oodami naana maasi coocodagai viaacami.

24 Tai otoma maí v_{ΛΛ}si Siria d_Λv_{ΛΛ}ri_{ΛRΛ} oidacami istumaasi ivuaadana _ΛSuusi, dai otoma vuaapi _Λgai _ΛSuusi v_{ΛΛ}si _Λcoococoidad_Λ sai duduaaidana tomastuma coocodagai viaacami dai ismaac_{ΛDΛ} maitistutuiditadai isoiñ_Λdagi vaid_Λ _ΛSuusi duduaaidiña v_{ΛΛ}scatai dai vuvaitu Diaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ oodamiaiñ_{ΛRΛ}.

25 Tai oí mui oodami _ΛSuusi Galileeaiñ_{ΛRΛ}, dai Decapolisi d_Λv_{ΛΛ}riaiñ_{ΛRΛ}, dai v_{ΛΛ}si

Judea dΛvΛΛriaiñdΛrΛ JerusaleenaiñdΛrΛ dai aa ΛmapΛcΛrΛaiñdΛrΛ, ΛgΛΛ aqui Jordán vasoñiomaiñdΛrΛ.

5

¹ Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi vΛΛsi Λoodami, tΛsai Λmo giidiana dai ami daiva. TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ gΛnΛmpagi ΛSuusi sicoli dai vΛΛsi Λoodami.

² VaidΛ ΛSuusi mamaatΛtuldi daidΛ itΛtΛdai:

³ —Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi vΛΛscatai ismaacΛdΛ maatΛ istΛgito isDiuusi soiñagi vaidΛ ivuaada Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi. Diuusi soiñamu vai Λgai ivuaadana istumaasi Diuusi ipΛlidi.

⁴ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai ismaacΛdΛ sivi soigΛΛlidi soimaasi ivuaadatai Λgai Diuusi bai ΛΛliatudamu.

⁵ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai ismaacΛdΛ maigΛgΛrducΛdΛ gΛnΛlidi, Λgai tΛaanΛdamu oidigi utudiΛrΛ siΛΛscadΛ ugitiagi idi oidigi.

⁶ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ cΛΛgacΛrΛ oidaca Λlidi, Diuusi soiña Λgai Λgai vai poduucai oidacana.

⁷ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai ismaacΛdΛ soigΛnΛlidi aacΛdΛ, Diuusi soigΛΛliadamu ΛgaicΛdΛ ΛΛpΛ.

⁸ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai ismaacΛdΛ maisoimaasi ivuaada Λlidi. Λgai Diuusi Λmadu iimimu.

⁹ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai ismaacΛdΛ soicΛi Λcocoadami sai camaitΛncocodaiña. Diuusi gΛmaamara duucai nΛijadamu.

10 Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌɖʌ aa soimaa taatamituldi ivuaadatai ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi. Diuusi soĩnamu vaidʌ apiaivuaada ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi.

11 Diuusi cʌʌgacʌɾʌ gʌnnʌijadamu aapimʌ siʌʌscadʌ ʌoodami gʌnaagiadagi soimaasi ñiooqui dai soimaasi gʌntaatamituldiadagi dai mʌsiʌʌscadʌ gʌnyaatagʌdagi, giñvaavoitudaitai aapimʌ.

12 Dʌmos baigavʌɾ ʌnʌliada aapimʌ Diuusi gʌnmaaquimu ʌmo istumaasi cʌʌgaducami tʌvaagiʌɾʌ, poduucai ʌpɾʌ soimaa taata ʌDiuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ ismaacʌɖʌ ʌpɾʌga dada isaapimʌ.

13 Ismaicʌʌgacʌɾʌ oidaca aapimʌ oodami maitipʌliadamu isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidʌ poduucai isduucai ʌmo oodami maitipʌlidiña iscuaadagi cuadagai maiyoovicami. Cascʌɖʌ aliʌsi gʌaagai iscʌʌgacʌɾʌ oidaca aapimʌ. Nʌiditai aa iscʌʌgacʌɾʌ oidaga aapimʌ poduucai ipʌliadamu ʌgai isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidʌ dʌmos ismaicʌʌgacʌɾʌ oidaca aapimʌ aidʌ gia maisoicʌi aapimʌ oodami dai Diuusi gajiaadʌɾʌ gʌnviaamu aapimʌ.

14-16 Aliʌsi ʌrsoĩni cuudagi tucarʌ. Poduucai ʌpɾʌ aliʌsi ʌrsoĩni aapimʌ cʌʌgacʌɾʌ oidacatai vai poduucai maatʌna aa isducatai Diuusi ipʌlidi isoidacagi. Vʌʌsi oodami gʌntʌgito nʌidi isaapimʌ ʌrvaavoitudadami. Daidʌ ʌoodami nʌiditai iscʌʌgacʌɾʌ oidaga aapimʌ siaa duutuadagi Diuusi gʌɾooga ismaacʌɖʌ tʌvaagiʌɾʌ daja.

17 MaitavΛr povΛnΛliada aapimΛ iñsaanΛ divia dai maiΛΛgiada iñagai Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai mamaatΛtuldiaragadΛ ismaacΛdΛ aagidi Λgai Moseesacaru dai gΛñiñiooquituldiadamiga, baiyoma divia aanΛ dai ΛΛgiada iñagai.

18 SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai siΛΛsi uucami cΛaacagi oidigi vΛΛsi istumaasi aagai Diuusi moduucai imΛda agai maitΛviaa agai tomalaachi tomali Λmo oojai maimaigovai gΛdaasa agai asta siΛΛscadΛ ΛpΛdui vΛΛsi ismaacΛdΛ viaa siΛpΛduñiagi.

19 CascΛdΛ sioorΛ ΛmapiadΛrΛ viaagi Λmo istumaasi Diuusi sΛΛlicamigadΛaiñdΛrΛ, tomasi Λgai polidi ismaisi gΛaagai isiduñiagi dai poduucai mamaatΛtuldiadagi Λoodami sai poduucai ivuaadana Λgai maicΛΛga ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi. DΛmos Λgai ismaacΛdΛ ΛΛgiadagi Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai poduucai mamaatΛtuldiadagi Λoodami sai poduucai ivuaadana Λgai gia cΛΛga ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi.

20 AanΛ angΛnaagidi aapimΛ sai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo polidi iscΛΛgacΛrΛ oidaga dΛmos maitΛrvaavoi. AapimΛ aliΛsi gΛaagai issΛΛlicΛdΛ cΛΛgacΛrΛ oidacagi maisiu Λpan duucai Λgai. DΛmos istΛtΛgitoda aapimΛ Λpan duucai Λgai, Diuusi maitΛnsoiñamu iscΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ.

21 AapimΛ cajioma mΛsaidΛ itΛtΛdai gΛnΛΛqui aaduñicaru: “MaitavΛr gacoodada, isΛmaadutai

gamuaagi ʌdudunucami gʌagai isgatʌaʌniagi muaaragai ʌgai ʌpʌ”.

22 Dʌmos aanʌ angʌnaagidi sai tomasioora sioora baamuagi gʌaduʌni vui, dai sioora galnaasi ʌiioocadagi gʌaduʌni vui, dai sioora vuiirugami aagadagi gʌaduʌni Diuusi soimaa taatatuldamu tomasi gʌnmamaatʌtuldiadamiga maipoduucai gʌnmamaatʌtuldiadagi.

23 Poduucai isʌmaadutai imiagi ʌgʌʌ quiuupi-
amu dai siaa duutuda agadagi Diuusi dai ami ʌgituagi saidʌ idui ʌmo istumaasi soimaascami gʌaduʌni vui vai cascʌʌʌ vui baamucagi ʌaduʌʌʌ,

24 gʌagai isvuusia ʌgai abiaadʌʌʌ dai mʌʌ nʌidagi gʌaduʌni dai baiduʌniagi ʌiiooqui ʌgai ʌʌmadu. Dai aidʌ gia ʌpamu imiagi ʌgai ʌgʌʌ quiuupiamu dai ami siaa duutudagi Diuusi.

25 Isʌmaadutai soimaasi iduʌniagi gʌaduʌni vui vaidʌ ʌaduʌʌʌ vaidaquiaagi dudunucamiʌʌʌ dʌmos baiyoma gʌagai isbai duʌnia ʌgai ʌiiooqui ʌgai ʌʌmadu voyiamu vai ʌgai maivaidaquiaagi dudunucamiʌʌʌ vaidʌ ʌdudunucami tʌʌgidan tada ʌsandaaru vaidʌ ʌsandaaru maisagi.

26 Aanʌ gia gʌnaagidi sai maivuusian tada ʌgai abiaadʌʌʌ asta siʌʌscadʌ gaa namʌqui vʌʌsi mʌsiʌʌsi taʌniagi.

27 Aapimʌ cajioma sai ʌʌqui abiaadʌʌʌ aduucai gʌaa: “Sai maitʌagai isgoogosi gʌnducamicagi oodami”.

28 Dʌmos aanʌ angʌnaagidi sai tomasioora sioora galnaasi gʌntʌʌgitodagi ʌmo ooqui vui tomasi mʌʌcasdʌʌʌ nʌidi ʌgai, ʌgai caʌpan ʌsi soimaasi ivueeyi isʌʌmadu voimudai.

29 Isamaadutai najadagi amo istumaasi dai gaasida liadagi siappa ama maasi soimaascami baiyoma gaaagai ismainajadagi dai Diuusi amadu imiagi dai maisiu adiaavora amadu imiagi.

30 Isamaadutai iduñia liadagi amo istumaasi soimaascami ganoonovicada baiyoma gaaagai ispoliadagi agai ismainoonova dai Diuusi amadu imiagi dai maisiu adiaavora amadu imiagi. Poduucai aagai asuusi sai oodami camaisoimaasi ivuaadana.

31 Aqqui aduucai gaaagai appa: “Tomasioora sioora dagituagi gaooñiga gaaagai ismaquiagi amo oojai siaaco aagadagi iscadagito”.

32 Damos aan anganaagidi sai isamo calli dagituagi gaooñiga, maiviaacatai istuisida dagituagi, oodami poliadamu isaoqui gogoosi gaducami sai cascada dagito calli damos calli arduñida ispoduucai tagitodagi oodami, dai sioora vllanagi amo oqui dagitobarui agai soimaasi ivueeyi appa.

33 Aapima cajioma appa masaida itadai ganllqui aadunicarui: “Sillscada maadutai pocaitiadagi sai maat Diuusi sai sallycada iduñia agai amo istumaasi Diuusi vllatar aliase gaaagai isiduñiagi”.

34 Damos aan anganaagidi sai maitaagai isaagadagi Diuusi tomastumaasicada. Gaaagai isaagadagi Diuusi mosacaasi sillscada sallycada gaaagadagi dai sai sillscada aagadagi isamo

istumaasi ʌrvaavoi maiaagadagi tʌvaagi mʌʌca gatʌaanʌi Diuusi cascʌdʌ,

³⁵ tomali maiaagadagi dʌvʌʌrai ami daja Diuusi cascʌdʌ, tomali Jerusaleena ami gatʌaanʌda agai Diuusi gʌrbaitʌcʌacamiga cascʌdʌ.

³⁶ Dai tomali maiaagadagi gʌnmoomo aapimʌ maitistutuidi istojatudagi siʌʌpʌ tucutudagi tomali ʌmo cuupai.

³⁷ Mosavʌr cho caitiada siʌʌpʌ ʌjʌ dai maitʌrcʌʌgai isvaamioma aagadagi.

³⁸ Aapimʌ cajioma isʌʌqui gʌaagai aduucai: “Isʌmaadutai gʌgʌgʌʌviagi gʌvuji pai camainʌaada aapi gʌvujicʌdʌ ʌdudunucami viaa ispoduucai iduñiagi ʌgaicʌdʌ ʌpʌ dai isʌmaadutai gʌgʌgʌʌviagi dai daitudagi gʌtaatamu ʌdudunucami viaa ispoduucai iduñiagi ʌpʌ ʌgaicʌdʌ”.

³⁹ Dʌmos aanʌ angʌnaagidi: Maitʌaagai pʌsvui gʌsia aapi ʌoomaligami baiyoma isʌmoco gʌgʌgʌʌviagi gʌvuivasana dagitoñi vai ajadʌrʌ gʌgʌgʌʌna ʌpʌ.

⁴⁰ Isʌmoco vaama gʌcʌʌsagi dai gʌyaatagʌdagi gʌvoopoida ʌlidityai gʌvaasaraga dagitoñi vai bʌʌcaña gʌdaan vaasaraga ʌpʌ.

⁴¹ Isʌmaadutai gʌaagidagi issoiña bʌʌquia aapi cusuvidʌ tomasi daan duucu uucami soiñañi asta uruunoco uucami.

⁴² Tomasioorʌ sioorʌ gʌtaanʌdagi ʌmo istumaasi maacañi aapi, dai sioorʌ gʌtaanʌdagi ʌmo istumaasi tañiuvidicami tañiuvidañi.

⁴³ AapimΛ cajioma ΛΛpΛ sai aduucai gΛaa ΛΛqui: “OigΛadañi gΛaduun̄i dai cΛΛdada gΛsaayu”.

⁴⁴ DΛmos aanΛ angΛnaagidi: OigΛadavurai gΛnsasayu, cΛΛgavΛr ñiioocada vui Λgai ismaacΛdΛ gΛññiiooquidi, cΛΛgavΛr ivuiidiada siorΛ gΛncΛΛdadagi, gamamadadavurai Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ soimaasi ñiiooqui gΛnsuuligiadagi dai soimaasi gΛntaatamituldiadagi.

⁴⁵ Poduucai gΛmaataΛ isaapimΛ ΛrmaamaradΛ gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja. Λgai ootosdi tonoli cΛΛga tuutiacami dai maicΛΛga tuutiacami, dai Λgai ootosdi duuqui ismaacΛdΛ siaa duutudai dai ismaacΛdΛ maisiaa duutudai.

⁴⁶ Dai isaapimΛ oigΛadagi mosΛca Λgai ismaacΛdΛ gΛnoigΛdai aapimΛ poduucai siaadΛrΛ gΛnoidana Diuusi Λmo istumaasi. Asta maicΛΛga tuutiacami ΛΛpΛ poduucai ivueeyi di.

⁴⁷ Dai isviaatuldiada aapimΛ mosΛca gΛnaaduñi tuma cΛΛga ivueeyi aapimΛ asta Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi ΛΛpΛ poduucai ivueeyi di.

⁴⁸ CΛΛgavΛr ivuaada aapimΛ Λpan duucai gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja.

6

¹ SiΛΛscadΛ aapimΛ siaa duutuadagi Diuusi maitavΛr poduucai ivuaada mosipΛlidityai isgΛnnΛijadagi Λoodami dai cΛΛga ñiioocadagi aapimΛ gΛnvui, mΛspovuaada aapimΛ aidΛ gia gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja maitΛnoidamu tomali Λmo istumaasi.

² CascadΛ mΛsiΛΛscadΛ oidiadagi soituutuigami Λmo istumaasi maitavΛr poduucai ivuaada

mosipaliditai isgannaijadagi oodami poduucai isduucai ivueeyi agai ismaacada aagaiña amo istumaasi dai ama maasi ivuaadana. Quiquiupiaia dai cacaayana poduucai ivuaadana agai sai calaga nioocaiña oodami agai vatar. Damos aan anganaagidi sai agai ismaacada povuaadagi garooga ismaacada tavaagiaia daja maioidamu tomali amo istumaasi.

³ Damos masiascada aapima oidiadagi amo istumaasi soituutuigami maitavar poduucai ivuaada ipaliditai isgannaijadagi aa.

⁴ Dai Diuusi garooga ismaacada naidi mastumaasi ivueeyi agai ganoidamu amo istumaasi aapima.

⁵ Dai masiascada gamamadada aapima, maitavar apan duucai ivuaada agai ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi, agai oojoidi isgugucitai gamamadadagi quiquiupiaia dai cacaayana sai naidiña oodami. Sallidada anganaagidi sai garooga ismaacada tavaagiaia daja maitanoidamu tomali amo istumaasi.

⁶ Damos aapima masiascada gamamadadagi iimivurai siaaco maitipu oodami dai gamamadada. Dai Diuusi garooga ismaacada naidi mastumaasi ivueeyi astocai agai gansoicadamu.

⁷ Masiascada gamamadadagi maitavar muiy-oco aagada amo istumaasi isduucai ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai polidiña agai sai amomoono caaca agai alia tavapi nioocaitai agai tomasi maica.

8 MaitavAR potuutiaca aapimΛ, Diuusi gARooga maiquiaa aagidacai aapimΛ abiaadARΛ camaatΛcana mastumaasi tAgito aapimΛ.

9 CascADΛ aduquivaVAR gamamadada:
GARooga aapi pasmaacADΛ tΛvaagiARΛ daja, aatAMΛ ipΛlidi isΛoodami gASiaa duutuadagi.

10 Vai otoma aΛna istuigaco gataaanADa agai aapi ΛAgι tami oidigi daama.

VaidΛ apΛduuna pASTumaasi aapi ipΛlidi tami oidigi daama poduucai isduucai apΛvueeyi tAVAagiARΛ.

11 GARsoiñañi tAtai viaaca aatAMΛ cuaadagai tASiΛasi tAgito sivi vΛAtARΛ.

12 GARoigALdañi garsoimaascamiga tASmaacADΛ ivueeyi poduucai tASduucai oigALdi aatAMΛ Agai ismaacADΛ soimaasi gARvuiididi.

13 Maiti dagito isΛDiaavora gARAagiadan taadacagi isiduñia aatAMΛ soimaasi.

CΛΛ maata aatAMΛ isaapi ARAGAA baitACΛaacami tAVAagiARΛ dai oidi daama tomastuigaco, dai aapi vaamioma viaa guvucadagai tomastuigaco istomali Λmo Λmai dai isaliAsi gΛagagai isvΛasi oodami gASiaa duutuadagi tomastuigaco.

VΛasi gomaasi sALlicADΛ apΛduñia agai poduquivaVAR gamamadada.

14 MΛsaapimΛ oigALdiadagi aa siΛscadΛ soimaasi gANvuiidiada Agai, Diuusi gARooga ismaacADΛ tAVAagiARΛ daja gANOigALdiadamu aapimΛ gANsoimaascamiga ΛAPΛ,

15 dai mΛsaapimΛ maioigALdiadagi aa aidΛ gia tomali Diuusi gARooga maitANOigALdiadamu gANsoimaascamiga.

16 Masiasscadā aapimā gayunandudagi maitavār soigānāliadan vuaada āpan duucaī āgai ismaacādā aagai āmo istumaasi dai āma maasi ivueeyi, āgai soigānāliadan vuaadana sai nāidiña oodami isyunandui āgai. Sālicādā angānaagidi sai gārooga ismaacādā tāvaagiārā daja maioidamu tomali āmo istumaasi.

17 Dāmos aapimā masiasscadā gayunandudagi maitāagai massoigānāliadan vuaadagi,

18 vai maimaatāna oodami māsgayunandui. Vai mosāca Diuusi gārooga maatacana dai poducaī āgai gānoidamu āmo istumaasi cāgaducami.

19 Maitāagai istātagitodagi oodami isāmpaidiādagi mui naana maasi tami oidigi daama siaaco maamaradā uugiugai dai siaa gāvueeyi istumaasi dai tami siaaco āsivogami vapaāī dai gaāsidi.

20 Baiyoma gāagai isivuaadagi vāsi istumaasi Diuusi ipāīdī dai āgai maāquimu istumaasi tagito tāvaagiārā.

21-23 Isāmpaidiāda oodami mui naana maasi dai riricutuagi aidā gia mostātagitodamu āgai gānvustuidaga dai poducaī āgi gānvupuiirumadai dai maisoicāī āā dai maitistutiadamu istātagitodagi istumaasi Diuusi ipāīdī isivuaada āgai. Dai camaitātagitōī istumaasi aagai Diuusi ñiooquidārā dai apiasoimaasi ivuaadana. Baiyoma gāagai istātagitodagi oodami istumaasi Diuusi ipāīdī isivuaadagi poducaī gia soicāī āgai āā.

24 Sioora mostatagitodagi isducatai gamaitacadagi mui tumiñsi agai gia maitistutuidi isaa giadagi Diuusi.

25 Ganaagidiana maitavar vuam anliada cuadagaicada masmaacada ugia agadagi siappa mastumaasi iiya agadagi dai oidacagi, tomali yuucusicada masmaacada gnaada agadagi. Diuusi gandui aapima Diuusi ganmaa iibadagai agai gansoiñamu isviaacagi cuadagai dai yuucusi.

26 Naidavurai ujuurugi. Goovai maitaasai tomali maita yoovai, tomali maibai tueeyi ganyoova troojara, vai vaascara Diuusi garooga ismaacada tavaagiaraja daja maacai cuadagai. Aoodami vaamioma namaga siujuurugi.

27 Cascada maitarsoiñi isnaana maasi tatagitodagi oodami. Tomali maitistutuidi istaajucami metro vaamioma gatcavaldiagi, tomasi naana maasi gatagitoi.

28 ¿Tuisida mosasi tatagitoiña oodami yuucusi? Aoodami gaagai isnaijadagi isducatai garai yoosigai oidigana maita aata vaaadatai dai tomali maita iilutaitai.

29 Dai vaascara ganaagidi ana sai tomali arai Salomonicaru ismaacada viaacatadai yuucusi cacagaducami vaascara yuucusida maiapan asi chigimaasi yoosigai.

30 Gaagai isgantagito naijadagi oodami vasoi. Chilaqui tasai dajiana guacacana dai gaacacai gamamaidi ooroñiaraja maitiipucatai cuaagi vai vaascara Diuusi sigia maastudai, vasi vaamioma soiñana agai oodami isyuucustada. Vaascara Aoodami maicaga vaavoitudai isDiuusi nuucada.

31 Cascada gaaagai ismaivuam anliadagi oodami dai maitaaagai ispocaitiadagi: “¿Istumaasi ugimu aatama?” Siapa: “¿Istumaasi iimu aatama?” Siapa: “¿Istumaasi garaadamu aatama?”

32 Vasi oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosaca gomaasi gantatagitoiña, damos garooga ismaacada tavaagiara daja camaata isvasi gomaasi tagito aatama.

33 Baiyoma gaaagai isipliadagi oodami sai Diuusi soiñana vai calgacara oidaca agai isducatai Diuusi ipalidi, siDiuusi soicadamu siviaacamu agai istumaasi tagitocagi.

34 Maitaaagai issoimaasi gantaatamituldiadagi oodami naana maasi gantatagitoitai. Vas taga sai naana maasi oidacana dai vascara Diuusi garnuucada aatama.

7

1 Maitavar pocaitiadai: “Dañi taa soimaasi idui agai maiviaacatai istuisida pocaitiadagi”. Ispocaitiada aapima Diuusi potimu sai maicanga ivueeyi aapima pocaititai.

2 Ismaadutai gatagito najadagi asoimaasi ismaacada ivuaadagi aduñda aidã gia Diuusi gatagito najadamu asoimaasi ismaacada ivuaadana agai apa.

3 ¿Tuipasi gatagito nãidi issoimaasi ivueeyi gaduñi dai maitatagito nãidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi?

4 ¿Tuipasi maisiaa arai aapi?, sai potatadai gaduñi: “Dañi aliã soimaasi ivueeyi aapi”, tatadai.

Dai maitagito nāidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi.

⁵ Aapi aramoco ismaacāda aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Araga glaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquiara aagidagi gaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana. Masapiaaagiadamudai aapima Diuusi ñiooquida aoodami ismaacāda cāda Diuusi mosgalnasi ñioocadamudai agai Diuusi vui dai soimaasi ivuidiadamudai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada.

⁶ Cascāda maitaagai masapiaaagiada Diuusi ñiooquida aoodami ismaacāda cāda Diuusi dai maivaavoituda alidi.

⁷ Aliasi glaagai masiapiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi sigai gansoicadamu sai viaacana istumaasi tagitocagi.

⁸ Siora apiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi Diuusi salicāda soicadamu agai sai viaacana istumaasi tagitocagi.

⁹ ¿Baisoidaga amaadutai aapima isgāntaañiagi ganmara amo paana baisoidana aapima amo odai?

¹⁰ ¿Silara isbaoidana aapima amo cooyi isgāntaañia agai vatopa?

¹¹ Masapima ismaacāda maicā tuutuiga maatā oidi ganmaamara istumaasi cāgaducami, sioma cāga gārooga ismaacāda tavaagiara daja agai maacai istumaasi cacāgaducami siora taanadagi.

¹² Pocaiti Diuusi salicamigadara dai pocaiti ara Diuusi ñiñiooquituldiadamigada.

Mastumaasi ipaliada aapimΛ isganvuiidiadagi aa poduuquiavar ivuiidiada aapimΛ agai larΛ.

13-14 SallicalΔ avar ipaliada aapimΛ isDiuusi gansoicΔdagi isΔagiada aapimΛ. Muidutai maitipalidi isDiuusi soicΔdagi. Sioma maisijaiga isagai ivuaadagi istumaasi ipalidi dΛmos agai gia iimimu Diaavora lΛmadu. AliΔ sijaiga oodami vΛlarΔ isipaliadagi isDiuusi soicΔdagi isΔagiada agai Diuusi, dai vaamioma chiΔquidu siorΛ lΛgidi Diuusi dai agai gia iimimu Diuusi lΛmadu.

15 Gannuucadacavurai dai maitivuaada istumaasi gnaagiadagi amamaatΛtuldiadami yaatavogami. Agai ganlΛmadu ganlmpaidi ducami isvaavoitudadagi Diuusi ñiooquidΛ dΛmos maitarvaavoi isvaavoitudai agai. Agai ipalidi isganvupuiirumadagi mΛsaidΛ armamaatΛrdamigadΛcana dai oidia mui naana maasi mastumaasi viaacagi.

16 AapimΛ istutuidi ismatiagi isbai sallicalΔ arDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ agai ischo larΛ, agaicΔΔ ismaacΔΔ ivuaada agai. CΛga maatΛ aapimΛ ismaityoovai uuvasi uupariaiñdarΛ, tomali iigosi uuvasi dΛdΔdΛaiñdarΛ, poduucai larΛ loodami yaatavogami maitistutuidi isclΛgacΛrΛ oidacagi.

17 Poduucai larΛ oidaga uusi ismaacΔΔ yoovi iibiadΛ dai oidaga aa uusi ismaacΔΔ maiyoovi iibiadΛ.

18 Amo uusi cΛgaducami maitistutuidi issoimaascagi iibiadΛ, dai amo uusi

maic^Λg^Λducami maitistutuidi isc^Λg^Λducagi iibiad^Λ.

¹⁹ V^Λasi uusi ismaac^Λd^Λ maic^Λc^Λg^Λducagi iibiad^Λ tami g^Λr^Λd^Λv^ΛΛ^Λrag^Λr^Λ g^Λg^Λuicumai dai taiy^Λr^Λ g^Λm^Λm^Λidi. Poduucai ^ΛΛ^Λ D^Λuusi soimaa taatat^Λuldamu ^Λmamaat^Λtuldiadami yaatavogami ^Λg^ΛΛ taiy^Λr^Λ ^ΛDiaavora ^ΛΛ^Λmadu.

²⁰ N^Λiditai issoimaasi ivueeyi ^Λgai poduucai g^Λmaat^Λ is^Λgai ^Λryaatavogami.

²¹ Maisiu v^Λascatai ismaac^Λd^Λ pocaitiadagi sai aan^Λ ^Λr^Λt^Λaan^Λdamigad^Λ iimia ^Λgai siaaco gataan^Λi D^Λuusi mos^Λca ^Λgai ismaac^Λd^Λ ivueeyi istumaasi ip^Λlidi D^Λuusi g^Λr^Λooga ismaac^Λd^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ daja.

²² Si^Λascad^Λ ajiagi istuigaco n^Λida iñagada aan^Λ v^Λasi oodami ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λc^Λg^Λ ivuaadami dai ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λmaic^Λg^Λ ivuaadami amaasi muidutai povai iñt^Λt^Λadamu: “T^Λaan^Λdami aat^Λm^Λ gama^Λmaat^Λtuldiña g^Λñiooqui, dai g^Λg^Λuvucadagac^Λd^Λ vuvaidiña Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ oodamiaiñd^Λr^Λ, dai g^Λg^Λuvucadagac^Λd^Λ ivuaadana aat^Λm^Λ mui naana maasi g^Λg^Λr^Λducami”, iscaitiadamu ^Λgai.

²³ D^Λamos aan^Λ pot^Λad^Λmu: “Aapim^Λ tomali ^Λmo imidagai maitiñvaavoitu. Iimivurai tabiaad^Λr^Λ. Aapim^Λ ^Λr^Λsoimaasi ivuaadami”, ant^Λad^Λmu aan^Λ —ast^Λt^Λdai Suusi.

²⁴ Daid^Λ it^Λt^Λdai ^ΛΛ^Λ:

—Sioor^Λ giñca^Λcagi daid^Λ ivuaadagi istumaasi aagai aan^Λ ^Λgai ^Λr^Λpan ducami ^Λmo c^Λli ismaac^Λd^Λ ali^Λ saituduga daid^Λ idui ^Λmo

vaaqui dāmos ḷḷpḷga cḷḷga cooco dḷvḷḷrai dai cḷḷgaducami darai simientogadḷ.

²⁵ Tai duudu dai gḷḷpi daivusai suudagi dai cavami ḷvḷ tai vḷḷscḷḷḷ maigḷi ḷvaaqui cḷḷgaducata dai ḷgai simientogadḷ cascḷḷḷ.

²⁶ Dḷmos sioorḷ giñcaḷcagi dai maitivuaadagi istumaasi aagai aanḷ ḷgai ḷḷpan ducami ḷmo cḷḷli vuiirugami ismaacḷḷḷ mosoorai daama idui ḷmo quii.

²⁷ Tai duudu dai gḷḷpi daivusai suudagi dai cavami ḷvḷ tai gḷi ḷvaaqui dai camaitḷsoiñi —astḷḷḷdai ḷSuusi.

²⁸ Aidḷasi canaatocai ñioo ḷSuusi, vaidḷ ḷoodami camaitḷḷ isducatai gḷntḷḷḷḷgituagi caḷcatai siḷḷ cḷḷga ñioocai ḷSuusi.

²⁹ ḷmo sḷḷlicami viaacami duuca i mamaatḷtuldi ḷgai dai maisiu ḷpan duuca ḷmo mamaatḷtuldiadami Diuusi sḷḷlicamigadḷ ismaacḷḷḷ aagai ḷmo istumaasi dai ḷma maasi ivueeyi cascḷḷḷ.

8

¹ Aidḷasi ḷSuusi tḷvai giidiaiñdarḷ tai oí mui oodami.

² Tai miaadḷḷḷ caquiva ḷmo cḷḷli ismaacḷḷḷ viaacatadai ḷmo coocodagai ismaacḷḷḷ duvaaldi gatuucuga dai siaa duutuli ḷSuusi, daidḷ itḷḷḷdai:

—Tḷaanḷdami pḷsipḷliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astḷḷḷdai ḷcḷḷli.

³ Taidḷ ḷSuusi taata gḷnovicḷḷḷ daidḷ itḷḷḷdai:

—Ipḷlidiana isgḷduaaidagi, duaadicami ivii —astḷḷḷdai ḷSuusi.

Mospot^Λi ^ΛSuusi taid^Λ ^Λcoocoad^Λ duaadicami vii.

⁴Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Dañi, maitiaagiada tomali ^Λmaadutai p^Λsducatai dueeyi mosaiimi dai m^{ΛΛ} vuid^Λr^Λ c^Λquiva ^Λpaali dai oida istumaasi aagai Mosesacaru s^{ΛΛ}licamigad^Λ vai n^Λidiña ^Λoodami p^Λscadueeyi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁵Aid^Λsi mosaayi ^ΛSuusi Capernaum^Λr^Λ tai mi-aad^Λr^Λ c^Λquiva ^Λmo sandaaru t^Λaan^Λdamigad^Λ. ^Λgai ^Λrromanu dai daañimi,

⁶daid^Λ it^Λt^Λdai:

—T^Λaan^Λdami giñmara quiiy^Λr^Λ caat^Λ maitistutuidi isaim^Λrdagi dai ali^Λ soimaa taataca coocodagai —ast^Λt^Λdai.

⁷Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ gaamu imimu dai duaaidamu —ast^Λt^Λdai.

⁸Taid^Λ ^Λsandaaru t^Λaan^Λdamigad^Λ aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—T^Λaan^Λdami aapi vaamioma t^Λaan^Λi iñsaan^Λ casc^Λd^Λ mait^Λaagai p^Λassoig^Λvuaadagi mosai pot^Λi sai duaad^Λna giñmara si^Λgai duaadimu.

⁹Aan^Λ viaa giñt^Λaan^Λdamiga, dai aan^Λ viaa ^Λp^Λ giñsandaaruga ismaac^Λd^Λ t^Λaan^Λi aan^Λ, si^Λascad^Λ aagida aan^Λ ^Λmoco sai im^Λna vai aim^Λrai, dai si^Λascad^Λ aagida aan^Λ ^Λmai sai diviana vai didivai, dai si^Λascad^Λ t^Λaañia aan^Λ ^Λmo istumaasi giñpiooñiga vaid^Λ ivueeyi —ast^Λt^Λdai ^Λsandaaru t^Λaan^Λdamigad^Λ.

¹⁰Aid^Λsi ca^Λ ^ΛSuusi imaasi, mait^{ΛΛ} istumaasi g^Λt^Λgituagi daid^Λ it^Λt^Λdai ^Λjudidíu ismaac^Λd^Λ oid-itadai:

—S_Λalic_Λd_Λ ang_Λnaagidi, sai g_Λraaduñi saagida maiquiaa n_Λidi aan_Λ tomali _Λmoco ispocaasi vaavoitudadagi si_Λasi vaavoitudai idi c_Λli.

11 Aan_Λ ang_Λnaagidi sai mui ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu aipaco oidacami vaavoituda agai Diuusi ñiooquid_Λ. Dai _Λgai iimia agai t_Λvaagiamu m_Λca siaaco gata_Λan_Λi Diuusi dai _Λmadu daraaja agai Avraañicar_Λu dai Isaacaru, dai Jacocar_Λ.

12 D_Λmos _Λjudidíu _Λgai ismaac_Λd_Λ po_Λlidi sai iimia agai m_Λca siaaco gata_Λan_Λi Diuusi Avraañicar_Λu cajiudad_Λcatai, _Λgai gia maiviaacamu oigaragai isiimiagi. Diuusi ootosa agai _Λgai m_Λca siaaco tomastuigaco tucamuga dai suaan_Λda agai _Λgai dai ali_Λ soimaa taataca agai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

13 Dai amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai _Λsandaaru t_Λaan_Λdamigad_Λ:

—Im_Λdañi g_Λquiiyamu dai p_Λstumaasi vaavoitudai poduuc_Λi _Λp_Λduuñimu —ast_Λt_Λdai.

Dai mospot_Λi _ΛSuusi tai dueeyi marad_Λ _Λsandaaru t_Λaan_Λdamigad_Λ.

14 Taid_Λ _ΛSuusi ii Piiduru quiidiamu vai ami caat_Λcatadai _ΛPiiduru tuumud_Λ ali_Λ oiditadai toiñdagai.

15 Taid_Λ _ΛSuusi mostaata novid_Λ tai dagito toiñdagai tai otoma vañi _Λgai dai bibi g_Λdadidacami.

16 Dai aid_Λsi catuca taid_Λ _Λoodami vuaapi _ΛSuusi mui oodami ismaac_Λd_Λ viaacatadai Diaavora t_Λt_Λañicarud_Λ, taid_Λ _ΛSuusi mosali

amo ñiooquicada vuvaitu vasi Diaavora
tataañicaruda dai duduaadi vasi coococoida.

17 Aidasi adui imaasi poduucai adui
ismaacada aagai Isaia Diuusi ñiooquituldiadamigada
dai poduucai ooja aagaitai Cristo: “Agai
garduduaaidamu”, ascaiti Isaia.

18 Aidasi taa Suusi isalia muidu oodami
agai socoli, aagidi agai gamamaatardamiga sai
daivuñdana vaasadara agaa suudagi Galilea.

19 Tai amo mamaatuldiamidi Diuusi
sallamicigada miaadara caquiva daida itadai
Suusi:

—Mamaatuldiamidi aan goidatucuda
inlidi tomasiaaco siaaco aimarda aapi
—astadai.

20 Taida Suusi aa noragi daida itadai:

—Cacaasiocai viaa gantatjoga dai ujuurugi
viaa gancoocosa, damos aan ismaacada viaa amo
salliamidi maivaaca —astadai Suusi.

21 Dai mai ismaacada arasuusi ma-
maatardamigadacatadai potadai agai Suusi:

—Taanadami giñdagitoñi nai apaga maa
yaasa aan giñoooca dai gooquira goidatucudagi
—astadai.

22 Taida Suusi aa noragi daida itadai:

—Giñoidañi dai dagito vai agai ismaacada
arapan ducami coidada maitiñagiditai yaasana
gancoidadaga —astadai Suusi.

23 Amaasi Suusi tasai amo vaarcuara amadu
aatma mamaatardamigada agai.

24 Dai aidasi gaa suudagi daama iimaitadai agai tai ali cavami avai tai tassadai suudagi dai vaarcu araana vaacai. Vaidaa Suusi coosocatadai.

25 Taitai aatama mamaatardamigada agai iji dai maa nanaitu daida itadai:

—Taanadami caagacara igarvuvaida casiatayoga duudupi —astadai aatama.

26 Taidaa Suusi aa noragi daida itadai:

—¿Tuimasi duduaadimuca? Aapimaa maivaavoi tudai iñsaana istutuidi isganuucadacagi —gartadai Suusi.

Dai vañi dai dodoligitu avavali amadu gaa suudagi tai vvasi dodoli vii.

27 Taitai aatama maitaa isducatai gartatagituagi daida icaiti:

—¿Istuma cali idi vai asta avavali dai gogaa suudagi agidi? —caiti aatama.

28 Dai amaasi vaasadara dagavusai agai gaa suudagi dai aayi Gadara davavariara, tai vuvaaja gooca cali camposantuaiñdara agai viaacatadai Diaavora tataañicaruda dai ali oomaliga tomali oodami maitistutuidiña ismiaanai dagavuscadagi.

29 Amaasi miaadara guuquiva agai siaaco caaacatadai Suusi dai iñaquimi daida icaitimi:

—¿Tuipasi garramadu vapacai aapi Suusi Diusi marad maitiquiaa acai istuigaco soimaasi gartaatatulda agai aapi? —ascaiti agai.

30 Dai bai miaanai abiaadara ajioopaitadai mui tataisoli,

31 vaidaa Diaavora tataañicaruda daañimi Suusi daida itadai:

—P_Λsg_Λrvuvaidagi idi c_Λc_Λlliaiñd_Λr_Λ pai g_Λrdagito t_Λtai vaapaquia aat_Λm_Λ gotataisoli_Λr_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ.

³² Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Iimivurai tudu —ast_Λt_Λdai.

Taid_Λ _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ vuvuaaja _Λc_Λc_Λlliaiñd_Λr_Λ dai tataisoli_Λr_Λ vaapa, taid_Λ _Λtataisoli koidam voopoi dai g_ΛΛ suudar_Λ suuli dai v_ΛΛsi baicoi.

³³ Taid_Λ _Λnuucadacami tataisoli voopoi dai duduaadimutugai, dai m_ΛΛca gaaagidi quiiquiana v_ΛΛsi istumaasi _Λp_Λdui, dai isducatai _Λp_Λdui _Λc_Λc_Λllic_Λd_Λ ismaac_Λd_Λ viaacatadai _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ.

³⁴ Tai v_ΛΛscatai _Λoidacami iji siaaco daacatadai _ΛSuusi, dai t_ΛΛgacai daañimi sai im_Λna ami d_Λv_ΛΛriaiñd_Λr_Λ.

9

¹ Tai amaasi _ΛSuusi t_Λsai _Λmo vaarcu_Λr_Λ, dai daivusai vaasad_Λr_Λ _Λg_ΛΛ suudagi dai _Λpamu aayi _ΛΛgi g_Λd_Λv_ΛΛrag_Λr_Λ.

² M_Λtai uusiar_Λ v_Λuaapi _Λmo c_Λll_Λ ismaac_Λd_Λ maitistutuiditadai isoiñ_Λdagi. Dai aid_Λsi t_ΛΛ _ΛSuusi isali_Λ vaavoitudai _Λoodami pot_Λt_Λdai _Λgai _Λc_Λll_Λ coocoad_Λ:

—Maiti soig_Λll_Λiada giñaduñi, casiant oig_Λli aan_Λ v_ΛΛsi istumaasi soimaascami ismaac_Λd_Λ ivuaadana aapi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³ Amaasi _ΛΛmoco _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λll_Λicamigad_Λ aduucai g_Λnt_Λt_Λgitoitadai: “Idi c_Λll_Λ po_Λlidi is_Λr_ΛDiuusi”, as_Λn_Λlidi.

⁴ Vaid_Λ _ΛSuusi maat_Λcatadai istumaasi g_Λnt_Λt_Λgitoi _Λgai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Tuimasi mosaa soimaasi gantatagitoi?

⁵⁻⁶ Aana viaa amo saalicami dai cascada viaa guvucadagai isoigaldiadagi vasi soimaascami-gada oodami. Damos maisijaiga ispoduucai aagagi tomasioora cascada sivi gantagidamu aana issalicaada viaa aana guvucadagai isduaaidagi idicalli —astatadai asuusi amamaatuldiadami Diusi saalicamigada.

Dai amaasi itatadai asuusi acalli coocoad:

—Vañigiñi dai bai gvaacosi dai noragi gquiyamu —astatadai.

⁷ Taida coocoad vañi dai nora gquiyamu.

⁸ Aidasi ta oodami imaasi, alia duduaadimu dai siaa duutuli Diusi, maacacai agai guvucadagai amo calli.

⁹ Taida asuusi ii abiaadara dai giñta iñsaana daacatai gavuyi tumiñsi, dai povai iñtatadai:

—Mataivo, giñoidañi —iñtatadai.

Antai aana calquiva dai oi.

¹⁰ Dai amo imidagai gacuaadatadai asuusi amo quiyara tai mui tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami dada dai ami meesa vuidara daraaja Suusi amadu dai aatama mamaatardamigada asuusi ara.

¹¹ Damos tagacai a fariseo gartacacai aatama asuusi mamaatardamigada dai povartatadai:

—¿Tuisida gacueeyi ganmamaatuldiadamiga tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami amadu? —gartatadai.

¹² Vaida asuusi cal gomaasi daida itatadai:

—Agi coococoidada tgitto gaduduaaidiadami amaicoococoidada maitagito.

13 MaatΛvurai aapimΛ istΛiya Δlidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquidΛrΛ: “AanΛ maitipΔlidi isΛoodami giñoidiadagi naana maasi tomali maitipΔlidi aanΛ isΛoodami coodadagi tutuuru tomali sisiivatu aanΛ giñvΛΛtarΛ, baiyoma ipΔlidi aanΛ sai soigΔΛlidiña oodami aacΔΔ”. AanΛ andivia tami oidigi daama vai Δsoimaasi ivuaadami Δma duucal gΔntΔtΔgitona dai camaisoimaasi ivuaadana. IsmaacΔΔ polidi ismaisoimaasi ivueeyi siaadΛrΛ Δma duucal gΔntΔtΔgitona —astΔtΔdai ΔSuusi.

14 Amaasi ΔmamaatΔrdamigadΛ ΔVuaana mi-aadΛrΛ guuquiva siaaco daacatadai ΔSuusi dai potΔtΔdai:

—AatΔmΛ Δmadu Δfariseo duudatai maitacueeyi. ¿TuisidΔ aapi gΔmamaatΔrdamiga gacueeyi? —astΔtΔdai.

15 TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΔtΔdai:

—AanΛ gia Δmadu aimΛrai giñmamaatΔrdamiga cascΔΔ gacueeyi goovai, dΔmos siΛΛscadΛ Δgai ismaacΔΔ giñvuidΛrΛ vΛΛtΛ giñmuaagi aidΛ gia maitaugimu giñmamaatΔrdamiga.

16-17 Tomali Δmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatΔtuldi aanΛ dai apiavaavoitudadagi gΔvaavoidaraga —astΔtΔdai ΔSuusi.

18 AidΔsidΛ ΔSuusi aagaitadai imaasi tai ami divia Δmo judidíu tΔaanΔdamigadΛ dai gΔtootonacΔΔ cΔquiva ΔSuusi vuidΛrΛ daidΛ itΔtΔdai:

—Giñmara ooqui utudama muu dai isaapi imiagi dai daama daasagi gΛnovi Δpamu duaacan tada Δgai —astΛtΛdai Δjudidíu tΛaanΔdamigadΛ.

19 TaidΛ ΔSuusi cΛquiva dai ii Δgai ΔΛmadu dai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΔpΛ oí.

20 Amaasi Δmo ooqui ismaacΛdΛ cabaivustaama dan gooca uumigi soimaascata dai masaadaigadΛ miaadΛrΛ cΛquiva Δgai ΔSuusi abaana dai gooquia-madΛrΛ mostaata ugidiana daama vaasaradΛ.

21 PovΛΛlidadai Δgai: “Tomasi mosΛca daama vaasaradΛ taata aanΛ cascΛdΛ caduaadian tada aanΛ”, asΛΛlidi Δooqui.

22 DΔmos ΔSuusi gooquiamaco nΛnΛava daidΛ itΛtΛdai Δooqui:

—Baigi gΛΛliada giñmara giñvaavoitu aapi cascΛdΛ dueeyi —astΛtΛdai.

Dai aidΛ todian duucaí Δooqui dueeyi.

23 AidΛsi aayi ΔSuusi quidiΛrΛ ΔtΛaanΔdami tΛΛ Δgai Δiivadami cabaigΔnducacata dai iivitulda agaitadai aidΛmΛsi yaasa agaitadai Δali tΔji dai tΛΛ mui oodami vai gΔgΛrΛ suaanΛitadai.

24 TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—Vuvaaquivurai tabiaadΛrΛ, goali tΔji maitΛrmuuquiadΛ mosacooso goovai —astΛtΛdai ΔSuusi.

DΔmos Δoodami mosasΛi pocaititai ΔSuusi.

25 AidΛsi cavΛsi vuvaja Δoodami taidΛ ΔSuusi vaa dai bai ΔmuuquiadΛ novidΛ tai Δgai vañi.

26 Dai vΛΛsi aipacoga sicoli oidacami maí istu-maasi ΔpΛdui.

27 Aidasi vuusai ΔSuusi abiaadΛrΛ gooca mainΛnΛaadami oí Δgai dai iifñaquimi daidΛ icaitimi:

—Aapi Davicaru cajiudadΛ ismaacΛdΛ Diuusi maa Δmo sΛΛlicami soigi gΛΛda aatΛmΛcΛdΛ —tΛtΛdai ΔmainΛnΛaicΛdΛ.

28 Dai aidΛsidΛ ΔSuusi vaa Δmo quiiyΛrΛ taidΛ ΔmainΛnΛaicΛdΛ abaana guuquiva taidΛ ΔSuusi tΛcakai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Vaavoitudaimasi aapimΛ iñsaanΛ istutuidi isgΛnduduaaidagi? —tΛtΛdai.

Tai Δgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΔjΛ —tΛtΛdai.

29 Amaasi ΔSuusi taata Δgai vuupuidΛ daidΛ itΛtΛdai:

—PovΛduñia agai isducatai vaavoitudai aapimΛ —tΛtΛdai.

30 Tai povΛdui caduduaadicami vii. Amaasi ΔSuusi cΛΛga aagidi daidΛ itΛtΛdai:

—MaitavΛr aagiada aapimΛ tomali Δmaadutai istumaasi idui aanΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

31 Dai mosutudama vuvacΛcai abiaadΛrΛ tomasioorΛ aagidimi aipacoga istumaasi iduitadai ΔSuusi.

32 Aidasi quiaa vuvaquimi ΔcΛcΛΛli tai aa vuua Δmo cΛΛli muudugami sai duaaidana ΔSuusi. Δgai viaacatadai Δmo Diaavora tΛaañicarudΛ.

33 Dai vuvaidacai ΔSuusi ΔDiaavora tΛtΛaañicarudΛ tai bovasdΛrΛ gΛaagacai ñioo ΔcΛΛli. TaidΛ Δjudidíu maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgituagi daidΛ icaiti:

—Tomali amo imidagai maitanidiña amo istumaasi pomaasi vasi gardavragara —caiti ajudidiu.

³⁴ Damos fariseo vui ñioocai Suusi daida icaiti:

—Gocalli vuvaidi Diaavora tataañicaruda guvucadada baitacaacamigada Diaavora tataañicaruda —caiti.

³⁵ Vaida Suusi aimaraiña vasi aali quiquiana dai aipaco ami davarilara uugidiana mamaatuldiña agai oodami judidiu quiquiupaigadara. Suusi aagidiña oodami sai Diuusi soicada lidi oodami sai cacagara oidacana. Dai duduaaidiña Suusi tomastuma coocodagai viaacagi oodami.

³⁶ Tagacai Suusi mui oodami alia soigalli agacada. Agai alia soigalli vaamioma gataanaitai romamano dai maitipu siora soinagi vai agi gataanadagi agai. Agai anpan ducami caniru maipastutuuruacami, maiviaacatai siora nuucadacagi.

³⁷ Amaasi Suusi povartadai aatama ismaacada rmamaatardamigada:

—Tami oidigi daama oidaga mui oodami ismaacada vaavoituda lidi Diuusi ñiooquida, damos maitipu siora aagidagi, chilaquidu oodami ismaacada gaaagidi Diuusi ñiooquida cascada. Vai ismaacada caaca lidi anpan ducami gapi yoovara-gai dai yoovadami chilaquidu.

³⁸ Cascada daanadavurai aapima Diuusi ismaacada rtaanadami vai ootosana aa ganiñoquituldiadamiga vai aagidana agai ñiooquida oodami —gartadai Suusi.

10

¹ Amaasi Δ Suusi g_{Δ} rvaí aat Δ m Δ baivustaama dan gooca t Δ said Δ Δ rmamaat Δ rdamigad Δ cana dai g_{Δ} rmaa s Δ alicami sai vuvaidiña aat Δ m Δ Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ oodamiaiñd Δ r Δ dai duduaaididana oodami tomastuma coocodagai viaacami.

² Dai pot Δ \Delta\Delta\Deltagidu aat Δ m Δ baivustaama dan gooca Δ Suusi ojootosad Δ . Δ \Delta\rho\Deltagadad Δ Δ rSimuñi m Δ smaac Δ d Δ Piiduru aagaiña Δ \Delta\rho\Delta, dai Aand Δ r Δ si Piiduru suculid Δ , dai Jacovo Δ \Deltamadu Vuaana Sevedeo maamarad Δ ,

³ dai Piili, dai Bartolomé, dai Tomás, dai aan Δ Mataivo ismaac Δ d Δ Δ rvuudamicatadai tumiñsi, dai Jacovo Alfeo marad Δ , dai Leveo m Δ smaac Δ d Δ Tadeo aagaiña Δ \Delta\rho\Delta,

⁴ dai Simuñi Δ gai Δ r Δ moco ismaac Δ d Δ vuid Δ r Δ caat Δ cana Δ romamano, dai Uudasi Iscaliote ismaac Δ d Δ gooqui Δ rioma gat Δ \Deltagi Δ Suusi.

⁵ Daid Δ Δ Suusi g_{Δ} rootoi v Δ \Deltascatai aat Δ m Δ t Δ sai gaaagidana Diuusi ñiooquid Δ dai pov Δ rt Δ t Δ dai Δ gai:

—Maitav Δ r iimi siaaco oidaga Δ gai ismaac Δ d Δ mait Δ rjudidíu, tomali maivapac Δ da quiiquid Δ r Δ Samaalia d Δ v Δ \Deltari Δ r Δ oidacami,

⁶ baiyomav Δ r iimi g_{Δ} raaduñi judidíu Δ \Deltamadu. Δ judidíu camai Δ \Deltagidi Diuusi ñiooquid Δ casc Δ d Δ Δ judidíu Δ r Δ pan ducami cañiiru sib Δ iimiad Δ .

⁷ Iimivurai dai agida sai camiaadimi istuigaco Diuusi soic Δ da Δ lidi oodami sai c Δ \Deltagac Δ r Δ oida-cana.

⁸ Aan Δ g_{Δ} nmaa guvucadagai m Δ sai duduaaidiña ismaac Δ d Δ viaacagi Δ coocodagai ismaac Δ d Δ

duvaldi gatuucuga dai ismaacada ama maasi coocodagai viaacagi apa dai duduaacaldavurai coidada dai vuvaidavurai Diaavora talaañicaruda oodamaiñdara. Aana ganmaa idi guvucadagai dai maitantai tumiñsi, cascada aapima avar maitaanda apa masmaacada duduaaidagi.

⁹ Dai maitavar vuucai tumiñsi,

¹⁰ tomali maivuucai ganmoraraaliga gaamu voyamu. Mosali amo vaapasaragai avar vuucai dai maitavar vuucai aa susuusacai tomali giicai. Laata vuaadami viaa sallyicami masbibiaadagi.

¹¹ Masialascada ajiagi aapima amo ali quiiyara varai gaaga amo oodami cala tuigacami ismaacada vansi oodami siaa duutuadagi dai ami quiidara agai avar ganuuliña asta masialascada iji aapima abiaadara.

¹² Masialascada aiya amo quiiyara varai aagida oidacami sai Diuusi ipalidi isiibastudacan taadacagi agai iibada.

¹³ Dai isami oidacami calca aliadagi Diuusi ñiooquida dai sallyicada ipaliadagi isDiuusi soiñagi vai ganiibastacan tadacagi agai aida gia ganiibastacan tadacamu agai. Dai ismaicalca aliada agai aida gia maitaniibastacan tadacamu agai.

¹⁴ Dai masiaaco maitanmiaadagida agadagi dai tomali maitanca calca aliadagi varai vuvaaqui abiaadara dai gigigida adavara ganlacasuaiñdara vai poduucai maatana oodami ismaicalga idui.

¹⁵ Sallyicada anganaagidi sai sialscada Diuusi nidagi ismaacada arcalla ga ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu agai oodami ismaacada

maitΛnmiaadΛgidagi siΛoodami ismaacΛdΛ
SodoomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacatadai.

16 GΛnootosai aanΛ Aoodami saagida dai ΛΛmoco
aliΛ oomaliga dai soimaasi gΛntaatatulda agai po-
duucaí isduucaí sΛΛsΛyi soivueeyi cañiiru. CΛΛga
avΛr gΛntΛtΛΛgitoca dai cΛΛga tuutiaca vΛΛscatai
vui.

17 DΛmos aapimΛ gΛaagai mΛsΛjΛagi
gΛnnuucadacagi, gΛntΛΛgida magari dudunucami
dai gΛngΛgΛΛgΛtudamu aapimΛ quiquiuupiΛrΛ.

18 Dai asta vaama gΛntutusadamu oodami
tΛtΛaanΛdami vuidΛrΛ dai raraí vuidΛrΛ
giñvaavoitudaitai aapimΛ, poduucái istutiadamu
aapimΛ isgiñaagadagi Λgai vuitapi dai Λgai
ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu vuitapi ΛpΛ.

19-20 DΛmos mΛsiΛΛscadΛ vaama gΛntutusadagi
aapimΛ dudunucamiΛrΛ maitavΛr vΛaam
ΛnΛliada maimaatΛcatai istΛiyagi. Diuusi
IbΛadΛ gΛnsoicΛdamu vΛrai aagada mΛstumaasi
tagitocagi amaasi.

21 Dai oodami gatΛtΛgiada agai Λagi
gΛnsusuuculi dai gΛnsiisiagi dudunucamiΛrΛ
mΛsai coodaiña, dai dΛΛdΛdΛ gatΛtΛgiada agai Λagi
gΛnmaamara, dai maamaradΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛca
agai gΛndΛΛdΛ dai gatΛaanΛdamu coodaragai
ΛpΛ.

22 Dai vΛΛsi oidigi daama oidacami gΛncΛΛdada
agai giñvaavoitudaitai aapimΛ. DΛmos sioora
apiagiñvaavoitudadagi siΛΛscadΛ uucami oidacagi
oidigi daama Λgai cΛΛgacΛrΛ vuvaaquimu.

23 MΛsiΛΛscadΛ soimaasi gΛntaatamituldiadagi
Λmo ali quiiyΛrΛ iimivurai sibΛacoga Λmai ali

quiiyΛrΛ. SΛΛlicΛΔ angΛnaagidi sai maiquiaa naatocai iimia agai aapimΛ vΛΛsi aali quiiquidΛrΛ Λjudidíu sidivimu aanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami.

²⁴ Tomali Λmo mamaatΛrdami maivaamioma maatΛ siΛmaatΛ gamamaatΛtuldiadami dai tomali Λmo pioofi maivaamioma gataaanΛi siΛΛsi gataaanΛi gataaanΛdami.

²⁵ Isoimaasi taatamadagi ΛmamaatΛtuldiadami ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛpΛ soimaa taatamaiña. Dai issoimaasi taatamadagi gataaanΛdamiga ΛpioofiΛgadΛ soimaasi taatamaiña ΛpΛ cascΔΔΛ aapimΛ soimaasi taatamadamu ΛpΛ Λpan duucai aanΛ. Λoodami Diaavora giñaagaiña dai vaamioma galnaasi ñiooqui gΛnaagidamu Λgai aapimΛ giñmamaatΛrdamiga.

²⁶ DΛmos maitavΛr ΛΛbiada Λoodami ismaacΛΔΛ soimaasi gΛnduiñda Λliadagi. CΛΛ maatΛ Diuusi vΛΛsi istumaasi iduñia Λliada Λgai aapimΛ gΛnvui dai Diuusi maasiuldamu vΛΛsi gomaasi siΛΛscadΛ nΛidagi Λgai ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami.

²⁷ VΛΛsi ismaacΛΔΛ gΛnaagidi aanΛ ΛΛgi daraa-jatai aatΛmΛ aagidavurai aapimΛ Λoodami vΛΛsi aipacoga oidacami.

²⁸ MaitavΛr ΛΛbiada Λgai ismaacΛΔΛ mumueeyi gatuucuga dΛmos maitistutuidi ismuaagi gaibΔdaga. BaiyomavΛr ΛΛbiada Diuusi ismaacΛΔΛ istutuidi isootosagi gaibΔdaga ΛΛmadu gatuucuga mΛΛca siaaco oidaga ΛDiaavora.

²⁹⁻³¹ CΛΛ maatΛ aapimΛ isgΛgaagarai gooca uju-urugi Λmo sintavucΔΔΛ dΛmos Diuusi vΛΛscΛrΛ

nuucadacana. Aoodami maitistutuidi ismuaagi tomali amo urugi maimaacacai oigaragai Diuusi. Dai Diuusi vaamioma gannuucada aapimla sila ujuurugi cascada maitavar duduaadicuda Diuusi gannuucadaca agai. Diuusi maata vascatai asta silajquidu amadutai cuucupada.

³² Vascatai ismaacada ganmaasiuldagi oodami vuitapi isgivaavoitudai aanla apla aagamu giñooga vuitapi ismaacada tavaagilara daja isagai argiñmaamara.

³³ Dai ismaacada giñastocadagi oodami vuitapi aanla aagamu Diuusi garooga vuitapi ismaacada tavaagilara daja sai agai maitargiñmaamara.

³⁴ Maitavar povanliada aapimla ansai aanla divia sai sioma oidacana vasi oodami maitavar vaavoi baiyoma divia aanla vai oidacana cocodi. Ismaacada maitiñvaavoitudai cocodamu agai ismaacada giñvaavoitudai.

³⁵ Isamo calli giñvaavoitudagi marada vuidara caatacamu. Dai isamo ooqui giñvaavoitudagi ooqui marada vuidara caatacamu. Dai isamo ooqui giñvaavoitudagi caasdada vuidara caatacamu.

³⁶ Dai poduucai aipaco ganvupui vatacamuloodami lagi ganaadunumla.

³⁷ Tomasioora sioora maitiñvaavoituda liadagi baamucalada maimaaquimu aanla oigaragai isargiñmamaatardamicagi dai tomasioora sioora maitiñvaavoituda liadagi baacoicai maamarada maitipliditai isgivaavoitudagi oogada maimaaquimu aanla oigaragai isargiñmamaatardamicagi.

38 Dai sioor^Λ maibaig^Λducagi isoimaa taatagi dai asta muquiagi ^Λmo curusiaba giñvaavoitudaitai maimaaquimu aan^Λ oigaragai is^Λgai ^Λrgiñmamaat^Λrdamicagi.

39 Dai sioor^Λ giñvaavoitudadagi vai casc^ΛΔ^Λ ^Λoodami muaagi ^Λgai Diuusi ^ΛΛmadu oidacamu tomastuigaco d^Λmos sioor^Λ duaadicudagi m^Λsmuaagi dai casc^ΛΔ^Λ pocaitiadagi sai maitiñvaavoitudai ^Λgai gia maiimimu Diuusi ^ΛΛmadu t^Λvaagiamu.

40 Dai sioor^Λ ^ΛΛgidityai g^Λnca^Λcagi aapim^Λ ^Λgai ^ΛΛgidityai giñca^Λ aan^Λ ^ΛΔp^Λ dai sioor^Λ ^ΛΛgidityai giñca^Λ aan^Λ ^Λgai ^ΛΛgidityai ca^Λ g^Λrooga ismaac^ΛΔ^Λ giñootoi.

41 Dai sioor^Λ ^ΛΛgidityai ca^Λ ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ Diuusi ootosad^Λcatai ^Λgai, ^Λgai ismaac^ΛΔ^Λ ^ΛΛgidityai ca^Λ Diuusi maaquimu ^Λmo istumaasi ^Λpan duucai g^Λñiooquituldiadamiga. Dai sioor^Λ ^ΛΛgidityai ca^Λ ^Λmoco ismaac^ΛΔ^Λ siaa duutudai Diuusi, siaa duutudaitai ^Λgai Diuusi, Diuusi maaquimu ^Λmo istumaasi c^ΛΛgaducami poduucai isduucai maa ^Λgai ismaac^ΛΔ^Λ siaa duutudai Diuusi.

42 Dai tomasioor^Λ sioor^Λ baig^ΛΛliarac^ΛΔ^Λ vasidagi ^Λmo av^Λsi suudagi ^Λmoco ismaac^ΛΔ^Λ giñvaavoitudai, giñ^ΛΛgidityai ca^Λ ^Λgai s^ΛΛlic^ΛΔ^Λ Diuusi maaquimu ^Λgai ^Λmo istumaasi c^ΛΛgaducami, tomasi mosvasidagi ^Λmo av^Λsi suudagi —g^Λrtat^Λdai ^ΛSuusi.

1 Dai aidasi naatocai garmaamatatuli ASuusi aatama mamatardamigada iji abiaadara dai aagida ragai Diuusi ñiooquida vasi aipaco sicoli oidacami.

2 AVuaana ismaacada vapaconaitadai aoodami agaa aqui Jordañiara maisacariara daacatadai dai mai vasi istumaasi ivuaadatadai ASuusi. Amaasi ootoi gooca gamamaatardamiga siaaco daacatadai ASuusi

3 sai tacaana sabai agai sallaicada araCristo ismaacada viaacatadai isdiviagi sabai gaagai isnaaracagi mai.

4 Taid ASuusi aa noragi daida itadai:

—Maaavar aagida AVuaana vasi mastuma naidi dai caa.

5 Dai aagidavurai isducatai ismaacada mainanaaitadai casi istutuidi isnaadagi dai ismaacada maijioopaitadai caajioopai, dai ismaacada viaacatadai gocoocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga duduaada, dai ismaacada maitatacaidacatadai catatacaidaga, dai coidada duduaacarai dai soituutuigami vasi gamamaatatuldi isducatai caagacara gavuvacai.

6 Baigaliadamu siora apiagiñvaavoitudadagi —tadai ASuusi.

7 Dai aidasi caiji agai ismaacada ootoi AVuaana taid ASuusi gaagacai aagidi aoodami aagaitai AVuaana dai potadai agai aoodami:

—Aapima iji ma oidigana siaaco daacatadai AVuaana. Aapima maatacatadai sai agai maitaramoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi.

⁸ Aapim_Λ iji m_{ΛΛ}ca siaaco daacatadai _ΛVuaana. Aapim_Λ maat_Λcatadai sai _Λgai mait_Λr_Λmoco ismaac_Λd_Λ c_{ΛΛ}ga dadapacami yuucustai. Aapim_Λ c_{ΛΛ}ga maat_Λ sai ismaac_Λd_Λ c_{ΛΛ}ga dadapacami yuucustai c_Λc_{ΛΛ}gaducami quiiqui_Λr_Λ oidaga g_Λg_Λr rai baabaquid_Λr_Λ.

⁹ Aapim_Λ iji m_{ΛΛ} oidigana n_Λida _Λliditai _Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ dai s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ ang_Λnaagidi sai Vuaana aa duiñdad_Λ vaamioma nam_Λga si_Λ aa duiñdad_Λ v_{ΛΛ}si _Λga Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ.

¹⁰ Diuusi ñiooquid_Λr_Λ pocaiti aagaitai _ΛVuaana: Ootosamu aan_Λ _Λmo ootosicami aapi Cristo g_Λbait_Λqui vai _Λgai aagidana _Λoodami sai divia _Λgai aapi daid_Λ _Λoodami _Λma duucai g_Λnt_Λt_Λgitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu.

Ascaiti Diuusi.

¹¹ S_{ΛΛ}lic_Λd_Λ ang_Λnaagidi sai v_{ΛΛ}si oodami saagidaiñd_Λr_Λ _ΛVuaana ismaac_Λd_Λ vaponaitadai _Λoodami viaa goaa duiñdagai ismaac_Λd_Λ vaamioma nam_Λga sitomasmaasc_Λd_Λ oodami aa duiñdad_Λ, d_Λmos vaamioma baig_Λn_Λlidi _Λgai ismaac_Λd_Λ giñn_Λlidi dai giñvaavoitudai si_ΛVuaana.

¹² Aid_Λsi divia _ΛVuaana ismaac_Λd_Λ vapacoi _Λoodami abiaad_Λr_Λ _Λoodami g_Λnaajag_Λi vaavoituda _Λliditai goc_{ΛΛ}gaduc_Λd_Λ ñiooqui isducatai Diuusi soic_Λi oodami sai c_{ΛΛ}ga g_Λnt_Λt_Λgitocana.

¹³ Aid_Λsi maiquia divia _ΛVuaana Moseesacaru _{ΛΛ}madu _Λga Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ aagidi g_Λr_{ΛΛ}qui aaduñicar_Λ dai ooja liivr_Λr_Λ isducatai Diuusi divia agaitadai dai gata_Λan_Λda agaitadai tami oidigi daama _Λmo imidagai.

14 Dai isaapim_Λ vaavoitudagi istumaasi g_Λnaagidi aan_Λ aid_Λ gia maat_Λmu aapim_Λ is_Λrvaavoi is_ΛVuaana _{ΛΛ}p_Λga divia iñsaan_Λ dai gaaagidimi ansai aan_Λ gooqui_Λrioma divia iñgaitadai. _Λgai idui _Λaa duiñdagai ismaac_Λd_Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ aagidi _{ΛΛ}quioma Eliasicaru isiduñia agaitadai.

15 C_{ΛΛ}gav_Λr g_Λnt_Λgito ca_Λca aapim_Λ istumaasi g_Λnaagidi aan_Λ.

16 Sivi g_Λnaagidamu aan_Λ istumaasi _Λpan ducami _Λoodami sividad_Λ. _Λgai _Λpan ducami _Λaali ismaac_Λd_Λ plaas_Λr_Λ gat_Λt_Λv_Λiñ_Λ dai iññoquidiñ_Λ g_Λaaduñi daid_Λ it_Λt_Λdaiñ_Λ:

17 “Iiva aat_Λm_Λ muusicoc_Λd_Λ m_Λtai maitatuutu-dai. Susuañi aat_Λm_Λ m_Λtai aapim_Λ maisoig_Λn_Λli”, ast_Λt_Λdaiñ_Λ.

18 Diviacai Vuaana _Λgai ismaac_Λd_Λ vapaconai _Λoodami dai _Λgai ali_Λ duudatai gayunanduiñ_Λ dai tomali _Λmo imidagai maitay_{ΛΛ}dana istumaasi navamudaga. Mai aapim_Λ pocaitiñ_Λ sai _Λgai viaa _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ.

19 Dai diviacai aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_{ΛΛ}licami dai maiduudatai gayunandui dai gayi_{ΛΛ}yi mai pocaiti aapim_Λ giñparunaitai ansaid_Λ _Λrtuu naac_Λdami dai iit_Λracami tomasi tomali _Λmo imidagai mainavamucurui aan_Λ, dai ansaid_Λ _Λraduuñ_Λ tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami. V_{ΛΛ}sca_Λr_Λ maimaat_Λ n_Λidi aapim_Λ isducatai Diuusi g_Λrsoi Vuaana _{ΛΛ}madu aan_Λ sai maat_Λna aat_Λm_Λ istumaasi g_Λaagai t_Λsiduñiagi —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

20 Amaasi Λ Suusi g_{Λ} aagacai aagidi Λ oodami $si_{\Lambda\Lambda}$ soimaasi ivuaadana Corasiiñi Λ Γ_{Λ} oidacami dai Betasaid Λ Γ_{Λ} oidacami dai $si_{\Lambda\Lambda}$ soimaa taata agai Λ gai. Λ suusi ivuaadana mui naana maasi g_{Λ} Γ arducami Corasiiñi Λ Γ_{Λ} dai Betasaid Λ Γ_{Λ} tai $v_{\Lambda\Lambda}$ sc Λ Γ_{Λ} mai Λ ma duucai g_{Λ} Γ Λ Γ agito dai apiasoimaasi ivueeyi ami oidacami ca sc Λ Δ Λ Suusi bagaimi daid Λ it Λ Δ dai:

21 —Soogigi aapim Λ Corasiiñi Λ Γ_{Λ} oidacami dai Betasaid Λ Γ_{Λ} oidacami $si_{\Lambda\Lambda}$ soimaa taatamu aapim Λ . Λ oodami ismaac Λ Δ Tiir Λ Γ_{Λ} dai Sidooni Λ Γ_{Λ} oidacatadai mait Γ judidíu dai maivaavoitudai Diuusi. Ist $\Lambda\Lambda$ gimudai Λ gai istumaasi g_{Λ} Γ arducami m_{Λ} smaasi $t_{\Lambda\Lambda}$ aapim Λ Λ gai gia Λ ma duucai g_{Λ} Γ Λ Γ agitomudai dai camaisoimaasi ivuaadamudai dai g_{Λ} naadamudai yuucusi tutuucucami dai g_{Λ} ncocomai v adamudai mataic Λ Δ dai poduucai $t_{\Lambda\Lambda}$ gidamudai aa oodami isca Λ ma duucai g_{Λ} Γ Λ Γ agito dai camaisoimassi ivuaada agai.

22 D_{Λ} mos $si_{\Lambda\Lambda}$ sc Λ Δ Diuusi n_{Λ} idagi ismaac Λ Δ Λ rc Λ Λ ga ivuaadami dai ismaac Λ Δ Λ rmaic Λ Λ ga ivuaadami vaamioma soimaasi g_{Λ} Γ ntaatatuldamu Λ gai aapim Λ si_{Λ} Tiir Λ Γ_{Λ} dai Sidooni Λ Γ_{Λ} oidacami.

23 Dai aapim Λ judidíu Capernaum Λ Γ_{Λ} oidacami povai Λ Λ lidi m_{Λ} sai iimia agai Diuusi Λ Λ madu baiyoma m_{Λ} iimia agai Diaavora Λ Λ madu. Λ oodami ismaac Λ Δ Sodoom Λ Γ_{Λ} oidaga mait Γ judidíu dai maivaavoitudai Diuusi d_{Λ} mos is Λ gai $t_{\Lambda\Lambda}$ gimudai istumaasi g_{Λ} Γ arducami m_{Λ} smaasi $t_{\Lambda\Lambda}$ aapim Λ aid Λ gia Diuusi maiugititudamudai Sodoom Λ Γ_{Λ} oidacami quiaa oidacamudai oodami Sodoom Λ Γ_{Λ} .

24 D_{Λ} mos $si_{\Lambda\Lambda}$ sc Λ Δ Diuusi n_{Λ} idagi ismaac Λ Δ Λ rc Λ Λ ga ivuaadami dai ismaac Λ Δ Λ rmaic Λ Λ ga

ivuaadami vaamioma soimaasi gantaatatuldamu
 agai aapimΛ siΛSodoomΛΓΛ oidacami —tatadai
 ΛSuusi.

²⁵ Amaasi ΛSuusi potadai Diuusi gaooga:

—GiñooCa aanΛ gia sΛlicadΛ siaa gduutudai
 aapi apΛrbaitΛCaacami tΛvaagiΛΓΛ dai oidigi
 daama. Aapi apΛtmaimaatΛtuli idi maasi
 ismaacadΛ polidi isarsastudugami, aapi
 maatΛtuli mosaca agai ismaacadΛ maatia lididi
 gamamaatΛtuldaraga.

²⁶ CΛagaduava giñooCa poduucai ipali aapi dai
 poduucai idui —tatadai ΛSuusi gaooga.

²⁷ Dai apiamamaatΛtuldi ΛSuusi aoodami dai
 potadai:

—GiñooCa giñmaa vΛΛsiacatai. AanΛ arDiuusi
 maradΛ dai tomali amaadutai maicΛΛga giñmaatΛ
 mosaca giñooCa dai tomali amaadutai maicΛΛga
 maatΛ giñooCa mosaca aanΛ ismaacadΛ armaradΛ
 agai. Dai vΛΛscarΛ oidaga aa ismaacadΛ maatΛ
 giñooCa mosaca agai ismaacadΛ aanΛ ipalidi sai
 maatana.

²⁸⁻²⁹ VΛΛscatai aapimΛ ismaacadΛ caoojogi
 Λgigitai mamaatΛtuldaragadΛ ismaacadΛ
 gamamaatΛtuldi quiquiuupiΛΓΛ, aapimΛ
 maitΛniibastacan tadaga ganiibadaga
 gomaasicadΛ, giñvaavoitudavurai dai giñdagito nai
 aanΛ gΛnmamaatΛtuldiadagi dai Λgigidavurai
 istumaasi gΛnmamaatΛtuldiada aanΛ.
 AanΛ maioojodai giñmamaatΛrdamiga dai
 maigΛaducadΛ giñalidi aanΛ dai ganiibastacan
 taadacamu aapimΛ.

³⁰ Maisijaiga isΛagiada aapimΛ
 giñmamaatΛtuldaraga —tatadai ΛSuusi.

12

1 Amo imidagai ibastaragai tasara asicami saagida imaitadai asuusi taitai aatama mamaatardamigada vaiñcumaimi taligi muuradai garnoonovicada calivaimi aatama dai cuumimi.

2 Vai amoco afariseo tagacai gomaasi potadai agai asuusi:

—Dañi gamamaatardamiga ivueeyi aa duiñdagai ismaacada maitipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara —tadai afariseo.

3 Damos asuusi potadai:

—Canidi aapima oojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru amo imidagai aidasi agai amadu aaduñda biuugicoi.

4 Vaa agai aquiyara siaaco siaa duutudaiña garraqui aaduñicaru Diuusi dai uu paana daasdarada Diuusi ismaacada lagi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi lagi poduucaviituli Moseesacaru cascada. Tai vascara vui Davicaru dai uu dai gomaasi maitarsoimaascami.

5 Siapa canidi aapima oojai siaaco oojisi Moseesacaru samicamigada saida papaali gaa quiuupaigadara judidú aata vaaadana ibastaragai tasara dai gomaasi maitarsoimaascami.

6 Damos aan anganaagidi sai aan cadivia dai vaamioma gaagai aan siadudunucami gaa quiuupira.

7 Aapima maimaata ca istiya alidi idi ñooqui Diuusi ñooquidara ismaacada pocaiti: “Aan ipalidi isaapima soigaliadagi aacada

maisiu mosΛcaasi giñdadaadiadagi naana maasi istumaasi dai coodadagi tutuuru dai sisiivatu dai giñdadasdiadagi”, ascaiti Diuusi. IsmaatΛ caΛcamudai aapimΛ gomaasi aidΛ gia maigΛΛpiΛrΛ vuupadamudai giñmamaatΛrdamiga. Goovai maitivueyi tomali Λmo istumaasi soimaascami.

⁸ AanΛ viaa Λmo sΛΛlicaami cascΛdΛ viaa aanΛ sΛΛlicami isaagagi istumaasi apΛduñiagi ibΛstaragai tasΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁹ Amaasi ii ΛSuusi abiaadΛrΛ dai vaa agΛΛ quiuu-paigadΛrΛ judidū.

¹⁰ Vai ami cΛaacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ gaquisapicatadai Λmo novidΛ, vaidΛ Λfariseo gaagaitadai istuucΛdΛ gΛΛpiΛrΛ vaaajagi ΛSuusi dai tΛcacai dai potΛtΛdai:

—¿Oidagasi oigaragai isduaaidagi Λmo coocoadΛ ibΛstaragai tasΛrΛ cho sio?— tΛtΛdai Λfariseo.

¹¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—¿MaacΛdΛ aapimΛ maiotoma vañigidana gansoiga cañiiru issibΛcai dΛΛcarΛ gΛsiagi agai tomasi ΛribΛstaragai tasΛrΛ?

¹² Dai Λmo oodami vaamioma namΛga isΛmo cañiiru. Poduucai tudu oidaga oigaragai isivuaadagi Λmo istumaasi cΛΛgaducami ibΛstaragai tasΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Amaasi potΛtΛdai ΛSuusi ΛcΛΛli:

—Giñuuliñdañi ganovi —ΛtΛdai.

Dai mosuuliñi agai ganovi tai cacΛga duaadicami vii Λpan duucai agΛmai novidΛ.

¹⁴ Amaasi vuvaaja Λfariseo abiaadΛrΛ daidΛ icaiti:

—Isducatai iduuñimu aatΛmΛ dai muaamu go-Suusi —ascaiti.

15 Dai aidΛsi maí ΛSuusi gomaasi, ii abiaadΛrΛ tai mui oodami oí. TaidΛ ΛSuusi duduaadi vΛΛsi ΛcoococoidadΛ.

16 Dai aagidi Λgai Λoodami sai maiaagaiña sioorΛ Λgai.

17 AidΛsi ΛpΛdui gomaasi aidΛ ΛpΛdui ismaacΛdΛ ooja Isaía sai pocaiti Diuusi:

18 Idi Λrgiñpiooñiga ismaacΛdΛ Λco vuusaitu aanΛ. Dai aliΛ oigΛdai aanΛ goovai dai baigiñΛlidi goocΛdΛ.

GiñibΛdaga imia agai goovai ΛΛmadu.

Dai goovai aagida agai Λoodami ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu sai Diuusi oigΛldi Λsoimaasi ivuaadami.

19 Dai goovai maicocoaada agai oodami dai mai-iñacada agai caayana.

20 Dai duduaaidiada agai ΛcoococoidadΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai Λsoimaasi ivuaadami.

Dai Λmo imidagai goovai taiyΛrΛ daituda agai ΛDiaavora siaaco tomastuigaco mΛΛcana.

21 Dai Λgai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu vaavoituda agai istumaasi aagai giñpiooñiga dai podu-ucai tomastuigaco Diuusi ΛΛmadu daraaja agai.

Ascaiti Diuusi, asduu ooja Isaía.

22 Amaasi mΛtai vaidacai Λmo cΛΛli mainΛadami dai muudugami mΛΛca siaaco daacatadai ΛSuusi. ΛcΛΛli viaacatadai Λmo

Diaavora taañicaruda taid ʌSuusi duaadi ʌmuudu tai ʌgai istui isñiooquiagi.

²³ Taid ʌoodami mait ʌʌ isducatai gʌntʌʌgituagi tʌʌgacai gomaasi, daid ʌ icaiti:

—Davicaru cajiudad ʌ lien ʌ goovai ismaac ʌ ʌ catʌvʌpi ʌpʌdui isnʌnʌra aatʌmʌ, ismaac ʌ ʌ Diuusi daasa agai said ʌ ʌrraícana ʌpan duucai gʌraduufi Davicaru ʌrraícataidai —ascaiti ʌoodami.

²⁴ Dʌmos aid ʌsi ʌfariseo ca ʌ gomaasi pocaiti:

—Idi ca ʌli vuvaidi Diaavora tʌtaañicaruda Diaavora guvucadad ʌ ʌ ʌ —ascaiti ʌfariseo.

²⁵ Dʌmos ʌSuusi maat ʌ catadai istumaasi gʌntʌʌgitoitadai ʌgai dai potʌʌdai:

—Is ʌdudunucami mosaipaco gʌncocoadagi camaitistutuidi isapiagata ʌ an ʌdagi, isaipaco gʌncocoadagi ʌ map ʌ ca ʌ ʌ oidacami ugitimu ʌoodami dai baabaquid ʌ suuligimu. Dai isaipaco gʌncocoadagi ʌ mo adunum ʌ vʌ ʌ si ugitimu ʌgai.

²⁶ Poduucai ʌ ʌp ʌ is ʌ Diaavora ʌ ʌ gi vuvaidagi Diaavora tʌtaañicaruda poduucai isduucai icaiti aapim ʌ ʌgai poduucai ʌ ʌ gi gʌcocodagi otoma camaitata ʌ an ʌ dan tada ʌgai.

²⁷ Aapim ʌ pocaiti ansai aan ʌ vuvaidi Diaavora tʌtaañicaruda Diaavora guvucadad ʌ ʌ ʌ. Si ʌrvaavoicamudai isDiaavora guvucadad ʌ ʌ ʌ vuvaidi aan ʌ Diaavora tʌtaañicaruda aid ʌ gia aapim ʌ gʌnaaduñi vuvaidi Diaavora tʌtaañicaruda Diaavora guvucadad ʌ ʌ ʌ ʌ ʌp. ʌ ʌ gi ʌgai gʌnaagidamu ismait ʌ rvaavoi isDiaavora guvucadad ʌ ʌ ʌ ʌ vuvaidi Diaavora tʌtaañicaruda aan ʌ ʌ madu ʌgai.

28 Baiyoma Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ vu-
vaidi aanΛ Diaavora tΛtΛaañicarudΛ dai poduu-
cai cΛΛ maatΛ aapimΛ iscaaayi istuigaco Diuusi
soicΛda agai oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana.

29 Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai
isΛDiaavora cascΛdΛ istui isvuvaidagi Diaavora
tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdarΛ.

30 SioorΛ maitiñvaavoitudadagi Λgai giñvuidarΛ
vΛΛtΛ, sioorΛ maitiñsoiña aagiadagi Λoodami isd-
ucatai cΛΛgacΛrΛ vuvaquia Λgai, Λgai sobicΛi sai
maivaavoitudana dai maicΛΛgacΛrΛ vuvacΛna.

31 CascΛdΛ aanΛ angΛnaagidi sai vΛΛsi istumaasi
soimaascami ismaacΛdΛ ivueeyi Λoodami
gΛoigΛldi dai vΛΛsi istumaasi galnaasi ismaacΛdΛ
aagadagi oodami gΛoigΛldi dΛmos sioorΛ soimaasi
ñiooqui aagadagi Diuusi IbΛadΛ vui Λgai gia
maiviaa gΛoigΛldaraga.

32 Dai tomasioorΛ ismaacΛdΛ giñvui ñioocadagi
aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami Λgai gΛoigΛldi
dΛmos sioorΛ soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi
IbΛadΛ vui Λgai gia maiviaa gΛoigΛldaraga tomali
Λmo imidagai.

33 Ispolidi aapimΛ ansai aanΛ ivueeyi
Diaavora aa duiñdadΛ mosavar gΛntagito
nΛijada aapimΛ istumaasi ivueeyi aanΛ dai
poduucai maatΛmu aapimΛ sai istumaasi ivueeyi
aanΛ ΛrDiuusi aa duiñdadΛ maisiu ΛDiaavora
aa duiñdadΛ. Poduucai isduucai Λmo uusi
cΛΛgaducami cΛΛgaducami iibiatai dai Λmo uusi
maicΛΛgaducami maicΛΛgaducami iibiatai. VΛΛsi
uusi cΛΛga gΛmaatΛ iibiadarΛ.

34 Aapim_Λ ivuaadana naana maasi soimaascami. Siaad_{ΛΓΛ} istuid_{Λna} aapim_Λ isaagagi _{Λmo} istumaasi _{c_{ΛΛ}}gaducami soimaasi ivuaadatai. V_{ΛΛ}si ismaac_{ΛdΛ} aagai _{Λmo} oodami ib_{ΛadΛai}ñd_{ΛΓΛ} vusac_{Λi}.

35 _{Λmo} _{c_{ΛΛ}}li _{c_{ΛΛ}} tuigacami viaa naana maasi _{c_{Λc_{ΛΛ}}}gaducami g_{ΛibΛdag_{ΛΓΛ}} _{casc_{ΛdΛ}} aagai naana maasi _{c_{Λc_{ΛΛ}}}gaducami. Dai _{Λmo} _{c_{ΛΛ}}li maic_{ΛΛ} tuigacami viaa naana maasi soimamaascami g_{ΛibΛdag_{ΛΓΛ}} _{casc_{ΛdΛ}} aagaiña _{Λgai} naana maasi soimamaascami.

36-37 Dai aan_Λ ang_{Λna}agidi sai si_{ΛΛscadΛ} Diuusi n_{Λidagi} ismaac_{ΛdΛ} _{Λrc_{ΛΛga}} ivuaadami dai ismaac_{ΛdΛ} _{Λrmaic_{ΛΛga}} ivuaadami _{Λgai} soimaa taatatuldamu v_{ΛΛscatai} ismaac_{ΛdΛ} galnaasi ñioocai, dai Diuusi maisoimaa taatatuldamu ismaac_{ΛdΛ} _{c_{ΛΛga}} ñioocai —t_{ΛtΛdai} _{ΛSuusi}.

38 Amaasi _{ΛΛmoco} _{Λfariseo} _{ΛΛmadu} _{ΛmamaatΛtuldiadami} Diuusi _{s_{ΛΛlicamigadΛ}} pot_{ΛtΛdai} _{Λgai} _{ΛSuusi}:

—Mamaat_{Λtuldiadami} n_{Λida} _{ΛrΛlidi} aat_{ΛmΛ} siduñia aapi _{Λmo} istumaasi g_{Λducami} —t_{ΛtΛdai}.

39 Taid_Λ _{ΛSuusi} aa noragi daid_Λ it_{ΛtΛdai}:

—_{Λoodami} maic_{ΛΛga} tuutiacami giñ_{Λagidi} ansaid_Λ iduuna _{Λmo} istumaasi g_{Λducami} _{Λgai} vuitapi _{dΛmos} mait_{ΛΛgimu} _{Λgai} _{Λmai} istumaasi g_{Λducami} mos_{Λca} _{Δistumaasi} g_{ΛducΛdΛ} ismaac_{ΛdΛ} idui Diuusi ootosacai Joonasi gaamu Ñiñiviamu.

40 Dai poduuc_{Λi} isduuc_{Λi} Joonasi _{Λraana} daacatadai _{Δvatopa} g_{ΛducΛdΛ} vaica tasai dai vaica tucagi poduuc_{Λi} aan_Λ ismaac_{ΛdΛ} viaa

amo sállicami yaasapicamu vaica tasai dai vaica tucagi.

41 Dai siállscadΛ caaiyagi istuigaco Diuusi nΛida agadagi oodami sividadΛ ismaacΛdΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ armaicΛΛga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi sai ismaacΛdΛ ÑiñiviΛrΛ oidacatadai ΛΛqui maitargΛpiΛrΛ vΛΛtacami dΛmos aapimΛ gia sállicΛdΛ gΛpiΛrΛ vΛΛtΛ, ΛÑiñiviΛrΛ oidacami Λma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai aidΛsi Joonasi aagidi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ. Dai tami daja aanΛ sivi dai vaamioma artΛaanΛdami aanΛ siJoonasi dai aapimΛ maitiñΛΛgiditai caΛ.

42 Dai siállscadΛ caaiyagi istuigaco Diuusi nΛida agadagi oodami sividadΛ ismaacΛdΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ armaicΛΛga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi isΛooqui ΛΛquidΛ ismaacΛdΛ rbaitΛcΛaacamicatadai mΛΛ SiipΛrΛ cΛΛga gΛtΛgito Λgai mΛΛcΛsdΛrΛ divia dai caΛca agai istumaasi aagai ΛSalomoñi ismaacΛdΛ rΛmo tΛaanΛdami saitudugami. Dai tami daja aanΛ sivi dai vaamioma artΛaanΛdami aanΛ siΛSalomoñi mai aapimΛ maitiñΛΛgiditai caΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

43-45 Λoodami sividadΛ soimaasi ivuaadami rΛpan ducami Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ ibΛadΛrΛ daja Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. SiállscadΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ vuusiagi ΛcΛΛiaiñdΛrΛ oidigana aimΛraiña dai gaagaiña siaaco gΛibΛstagi dai siállscadΛ maitΛΛgia Λgai siaaco povΛ Λlidiña: “Apamu animiagi giñquiiyamu iñsiaadΛrΛ vuusai”, asΛlidiña. Dai siállscadΛ apamu ami divia

Λgai dai tΛtΛΛgaiña ΛcΛΛli Λpan duucaí Λmo quii siaaco maitiipu oidacami dai cΛΛga voisiquicami dai cΛΛga baiduñisicami. Dai amaasi Λgai aimΛraiña dai vuaapaiña ΛpΛΛ cuvaracami Diaavora tΛtΛaañicarudΛ, ismaacΛdΛ Λrvaamioma soimaascami siΛgai. Dai Λgai ΛΛmadu vΛΛsi Λgaa vapacΛiña ami cΛΛliΛrΛ dai ami oidacana dai poduucai vaamioma soigΛ vuaadana Λgai isvaasΛquioma. Poduucai ΛpΛduuñimu ΛpΛΛ idi oodamicΛdΛ sividadΛ soimaasi ivuaadami, Λgai maitiñΛΛgidityai caΛ cascΛdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

46 DaidΛ ΛSuusi quiaa ñiioquidityadai Λoodami aidΛsi ami dada ΛSuusi dΛΛdΛ ΛΛmadu susuuculidΛ. DΛmos quiidigana guucacatadai Λgai dai nΛida Λlidityadai ΛSuusi.

47 Tai Λmoco aagidi ΛSuusi dai potΛtΛdai:
—GΛdaada ΛΛmadu gΛsusuuculi quiidigaiñdΛrΛ guuca dai gΛaatagida Λlidi —tΛtΛdai.

48 TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:
—VΛΛscatai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi giñvaavoitudaitai tomasi Λrgiñdaada dai giñsusuuculi —tΛtΛdai ΛSuusi.

49 Amaasi gΛrvui nΛnΛava ΛSuusi aatΛmΛ ma-maatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai Λoodami:
—Idi ΛpΛΛ Λrgiñaaduñi.

50 TomasioorΛ sioorΛ ivuaadagi istumaasi ipΛlidi gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja Λgai ΛpΛΛ Λrgiñaaduñi —tΛtΛdai ΛSuusi.

13

1 Λgai vaa tasΛrΛ ii Λgai ami quiiyaiñdΛrΛ dai mΛΛ gΛΛ suudagi ugidiana daiva.

² Tai mui oodami gΛΛmpagi ami siaaco daacatadai ΛSuusi. TaidΛ ΛSuusi Λmo vaarcu Λraana vaa dai ami daiva. Tai vΛΛsi Λoodami anaasi gΛΛ suudagi ugidiana vii.

³ Tai naana maasi istumaasi mamaatΛtuli ΛSuusi cuentocΛdΛ dai potΛtΛdai:

—Λmo Λsadami gaΛsimu

⁴ dai gaΛsaimi Λgai tai chiΛΛqui tΛligi voyyΛrΛ suuli tai dada ujuurugi dai uu.

⁵ Tai aa tΛligi ojoodai saagida suuli siaaco maitiipucatatadai gΛΛpi dΛvΛΛrai. Tai otoma vuvaja tΛligi maituucavi dΛvΛΛracatatadai dΛvΛΛrai cascΛdΛ.

⁶ Tai mosvuusai tasai tai gaquisa maitatacatadai Λgai cascΛdΛ.

⁷ Aa tΛligi vasoi saagida suuli taidΛ Λvasoi maid-agito isgΛΛliagi.

⁸ Tai aa tΛligi cΛΛgaducami dΛvΛΛriΛrΛ suuli dai gΛΛ dai cΛΛga iibaji asta Λmo sientu litro vuvaja ali Λmo litroaiñdΛrΛ. Dai aa vaicobai litro vuvaja Λmo litroaiñdΛrΛ. Dai aa asta Λmo coobai dan baiivustaama litro vuvaja Λmo litroaiñdΛrΛ.

⁹ CΛΛgavΛr gΛntΛgito caΛca aapimΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

—————
¹⁰ Amaasi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi miaadΛrΛ guuquiva dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tuiϱasi ñiooquidi gooodami cuentocΛdΛ?
—tΛtΛdai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ.

¹¹ Tai Λgai gΛraa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—Diuusi gΛnmaatΛtuldamu aapimΛ mΛstumaasi maimaataΛ isducatai ipΛlidi Diuusi

issoicadagi oodami sai cagacara oidacana damos gogaa maiviaa oigaragai ismatiagi.

12 Sioora baji giññiooqui dai giñgidi agai vaamioma maatuldamu aan, dai sioora maibaji giññiooqui dai maitiñgidi tomasi palapi maat agai aan vascara maitgitoldamu istumaasi maat agai.

13 Cascada ganñiooquidi aan cuentocada. Agai canidiña istumaasi ivuaadana aan dai maitipalidi isgiñvaavoitudagi dai cacacana istumaasi gamamaatuldidi aan dai maitipalidi ismaat cacagi.

14 Agaicada casi apdui ismaacada ooja Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada dai pocaiti:

Calcamu aapim Diuusi ñiooquida damos tomali amo imidagai maimaat calcamu.

Naijadamu aapim istumaasi ivueeyi Diuusi damos maimaat naijadamu.

Ducami iscuupicagi ganvuupuji. Aapim maitipalidi isvaavoitudagi cascada.

15 Aapim vuidara vata Diuusi.

Tomali maitantgito cal aapim Diuusi ñiooquida.

Mainaijada alidi aapim tomali maicala alidi tomali maiama duucaigantatgitua alidi dai camaisoimaasi ivuaadagi isaan cagacara ganvuvaidana.

Astadai Diuusi Ibadal Isaiá sai potana.

16 Damos Diuusi ganmaa oigaragai masai aapim giñmamaatardamiga gia nidiña naana maasi istumaasi ismaacada ivueeyi aan dai masai cacana istumaasi gamamaatuldidi aan cascada baiganalidi aapim.

17 SΛΛlicΛΔ gΛnaagidi aanΛ sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai aa oodami cΛΛ tuuti-acami nΛida Λlidadai istumaasi nΛidi aapimΛ dΛmos mainΛidi. Λgai caΛca Λlidadai dΛmos maicaΛ.

18 CaΛcavurai aapimΛ istΛiya iñΛlidi aanΛ aagaitai Λsadami.

19 IsmaacΛΔ caΛ Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛΔ aagai istumaasi Diuusi ipΛlidi issoiñagi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana dai maimaataΛ caΛ Λgai vaa ΛrΛgai daidΛ ΛrΛpan ducami ΛtΛligi ismaacΛΔ voyΛrΛ suuli. ΛDiaavora didivai dai maitΛgitoldi Diuusi ñiooquidΛ.

20 DaidΛ ΛtΛligi ismaacΛΔ ojoodai saagida suuli Λpan ducami Λoodami ismaacΛΔ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ dai cΛΛga baiganΛliaracΛΔ ΛΛgidiña,

21 dΛmos maisiguupuacana Λgai vaavoidaragadΛ. Vaavoitudaiña chiΛΛqui tasai dai siΛΛscadΛ parunadagi aa vaavoitudaitai Λgai Diuusi ñiooquidΛ vai cadadagitoi gΛnvaavoidaraga.

22 DaidΛ ΛtΛligi ismaacΛΔ vasoi saagida suuli Λgai Λpan ducami Λoodami ismaacΛΔ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ dai mostΛgitocana tumiñsiΛrΛ dai istumaasi tΛgito vΛΛsi tasai dai mui aa naana maasiΛrΛ dai poduucai maitivueeyi Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi dai Λpan ducami ΛtΛligi ismaacΛΔ maiiibiatai.

23 DΛmos ΛtΛligi ismaacΛΔ cΛΛga dΛvΛΛriΛrΛ suuli Λgai ΛrΛpan ducami Λoodami ismaacΛΔ maataΛ caΛ Diuusi ñiooquidΛ dai mamaatatuldi aa Λgai ismaacΛΔ vΛtΛmΛ mamaatΛrΛi Λgai Λgai daidΛ ΛrΛpan ducami iibiadΛ. ΛΛmoco ΛrΛpan ducami

Λtλlīgi ismaacΛdΛ cΛΛga iibajī asta Λmo sientō litro vuvaja Λmo litroaiñdΛrΛ dai aa ΛrΛpan ducami Λtλlīgi ismaacΛdΛ iibajī vaicobai litro dai aa ΛrΛpan ducami Λtλlīgi ismaacΛdΛ iibajī Λmo coobai dan baivustaama litro —gArtAtΛdai ΛSuusi.

24 DaidΛ ΛSuusi gΛraagidi Λmai ñiooqui cuentocΛdΛ dai potAtΛdai:

—Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛga gΛntAtAgitocana. Gomaasi Λpan ducami aidΛsi Λmo oodami Λi tλlīgi cΛΛgaducami gΛdΛvΛΛragArΛ.

25 Dai gooquiΛrΛ coi Λgai ΛΛmadu gΛpipiooñiga tai tucarΛ divia Λmo saayudΛ ΛsAcami dai tλlīgi saagida Λi Λgai vasoi dai Λpamu nora.

26 Dai aidΛsi cagΛΛ Atλlīgi dai muuradagai mogucacatadai Λvasoi ΛpΛ.

27 Amaasi iji ΛpipiooñigadΛ dai mΛΛ aagidi gΛaamu dai potAtΛdai: “CΛliodami Λi aapi tλlīgi cΛΛgaducami. ¿SiaadArΛ vuvaja idi vasoi?” astAtΛdai.

28 TaidΛ ΛaamudΛ itAtΛdai: “Λmoco giñsaayu Λi gomaasi”, astAtΛdai. Amaasi ΛpipiooñigadΛ itAtΛdai: “¿IpΛlidipΛsi isiimia aatΛmΛ dai vooponagi Λvasoi?” astAtΛdai ΛpipiooñigadΛ.

29 “Cho”, astAtΛdai Λgai. “Isvoopona aapimΛ Λvasoi vooponan tada aapimΛ Atλlīgi ΛpΛ.

30 BaiyomavAr dagito vai vΛΛsi baigΛduuna vΛrai amaasi iimi dai ΛpΛga voopona Λvasoi dai mΛida dai gooquiArΛ voopona Atλlīgi dai baitua giñtroojogArΛ”, astAtΛdai ΛaamudΛ gΛpipiooñiga —tAtΛdai ΛSuusi.

³¹ Daid Δ Δ Suusi g Δ raagidi Δ mai ñiooqui cuentoc Δ Δ sai poduuc Δ ai maat Δ na Δ oodami isducatai Diuusi ñiooquid Δ aipacoga im Δ i oidigi daama dai pot Δ Δ dai:

—Diuusi soic Δ i oodami sai c Δ Δ ga g Δ nt Δ Δ gitocana. Gomaasi Δ Δ pan ducami istumaasi Δ p Δ vueeyi Δ caid Δ Δ mo uusi ismaac Δ Δ Δ pa maasi coravi caid Δ ismaac Δ Δ Δ i Δ mo oodami g Δ Δ v Δ Δ ragana.

³² Goovai Δ raliduc Δ dioma uusi caid Δ oidigi daama ismaac Δ Δ g Δ Δ sai. Vai g Δ g Δ r Δ dai g Δ g Δ r Δ mamartai. Dai asta ujuurugi dai v Δ i dai ami maamarad Δ r Δ coocosatai —g Δ rt Δ Δ dai Δ Suusi.

³³ Daid Δ Δ Suusi g Δ raagidi Δ mai ñiooqui cuentoc Δ Δ Δ p Δ sai poduuc Δ ai maat Δ na Δ oodami isducatai Diuusi ñiooquid Δ aipaco im Δ i oidigi daama, dai pot Δ Δ dai:

—Diuusi soic Δ i oodami sai c Δ Δ ga g Δ nt Δ Δ gitocana, gomaasi Δ Δ pan ducami navaiti ismaac Δ Δ v Δ Δ nagi Δ mo ooqui vaica muuli t Δ ligi tuicami tai copoda. V Δ Δ si tui saagida ii Δ navaiti dai poduuc Δ ai v Δ Δ si aipacoga oidigi daama im Δ i Diuusi ñiooquid Δ —g Δ rt Δ Δ dai Δ Suusi.

³⁴ V Δ Δ si gomaasi aagidi Δ Suusi Δ oodami cuentoc Δ Δ dai tomastuigaco mamaat Δ tuldiña Δ Suusi Δ oodami cuentoc Δ Δ .

³⁵ Aid Δ si poduuc Δ ai ivuaadana Δ Suusi poduuc Δ ai Δ p Δ dui ismaac Δ Δ ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigad Δ istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti:

Ñiooquidamu aan Δ Δ oodami cuentoc Δ Δ .

Aagidamu aanΛ naanΛ maasi istumaasi ismaacΛdΛ
 maimaataΛ tomali Λmo oodami mosΛagi
 aanΛ.
 Ascaiti Diuusi.

36 Amaasi ΛSuusi diosagi Λoodami dai vaa Λmo
 quiiyΛrΛ tΛtai ami miaadΛrΛ guuquiva aatΛmΛ ma-
 maatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtdai aatΛmΛ:

—GΛraagidañi aapi istΛiya Λlidi gocuento Λvasoi
 ismaacΛdΛ gΛΛi tΛligi saagida —tΛtdai aatΛmΛ.

37 Amaasi ΛSuusi povai gΛrtΛtdai:

—AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami ΛrΛpan
 ducami Λgai ismaacΛdΛ Λi ΛtΛligi.

38 DaidΛ ΛdΛvΛΛrai ΛrΛpan ducami Λoidigi.
 DaidΛ ΛtΛligi ΛrΛpan ducami Λoodami ismaacΛdΛ
 gΛndagito sai Diuusi soicΛiña iscΛΛga gΛntΛtΛgitoca
 Λgai daidΛ Λvasoi ΛrΛpan ducami Λgai ismaacΛdΛ
 iimia agai mΛΛca siaaco oidaga ΛDiaavora.

39 DaidΛ giñsaayu ismaacΛdΛ Λi Λvasoi ΛrΛpan
 ducami ΛDiaavora. Λyoovaragai ΛrΛpan ducami
 siΛΛscadΛ ugitiagi oidigi. Dai Λpipiooñi
 ismaacΛdΛ voopoi ΛtΛligi ΛrΛpan ducami Diuusi
 tΛtΛaañicarudΛ.

40 Poduucai isduucai Λvasoi gΛvoopo dai
 gΛmΛmΛji poduucai ΛrpΛ ΛpΛduñia agai siΛΛscadΛ
 ugitiagi oidigi.

41 AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami ootosamu
 giñtΛtΛaañicaru siΛmpaidamu Λgai vΛΛsi soimaasi
 ivuaadami dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ soimaasi
 iduiñtuldi aa vai Λcovai vuvaidana Λgai sai
 camaiΛΛmadu daraajana Λgai ismaacΛdΛ aanΛ
 soicΛi sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana.

42 Dai mΛΛca taiyΛΓΛ siaaco oidaga ΔDiaavora ootosamu Diuusi Δgai sisuaanΔdamu Δgai dai alia soimaa taatacamu.

43 Amaasi vΛΛscatai ismaacΔΔ ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi dadadacΔda agai Δgai Δpan duucai tasai mΛΛca siaaco gataaanΔi Diuusi gΔrooga. CΛΛgavΛΓ gΔntΔgito caΛca istumaasi gΔnaagidi aanΔ dai ΔΔgiadavurai.

44 Δgai ismaacΔΔ ipΛlidi sai Diuusi soicΔiña sai cΛΛga gΔntΔtΔgitocana ΔrΔpan ducami ΔcΔΔli ismaacΔΔ tΛΛ tumiñsi yaasapicami Δmo dΔvΛΛriΔΓΛ, dai Δpamu yaasa anaasi. Dai baigΔlilitai imΔi dai gagara vΛΛsi istumaasi viaacatadai dai gasavΛli ΔdΔvΛΛrai.

45 Δgai ismaacΔΔ ipΛlidi sai Diuusi soicΔiña sai cΛΛga gΔntΔtΔgitocana ΔrΔpan ducami Δmo riicugami ismaacΔΔ gaagaimi soora viaa aali ooodai namΔacami.

46 Dai aidΔsi tΛΛ Δmoco ismaacΔΔ viaacatadai Δmo odai vaamioma namΔacami sivΛΛsi Δгаа ii Δgai dai gagaara vΛΛsi gΔvustuidaga dai gasavΛli Δali odai.

47 Diuusi soicΔi oodami sai cΛΛga gΔntΔtΔgitocana dai gomaasi ΔrΔpan ducami Δmo gΛΛ vatopa vuicarui ismaacΔΔ dadaitudai Δvatopa vuudami ΔgΛΛ suudarΔ dai vuuyi mui naana maasi vatopa.

48 Siu duucu suudagi Δvatopa vuicarui Δvatopa vuudami bΛΛ ajioopai gΛΛ suudagi ugidiana dai ami dadarΔi dai Δcovai vuvaidi Δvatopa

cΛcΛΛgaducΛdΛ dai asarΛrΛ tueeyi dai maigovai suuligai Δvatopa maicΛcΛΛgaducΛdΛ.

49 Poduucai ΔpΔduñia agai ugitΛcai oidigi. Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dadimu dai Δcovai vuvaidamu Δoodami soimaasi ivuaadami dai Δgai ismaacΛdΛ camaitΔrsoimaasi ivuaadami.

50 Dai maigovai suuligamu Δsoimaasi ivuaadami taiyΔrΛ siaaco oidaga ΔDiaavora sisuaanΔdamu Δgai dai soimaa taatacamu —gΔrtΛtΔdai ΔSuusi.

51 Amaasi ΔSuusi gΔrtΛcacai dai povΔrtΛtΔdai:

—¿MaatΔmΔs cΛ aapimΔ vΛasi gomaasi?
—gΔrtΛtΔdai ΔSuusi.

Tai aa noragi aatΔmΔ daidΛ itΛtΔdai:

—ΔjΔ tΛaanΔdami —tΛtΔdai aatΔmΔ.

52 Amaasi ΔSuusi gΔraa noragi dai povΔrtΛtΔdai:

—Δmoco ismaacΛdΛ cΛΛ maata istumaasi aagai judidíu sΛΛlicamigadΔrΛ dai cΛΛ maata ΔpΛ ismaacΛdΛ gamamaatΛtuldi aanΛ isducatai Diuusi soicai oodami sai cΛΛga gΔntΛtΔgitocana Δgai gia cabai gΔnduuduna isaagidagi aa Diuusi ñiooquidΛ —gΔrtΛtΔdai ΔSuusi.

53 AidΔsi naato gΔraagidi ΔSuusi Δcuento ii abi-aadΔrΛ

54 gaamucu siaaco gΛΛ Δgai. Dai judidíu quiuupaigadΔrΛ gΛaagacai gamamaatΛtuldi Δgai Diuusi ñiooquidΛ. TaidΛ Δoodami camaitΛΛ isducatai gΔntΛtΔgituagi daidΛ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ismosΛΛ cΛΛga tΛtΔgitodagi daidΛ ivueeyi goovai istumaasi gΔgΔrducami?

⁵⁵ Idiav^{AR} ^Λuusi ivisumadami marad^Λ dai María ^{AR}d^{ΛΛ}d^Λ. Dai susuuculid^Λ ^{AR}Jacovo, dai Osee, dai Simuñi, dai Uudasi.

⁵⁶ Dai susuuculid^Λ ooqui ^{ΛΛ}p^Λ tami g^{AR}rsaagida oidaga. ¿Siaacoga maí goovai v^{ΛΛ}si imaasi? —caiti ^Λoodami.

⁵⁷ Ali^Λ mui naana maasi maat^Λcatadai ^ΛSuusi casc^Λd^Λ baacoican tada ^Λoodami ^Λgai vui. D^Λmos ^ΛSuusi it^Λdai:

—V^{ΛΛ}si oodami c^{ΛΛ}gac^Λr^Λ n^Λidiña ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ m^{OS}aca ^{ΛΛ}gi d^{ΛV}^{ΛΛ}ragad^Λana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñ^Λ —t^Λdai ^ΛSuusi.

⁵⁸ Daid^Λ ^ΛSuusi maitidui mui naana maasi g^Λg^{AR}rducami ami. ^Λoodami maivaavoitudaiña ^Λgai casc^Λd^Λ.

14

¹ Aid^Λ tuigaco ^ΛErood^Λsi ^{AR}caigicatadai Galilee^{AR} dai maí istumaasi ivuaadatadai ^ΛSuusi.

² Daid^Λ ^ΛErood^Λsi aagidi ^Λgai ismaac^Λd^Λ ^{ΛΛ}madu daraajatadai dai pot^Λdai:

—Gooviava ^{AR}Vuaana ismaac^Λd^Λ v^{AR}paconaitadai ^Λoodami dai caduaaca ^Λgai coidad^Λ saagidaiñ^{AR} casc^Λd^Λ viaa ^Λgai guvucadagai daid^Λ ivueeyi naana maasi g^Λg^{AR}rducami —ast^Λdai ^ΛErood^Λsi.

³ ^ΛErood^Λsi ^{ΛΛ}quioma gat^Λjaitadai m^Λsai b^{ΛΛ}caiña ^ΛVuaana dai maisacarui vuurana cadeenac^Λd^Λ. ^ΛErodiiasi ^{AR}duñid^Λcatadai. ^ΛErodiiasi ^{AR}ooñigad^Λcatadai ^ΛPiili ^ΛErood^Λsi suculid^Λ. D^Λmos ^ΛErood^Λsi ^{ΛΛ}si g^Λsuculi ooñigad^Λ.

⁴ Taid^Λ ^ΛVuaana it^Λdai ^ΛErood^Λsi:

—Maitav^Λaagai p^Λs^Λsiadagi g^Λsuculi Piili ooñigad^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛVuaana.

⁵ Erood^Λsi aid^Λ otoma muaa ^Λlidadai ^ΛVuaana d^Λmos ^Λb^Λaiditadai ^Λgai ^Λoodami. ^Λoodami vaavoitudai is^ΛVuaana ^Λr^ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λ casc^Λd^Λ.

⁶ D^Λmos tasagad^Λr^Λ ^ΛErood^Λsi idui ^Λgai ^Λmo vagimi dai ^Λmo ali t^Λji Erodiiasi marad^Λ vaa dai gatuudai ^Λvapaidad^Λ vuitapi vaid^Λ ^ΛErood^Λsi ali^Λ oojoidi tuudaidad^Λ ^Λali t^Λji.

⁷ Daid^Λ it^Λt^Λdai ^ΛErood^Λsi ^Λali t^Λji:

—Maat^Λ Diuusi nai g^Λmaquiagi p^Λstumaasi giñtañiagi —ast^Λt^Λdai.

⁸ Amaasi ii ^Λgai siaaco daacatadai ^Λd^Λd^Λ taid^Λ ^Λd^Λd^Λ aagidi istumaasi tañia ^Λgai ^ΛErood^Λsi. Dai ^Λpamu divia ^Λgai daid^Λ it^Λt^Λdai ^ΛErood^Λsi:

—Giñ^Λmaacañi ^Λmo aasocoli^Λr^Λ mood^Λ ^ΛVuaana ismaac^Λd^Λ vapaconaiña ^Λoodami —ast^Λt^Λdai ^Λali t^Λji.

⁹ Taid^Λ ^Λraí s^Λllic^Λd^Λ soi g^Λli. D^Λmos caagid-itadai ^Λgai sai maat^Λ Diuusi sai maquia ^Λgai ^Λgi istumaasi tañia ^Λgai. Daid^Λ ^Λvapaidad^Λ ca^Λcatadai ^Λp^Λ casc^Λd^Λ.

¹⁰ Amaasi gat^Λjai ^ΛErood^Λsi m^Λsai guicutana ^ΛVuaana cusivod^Λ am^Λl maisacari^Λr^Λ.

¹¹ Bood^Λr^Λ ^Λmo aasocoli^Λr^Λ vuaa dai maa ^Λali t^Λji, taid^Λ ^Λali t^Λji maa g^Λd^Λ.

¹² Amaasi dada ^ΛVuaana mamaat^Λrdamigad^Λ dai m^Λl b^Λi ^ΛVuaana tuucugad^Λ dai b^Λlcai dai yaasa. Dai gooqui^Λr^Λ iji siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai aagidi istumaasi ^Λp^Λdui.

13 Aidasi maí ΔSuusi gomaasi ii abiaadara amo vaarcuara amapaara siaaco maitipu oidacami. Damos oodami maí isii ΔSuusi, gooquira iji aali quiquiaifidara. Damos agai davarapi salli iji.

14 Dai aidasi tavai ΔSuusi vaarcuafidara tala agai mui oodami dai soigaldan tada agaicada, dai duduaadi acococoidada ismaacada vaidaticatadai agai.

15 Dai aidasi casi arurunococatadai miaadara guuquiva aatama ΔSuusi mamaatardamigada daida itadai:

—Casiat urui dai tomali amaadutai maioidaga tanai. Ootosa ni goodami vai iimana aali quiquiamu siaaco miaaga vai gasavdana cuaadagai dai gaugaana —tadai aatama ΔSuusi.

16 Taida ΔSuusi povartadai:

—Maita viaa goovai isiimiagi. Bibidavurai aapima —gartadai ΔSuusi.

17 Taitai aatama itadai:

—Mosca taama paana dai gooca vatopa viaa aatama —tadai aatama.

18 Taida ΔSuusi povartadai:

—Baigovai avar giñvuaapida —gartadai.

19 Dai amaasi agai aagidi oodami sai vai soi saagida daraivana. Dai amaasi ΔSuusi vui taama paana dai tai nanaava tavaagiamu dai gamamagi dai saasacai garmaa aatama maamaatardamigada tsai taacogidana oodami.

20 Dai vascatai gauu dai tataascovai. Dai gooquira ampagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami saasaquigada paana amadu vatopa.

21 Daida oodami ismaacada gauu artaama milicatadai, dai covai ooqui dai aali.

22 TaidΛ ΛSuusi gΛraagidi aatΛmΛ ma-
maatΛrdamigadΛ tΛsai tΛΛtΛidΛna vaarcuΛrΛ dai
dΛgavunΛna vaasadΛrΛ ΛgΛΛ suudagi ΛΛpΛga isΛgai
dai Λgai dioosaidimi Λoodami quiaa.

23 Dai aidΛsi cadioosagi Λgai ii Λmo tuvidacamu
dai ΛΛgi gamamada agai. Dai aidΛsi cadidiaimi
ΛSuusi quiaa ΛΛgi daacatadai amΛΛca.

24 DaidΛ Λvaarcu caΛran ΛΛsi imΛitadai ΛgΛΛ su-
udagi. DaidΛ Λvaarcu vuidΛrΛ vustai ΛΛvΛΛli dai tai
vapañigΛi suudagi dai mΛΛ vaarcuaba astΛcΛi.

25 Dai casiaalimodΛ ΛSuusi cayoga gΛraayitadai
aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ mossuudagi daama
imΛitadai Λgai.

26 Dai aidΛsi tΛΛ aatΛmΛ issuudagi daama
imΛitadai Λgai aliΛ duduaadimu aatΛmΛ dai ijiña
daidΛ icaiti:

—Gooviava ΛrΛmo suiñali —caiti aatΛmΛ.

27 DΛmos ΛSuusi garñiooqui dai povΛrtΛtΛdai:

—MaitavΛr vuaam ΛnΛliada aanΛana. MaitavΛr
duduaadicuda —gΛrtΛtΛdai Λgai.

28 Amaasi ΛPiiduru ñiooqui daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami isΛraapi giñtΛaañiñi isimia aanΛ
suudagi daama dai mΛΛca gΛajiagi —tΛtΛdai Pi-
iduru.

29 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Giimi tudu —tΛtΛdai.

Amaasi tΛvai ΛPiiduru vaarcuaiñdΛrΛ dai
gΛaagacai aimΛrai suudagi daama dai mΛΛ vuidΛrΛ
ajia agai ΛSuusi.

30 Dai aidΛsi tΛΛ Λgai isaliΛ cavami ΛvΛΛlimi aliΛ
duaadimu, dai casuudagi uta vaaquimi dai iña
daidΛ itΛi:

—Tlaanadami cllagacarla igiñvuusaida —caiti agai.

³¹ Taidla Suusi otoma bali novidla daidla italdai:

—Sallicalda maicllaga giñvaavoitudai aapi. ¿Tupasi maicllaga giñvaavoitudai? —taldai agai.

³² Aidasi tallasai vaarcuara Piiduru amadu Suusi otoma gllapitu vllli.

³³ Amaasi aatmla ismaacada vaarcuara daraajatadai gartoonacada guuquiva Suusi vuidara daidla italdai:

—Sallicalda aapi aparmarada Diuusi —taldai aatmla.

³⁴ Dai vaasadara dgavusai aatmla gll suudagi dai aayi Genesareta dlvllriara.

³⁵ Dai aidasi mai loodami isagai rSuusi otoma aagidi vllsi ami dlvllriara oidacami. Taidla loodami otoma vuua vllsi acococoidada ami siaaco daacatadai Suusi.

³⁶ Daidla loodami daañimi Suusi daidla italdai:

—Gldagitoñi taitai taata aatmla gyuucusi tomasi ugidiana gyuucusi taata aatmla —taldai loodami.

Dai vllscatai ismaacada taata yuucuseda duduaadicami vii.

15

¹ Amaasi miaadara guuquiva fariseo amadu amamaataldadami Diuusi sallcamigada siaaco daacatadai Suusi. Agai Jerusaleenaiñdara dada, daidla italdai:

² —¿Tuisida maitivueeyi gamamaatardamiga istumaasi arviiituli garllqui aaduñicarua dai

maitarpan duucaí vapaconai gannoonovi siuu duucu gaugia aagadagi? — taldai agai.

³ Taidan Suusi tacacai daidan italdai:

— ¿Tuimasi aapiman maiganidi istumaasi ipalidi Diuusi baiyoma agidi aapiman istumaasi ganviituli ganagui aadunicarun?

⁴ Mospoducaí icaiti Diuusi: “Siaavar duutu-ada gandan”, dai pocaiti arpa: “Sioora maicanga ñoocadagi gaoga sipra gadan vui, agai gaagai isdudunucami muaagi”, ascaiti Diuusi.

⁵ Damos aapiman pocaitina sai amo oodami istutuidi isitadagi gaoga sipra gadan: “Maitan istutuidi isgansoinagi tomali istumaasicadan vasi istuma viaa anan Diuusi aa duiñadan vataran”.

⁶ Dai ispotiya amaadutai mai aapiman pocaitina sai camaiviaa agai issoicadagi gaoga sipra gadan. Dai poducaí aapiman mosgajiaadara vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami isiaramo istumaasi maicagaducamicagi. Dai baiyoma ivueeyi aapiman itumaasi ganviituli ganaadunicarun.

⁷ Aapiman aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Sallicanan arvaavoi istumaasi aagai Isaíacaru Diuusi ñooquituldiadamigadan anaagaitai aapiman dai agai ooja istumaasi agidi Diuusi dai poducaí ooja:

⁸ Aapiman pocaiti masai giñsaa duutudai dai maisaa giñduutudai.

⁹ Gomaasi gia maitarsoini tomali amaadutai vataran.

Aapiman maigamamaatuldigi ñiñoogui baiyoma gamamaatuldigi aapiman istumaasi oodami ganviituli.

Ascaiti Diuusi sai ooja Isaíacaru.

¹⁰ Amaasi Δ Suusi aagidi Δ oodami sai miaad Δ r Δ guuquivana daid Δ it Δ t Δ dai:

—Giñca Δ cavurai dai c Δ Δ ga maat Δ ca Δ ca:

¹¹ Tomali Δ mo istumaasi ismaac Δ d Δ cueeyi oodami maivapac Δ i t Δ gitoidad Δ r Δ casc Δ d Δ cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma t Δ gitoidagad Δ aiñd Δ r Δ vusac Δ i mui naana maasi soimaascami dai poduuc Δ i g Δ maat Δ isi Δ rsoimaasi ivuaadami —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

¹² Amaasi aat Δ m Δ mamaat Δ r Δ damigad Δ Δ Suusi miaad Δ r Δ guuquiva daid Δ it Δ t Δ dai:

—¿Maat Δ p Δ asi isali Δ baacoi Δ fariseo ca Δ c Δ i istumaasi aagai aapi? —t Δ t Δ dai aat Δ m Δ .

¹³ D Δ mos Δ gai pov Δ r Δ t Δ t Δ dai:

—Tomastuma mamaat Δ tuldiaragai istumaasi gamamaat Δ tuldiadagi oodami ismaac Δ d Δ mait Δ rDiuusi mamaat Δ tuldaragad Δ v Δ Δ si gomaasi ugitimu.

¹⁴ Dagitovurai aapim Δ Δ gai ismaac Δ d Δ gamamaat Δ tuldi gomaasi. Δ gai Δ pan ducami Δ moco main Δ adami ismaac Δ d Δ vaidaquia Δ lidi Δ mai main Δ adami, isvaidaquia Δ gai v Δ goocatai sib Δ d Δ Δ car Δ suuligian tada Δ gai —g Δ r Δ t Δ t Δ dai Δ Suusi.

¹⁵ Amaasi Δ Piiduru it Δ t Δ dai:

—G Δ raagidañi aapi ist Δ iya Δ lidi gocuento —t Δ t Δ dai Δ Piiduru.

¹⁶ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—¿Tomali aapim Δ m Δ smaimaat Δ ca Δ ?

¹⁷ ¿Maitam Δ smaat Δ aapim Δ sai v Δ Δ si cuaadagai ismaac Δ d Δ cueeyi oodami gavooc Δ r Δ vapac Δ i dai gooqui Δ r Δ vusac Δ i?

18 Damos istumaasi aagai oodami agai gia gatagitoidagaiñdar vusacai, gomaasi agai dai soimaasi iduiñtuldi oodami.

19 Gatagitoidagaiñdar vusacai gosoimaasi tagitoidagai cascada, dai gomuaaragai, dai goamadu voidagai aa ooqui, dai gosidaragai, dai goyaatagidaragai, dai goñooidaragai.

20 Vasi gomaasi aristumaasi soimaascami. Damos isamo oodami maivacuanagi ganoonovi poduucai isduucai ivueeyi afariseo siuu duucu gaugia agadagi gomaasi maitarsoimaasi —gartatadai asuusi.

21 Daid asuusi ii abiaadar gamu Tiroomu dai Sidooniamu.

22 Tai amo ooqui Cananeeaiñdar divia siaaco daacatadai asuusi dai iña agai daid itatadai:

—Taanadami, aan anvaavoitudai sai aapi arDavicaru cajiudad ismaacada aqqui abiaadar nalaracatadai aatama daid arraicamu aapi. Ali taji giñmara sallarada soimaa taataca viaacatai amo Diaavora taañicarud. Soigi galda dai du-aaida —tatadai ooqui.

23 Damos asuusi maiaa noragi tomali amo ñooqui. Amaasi aatama asuusi mamaatardamigada dada dai daañimi daid itatadai:

—Ootosaño idi ooqui mosargooquilar aimaraiña goovai dai iñacaiña —tatadai aatama.

24 Amaasi asuusi itatadai ooqui:

—Diuusi giñootoi ansai aagidana aan agai ñooquida mosaca judidú. Agai arapan ducami cañiru sib iimiada —tatadai asuusi.

25 TaidΛ Λooqui miaadΛrΛ cΛquiva dai gΛtootonacΛdΛ cΛquiva ΛSuusi vuidΛrΛ daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami giñsoiñañi —tΛtΛdai Λgai.

26 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—MaitavΛr cΛΛgai isΛΛsiadagi oodami gΛmaamara tascalidΛ dai oidiadagi googosi —tΛtΛdai Λgai.

27 TaidΛ Λooqui itΛtΛdai:

—Vaavuava isΛjudidíu googosi gΛraagai dΛmos vΛΛscΛrΛ Λgoogosi cuaadana vΛΛsi istumaasi gΛΛsΛi meesagadΛaiñdΛrΛ sosiaacami, cascΛdΛ tomasi maitΛrjudíu aanΛ giñsoiñañi aapi sivi —tΛtΛdai Λooqui.

28 Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Aapi ooqui aliΛ cΛΛga vaavoitudai, cascΛdΛ ΛpΛduuñia agai istumaasi ipΛlidi aapi —tΛtΛdai.

Dai aidΛ todian duucaí Λooqui maradΛ dueeyi.

29 TaidΛ ΛSuusi ii abiaadΛrΛ dai ugidiana daivusai ΛgΛΛ suudagi dai Λmo giidian tΛsai dai ami daiva.

30 Tai ami aayi mui oodami dai vaidaticatadai chuchuecogami dai momochugami dai mainΛnΛaadami dai mumuudugami dai mui naana maasi coococoidadΛ. DaidΛ ΛSuusi ΛΛcasodΛ abaana tuaa ΛcoococoidadΛ tai Λgai duduaadi.

31 Dai poduucái Λoodami maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgituagi tΛΛgacái isΛmumuudu ñioocái dai duduaadΛcái ΛmomosiucΛdΛ ΛpΛ, dai ajioopaitai ΛchuchuecocΛdΛ, dai nΛnΛaavacái ΛmainΛaadami. DaidΛ Λoodami gΛnaagacái siaa duutudai gΛrDiuusiga.

32 Amaasi Δ Suusi g_{Δ} r Δ vai aat Δ m Δ ma-
maat Δ r Δ damigad Δ Δ gai daid Δ Δ p Δ r Δ t Δ t Δ dai:

—Soigiñ Δ lidi aan Δ idi oodamic Δ d Δ caaayi
vaica tasai istami giñ $\Delta\Delta$ madu daraaja goovai dai
maiviaa istuma ugiagi. Dai maiootosa iñ Δ lidi aan Δ
sai noonoig Δ na goovai maitaugacai, susuiquituan
tada goovai voyiamu — g_{Δ} r Δ t Δ t Δ dai Δ Suusi.

33 T Δ tai aat Δ m Δ mamaat Δ r Δ damigad Δ it Δ t Δ dai
 Δ Suusi:

—Ducatai t $\Delta\Delta$ gimu aat Δ m Δ cuaadagai mos $\Delta\Delta$ qui
oodami v $\Delta\Delta$ t Δ r Δ , dai tami maioidaga tomali Δ mo
oodami —t Δ t Δ dai aat Δ m Δ .

34 Taid Δ Δ Suusi pov Δ r Δ t Δ dai:

—M $\Delta\Delta$ qui paana viaa aapim Δ — g_{Δ} r Δ t Δ t Δ dai.

T Δ tai aat Δ m Δ it Δ t Δ dai:

—Cuvaracami paana dai chi $\Delta\Delta$ qui vatopa
—t Δ t Δ dai aat Δ m Δ .

35 Tai amaasi Δ Suusi aagidi Δ oodami sai
d Δ v $\Delta\Delta$ rapi daraivana.

36 Dai Δ gai vui Δ cuvaracami paana dai Δ vatopa
dai gamamagi dai gooquir Δ r Δ saasarai dai g_{Δ} r Δ maa
aat Δ m Δ mamaat Δ r Δ damigad Δ Δ gai t Δ tai aat Δ m Δ
taacogi Δ oodami.

37 Tai v $\Delta\Delta$ scaitai gauu dai tatascovai. Dai
gooquir Δ Δ mpagi cuvaracami aasarai ismaac Δ d Δ
baivito.

38 Daid Δ Δ oodami ismaac Δ d Δ gauu Δ r Δ maacova
miilcatadai, dai Δ covai ooqui dai aali.

39 Dai gooquir Δ Δ Suusi diosagi Δ oodami dai
vaarcu Δ r Δ vaa dai iji aat Δ m Δ gamu Magadaalamu.

16

1 TaidΛ afariseo ΛΛmadu Λsaduseo mΛΛ nΛidamu ΛSuusi mosnΛijada Λlidity astuma duuna ΛSuusi gaagaitadai Λgai isducatai gΛpiΛrΛ vuaajagi dai aagidi saidΛ iduuna Λmo istumaasi gΛducami Diuusi guvucadadΛcΛdΛ.

2 Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtdai:

—SiΛscadΛ urunoco vΛΛgicagi icomai aapimΛ icaitiña sai cΛΛgaduca agai tasai.

3 Dai siΛscadΛ quiaamoco vΛΛgicagi icomai aapimΛ icaitiña sai maicΛΛgaduca agai tasai. AapimΛ aagaiña Λmo istumaasi dai Λmamaasi ivuaadana. CΛΛga maata nΛidi aapimΛ oidigi siΛscadΛ duuduquia agadagi dai siΛscadΛ maiduuduquia agadagi dΛmos maimaata nΛidi aapimΛ istumaasi ΛpΛvueeyi sivi oidigi daama.

4 AapimΛ sivi oidacami Λrsoimaasi ivuaadami dai maivaavoitudadami dai giñtΛaanΛi aapimΛ isiduñia aanΛ Λmo istumaasi gΛducami dai poduucai nΛijada Λlidi aapimΛ sabai aanΛ ΛrΛCristo ismaacΛdΛ nΛnΛra aapimΛ dΛmos maitΛΛgimu aapimΛ Λmai istumaasi gΛducami mosΛcaasi Λistumaasi gΛducΛdΛ ismaacΛdΛ idui Diuusi ootosacai Joonasi gamu Ñiñiviamu —tatΛdai ΛSuusi.

Dai anaasi viaa Λgai dai ii.

5 Dai aidΛsi aatΛmΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ vaasmocoradΛrΛ dΛgavusai tΛgito ismaivuucaticatadai paana.

6 Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtdai:

—Gofariseo navaitigadΛ dai gosaduseo navaitigadΛ maicΛΛgadu —gArtAtAdai.

⁷ TAtai aatΛmΛ gΛraagacai aipaco gΛraatagidimi daidΛ icaiti:

—Maivuucati aatΛmΛ paana cascAdΛ pocaiti goovai —caiti aatΛmΛ.

⁸ TaidΛ ΔSuusi maí istumaasi aatagaitadai aatΛmΛ dai povArtAtAdai:

—¿Tuimasi pocaiti mAsai maivuucati paana? SΛΛlicAdΛ maicΛΛga vaavoitudai aapimΛ.

⁹ ¿MaitamAsquiaa maatΛ nΛidi tomali maitAgito aapimΛ aidΛñsi bibi aanΛ Λtaama mil oodami taama paanacAdΛ mAtΛΛqui aasarai Λmpagi saasaquigadΛ?

¹⁰ ¿Tomali maitamAstAgito aapimΛ aidΛñsi bibi aanΛ Λmaacova mil oodami cuvaracami paanacAdΛ mAtΛΛqui aasarai Λmpagi saasaquigadΛ?

¹¹ ¿Ducatai maitAntAgito caΛ aapimΛ aidAsi gΛnaagidi aanΛ mAsai gΛnnuucadacana Δfariseo navaitigadΛ dai Δsaduseo navaitigadΛ aanΛ maiaagaitadai paana? —gArtAtAdai ΔSuusi.

¹² Amaasi gia maatΛ caΛ aatΛmΛ isΔSuusi maiaagaitadai navaiti paana vΛΛtarΛ baiyoma aagaitadai Λgai ΛmamaatAtuldaragadΛ Δfariseo dai Δsaduseo sai maicΛΛgadu.

¹³ Dai aidAsidΛ ΔSuusi aayi Sesarea Filiposi dΛvΛΛriarΛ gArtAcacai daidΛ partAtAdai:

—AanΛ ΔrAgai ismaacAdΛ viaa Λmo sΛΛlicami dΛmos Λoodami, ¿voora giñaagai? —gArtAtAdai ΔSuusi.

¹⁴ TAtai aatΛmΛ aa noragi daidΛ itAtAdai:

—Λmoco pocaiti pAsaidΛ λrΛVuaanacaru ismaacΛdΛ vapaconaitadai λoodami, dai aa pocaiti pAsaidΛ λrEliiasicaru, dai aa pocaiti pAsaidΛ λrJeremiiasicaru siΛpΛ λmai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ —tΛtΛdai aatΛmΛ mamaatλrdamigadΛ.

¹⁵ Amaasi λSuusi povartΛtΛdai:

—¿Dai aapimΛ moorΛ giñaagai? —gartatΛdai λSuusi.

¹⁶ Amaasi λSimuñi Piiduru itΛtΛdai:

—Aapi apλrλCristo λgai ismaacΛdΛ viaa λmo sλλlicami. Dai aapi λrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga —tΛtΛdai λPiiduru.

¹⁷ TaidΛ λSuusi itΛtΛdai:

—Diuusi cλλgacλrλ gλλidi aapi Simuñi, Joonasi maradΛ tomali λmo oodami maitλmaatλtuli gomaasi mosλca Diuusi gλrooga ismaacΛdΛ tλvaagiana daja λgai gia gλmaatλtuli gomaasi.

¹⁸ Dai aanΛ angλagidi sai aapi Piiduru aagiada agai oodami ansai aanΛ λrcλλgacλrλ vuviaadami dai muidutai giñvaavoituda agai dai λgai gia cλλgacλrλ vuvaidamu aanΛ, dai tomasi coiyagi vλλscλrλ λmo imidagai λpamu duduaacamu vλλscatai.

¹⁹ Dai aanΛ gλmaaquimu λmo sλλlicami pai aagida λoodami sai sioorΛ giñvaavoitudagi soicλda aagai sai cλλga gantλgitocana Diuusi vai poduucai tomasioorΛ sioorΛ maitiñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama maidagitomu aanΛ isvaquia λgai tλvaagiλrλ dai tomasioorΛ sioorΛ giñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama λgai gia dagitomu aanΛ isvaquia tλvaagiλrλ —tΛtΛdai λSuusi.

20 Amaasi ʌSuusi sʌʌlicʌdʌ gʌrdaí aatʌmʌ ma-
maatʌrdami sai maiaagidiña tomali ʌmaadutai
siaɣai ʌrʌCristo.

21 Aidʌ abiaadʌrʌ ʌSuusi gʌaagacai gʌraagidi
aatʌmʌ mamaatʌrdami sai ʌgai viaacatadai
isimiagi Jerusaleenamu dai sai soimaa
taatatulda ʌgai ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ judidíu
ʌʌmadu ʌbaitʌguucacamigadʌ ʌpapaali ʌʌmadu
ʌmamaatʌtuldiadami Diuusi sʌʌlicamigadʌ. Dai
gʌraagidi ʌSuusi sai ʌgai muaa agaitadai dʌmos
bovaica tasaicʌdʌ ʌpamu duaaca agaitadai.

22 Amaasi ʌPiiduru ʌcovai vaidacai dai vui
ñiooquimi daidʌ itʌtʌdai:

—Chu cʌliodami Diuusi maitipʌdana
dai maitʌdagitona. Tomali ʌmo imidagai
maitiʌpʌduuna imaasi —tʌtʌdai ʌPiiduru.

23 Taidʌ ʌSuusi ajaco cʌquiva daidʌ itʌtʌdai
ʌPiiduru:

—Maitigiñʌʌmadu aimʌrda aapi Diaavora
giñsobicʌi aapi. Aapi pocaiti sai maitʌaagai
isivuaadagi aanʌ istumaasi Diuusi ipʌlidi
—tʌtʌdai ʌSuusi.

24 Amaasi ʌSuusi povʌrtʌtʌdai aatʌmʌ:

—Isʌmaadutai giñʌʌgiada ʌliada maitʌaagai
isʌʌgi gʌtʌgitocagi dai gʌaagai isvʌʌs tasai
baigʌducagi siʌduñiada gʌmuaatuda ʌgai
giñvaavoitudaitai daida giñʌʌgiadagi.

25 Sioorʌ ivuaadagi ʌʌgi istumaasi ipʌliadagi
ʌgai gia imimu Diaavora ʌʌmadu, dʌmos sioorʌ
baigʌducagi dai muquiagi giñvaavoitudaitai ʌgai gia
cʌʌgacʌrʌ vuusaimu.

26 ¿Tumaasi arsoiñi amo oodami vllatar isgaitlagi vllasi istumaasi oidaga oidigi daama vai iiblad imiagi Diaavora llamadu? Tomali amaadutai maitistutuidi isgaanamquidagi dai cllagacarl vuusiagi.

27 Dai aan ismaacld viaa amo salllicami divimu amaadu mui Diuusi tllaañicarud dai giñoca dadadaquigad garsicoli dadadaquida agai. Silscad diviagi Diuusi agai nldamu vllscatai ismaacld arcldga ivuaadami dai ismaacld armaicldga ivuaadami.

28 Salllicld oidaga llmoco ismaacld tami guuca dai maicoiya agai asta silscad tll goovai ismaasca iñagai aan ismaacld viaa amo salllicami silscad gataanldagi Diuusi llamadu —gartaldai llSuusi.

17

1 Daid llSuusi bonaadami tasaicld vaidacai llPiiduru llamadu llJacovo llamadu llVuaana Jacovo suculid amo tllca giidiana.

2 Dai ami llSuusi llmapldui vuitapi glamamaatldamiga. Dai vuivasad dadadaquitu llpamaastu tasai, dai yuucusid cllga tootatu.

3 Dai todian duucal tll agai Eliasicaru llamadu Moseesacaru vai gaaatagaitadai llamadu llSuusi.

4 Amaasi llPiiduru italdai llSuusi:

—Tllaanldami vllasi arcldgai istami daraaja aatml isipliada aapi tldai duuñi vaica uucusai, llmoco aapi glvllatar dai llmai Moseesa vllatar dai llmai Eliiasi vllatar —astaldai llPiiduru.

⁵ Dai quiaa ñioocaitadai agai tai divia amo icomai dadadacadami dai iña vascatai ismaacadami daraajatadai. Tai icomiaiñdarai caidatu amo ñiooqui daidai icaiti:

—Idi Suusiava argiñmara nai aanai ali oigadai dai baigiñlidi aanai goovaicadai. Agiadavurai aapim —ascaiti ñiooqui.

⁶ Moscaicai amamaatardami ñiooqui davarapi cuiiqui dai ali duduaadimu.

⁷ Amaasi Suusi miaadarai caquiva daidai itadai:

—Vaapaigivurai aapim maitavar duduaadimu —astadai Suusi.

⁸ Dai aidasi aipaco nanlaava agai camaitai agai acacali mosca ai Suusi.

⁹ Dai aidasi taapañimi agai agai giidaiñdarai Suusi dai amamaatardamigadai daidai itadai:

—Maitavar aagiada tomali amaadutai istumaasi tai aapim asta silscadai aanai ismaacadai viaa amo salicami caduaacagi coidadai saagidaiñdarai —astadai Suusi.

¹⁰ Amaasi amamaatardamigadai tacacai Suusi daidai itadai:

—¿Tuisidai icaiti amamaatatuldiadami Diuusi salicamigadai saidai Eliasicaru viaacatadai isdiviagi araga isaapi? —astadai amamaatardamigadai.

¹¹ Taidai Suusi aa noragi daidai itadai:

—Vaavoava istumaasi aagai amamaatatuldiadami Diuusi salicamigadai sai Eliasi viaacatadai isaraga diviagi dai baiduñiagi oodami iibadai.

12 Damos aan ang naagidi sai cadivia Eliasi dai mamaat tuldiadami Diuusi samicamigad maimai dai soimaa taatatuli agai isducatai ipali. Poduucai ap aoodami sividad soimaasi giñtaatatuldamu aan ismaacada viaa amo samicami —astatadai Suusi.

13 Amaasi mamaat rdamigad maata ca is Suusi aagaitadai Vuaana ismaacada vaponaitadai aoodami.

14 Dai aidasi aayi agai mca siaaco daraajatadai aoodami amo cali miaadara caquiva Suusi daida itatadai:

15 —Taanadami soigi galda aapi giñmaracada. Susuiquitara agai dai ali soimaa taatamai. Muiyoco imidagai taiyara gagara dai suudara.

16 Tami vuaapi aan gamamaat rdamiga ismaacada tami vii tai goovai maitistui isduaaidagi —tatadai cali.

17 Taidai Suusi povartatadai:

—Aapima oodami maivaavoitudadami dai soimaasi ivuaadami catavapi ganama daja aan mai aapima vascara maitiñvaavoitudai. Aliasi arojojaragai aapima. Baigovai avar giñvuaapidi goali gali —gartatadai.

18 Damos Suusi aagidi Diaavora taañicaruda sai dagitona ali gali dai camai madu daacana. Tai agai vuusai ali gali aiñdara, tai ali gali todian duucai duaadicami vii.

19 Dai gooquira aatma mamaat rdamigadai Suusi aatagi agai lagi dai cacai daida itatadai:

—¿Tuisida maitistui aatma isvuusaidagi Diaavora taañicaruda? —tatadai aatma.

20 Taid^Λ ^ΛSuusi pov^Λrt^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ maic^{ΛΛ}ga giñ^Λvaavoitudai casc^Λd^Λ. Ismaac^Λd^Λ g^Λnaagidi aan^Λ ^Λrvaavoi. Sai isc^{ΛΛ}ga giñ^Λvaavoitudadamudai aapim^Λ aid^Λ gia istutiadamudai aapim^Λ isivuaadagi istumaasi tomasi s^{ΛΛ}lic^Λd^Λ sijaiga.

21 Goma Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ ali^Λ sijaiga vuvaidaragai oodamiaiñd^Λr^Λ casc^Λd^Λ av^Λnacai maitaugacai gamamadagi vai poduuc^Λi vuvac^Λi goovai —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

22 Dai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi g^Λr^Λmpaidimi Galilee^Λr^Λ taid^Λ ^ΛSuusi pov^Λrt^Λt^Λdai:

—Aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^{ΛΛ}licami m^Λgiñ^{ΛΛ}gida aagai aa oodami

23 si^Λgai giñ^Λmuuamu d^Λmos vaica tasaic^Λd^Λ duaacamu aan^Λ —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

T^Λtai ali^Λ soig^Λr^Λli aat^Λm^Λ imaasic^Λd^Λ.

24 Aid^Λsi aayi ^ΛSuusi ^{ΛΛ}madu aat^Λm^Λ Capernaum^Λr^Λ ^Λtumiñsi vuudami ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^Λr^Λ judidíu iji siaaco daacatadai ^ΛPiiduru daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿G^Λmamaat^Λtuldadamiga isgamaacai ^Λr^Λ tumiñsi ^Λg^{ΛΛ} quiuupai v^Λatar^Λ? —ast^Λt^Λdai ^Λtumiñsi vuudami.

25 Taid^Λ ^ΛPiiduru aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—^Λj^Λ —ast^Λt^Λdai.

Amaasi utudama vaac^Λcai ^ΛPiiduru quiiy^Λr^Λ ^ΛSuusi ^Λr^Λga ñiooqui daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Tuma tʌtʌgitoi aapi? ¿Maacʌdʌ oodami taanʌi ʌtʌʌaanʌdami tumiñsi, ʌʌgi gʌnaaduñi sisibʌacoga oidacami? —tʌtʌdai.

²⁶ Taidʌ ʌPiiduru aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—ʌsibʌadʌrʌ oidacami —tʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Amaasi aaduñdʌ maitʌagagi ismamaacadagi tumiñsi.

²⁷ Dʌmos vʌʌscʌrʌ maaquimu aanʌ tumiñsi vai poduucʌi maibaacuagi ʌtumiñsi vuudami. Imiñi aapi ʌgʌʌ suudagi ugidiʌmu dai daituda ʌmo babaidacarui dai vuusaida ʌvatopa ismaacʌdʌ ʌʌpʌga bʌiya gobabaidacarui. ʌgai vatopa tʌñiʌrʌ tʌʌgimu aapi tumiñsi. ʌtumiñsi gʌraimu isgaaanamʌquida aanʌ dai aapi ʌʌpʌ. Bʌcʌiñi aapi dai mʌʌca aa namʌquida —tʌtʌdai ʌSuusi.

18

1 Amaasi aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi miaadʌrʌ guuquiva dai tʌcacai daidʌ itʌtʌdai:

—¿Siʌʌscadʌ gataʌaanʌdagi aapi vʌʌsi oidigi daama maascʌdʌ aatʌmʌ gʌmamaatʌrdamiga vaamioma gataʌaanʌda ragai? —tʌtʌdai aatʌmʌ.

² Amaasi ʌSuusi vai ʌmo ali dai gʌrsaagida cʌi,

³ dai povʌrtʌtʌdai:

—Sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi isaapimʌ maiʌma duucʌi gʌntʌtʌgituagi dai camaigʌgʌrducʌdʌ gʌnʌliadagi ʌpan duucʌi idi ali poduucʌi gia maiiimimu aapimʌ siaaco tʌaanʌi Diuusi.

⁴ Poduucʌi gia ʌgai ismaacʌdʌ vaamioma gataʌaanʌi mʌʌca siaaco gataʌaanʌi Diuusi ʌrʌgai

ismaac^ΛΔ maig^Λg^Λrduc^ΛΔ g^ΛΔlidi ^Λpan duuc^Λai
idi ali.

⁵ Tomasioor^Λ sioor^Λ vaavoitudai
giñmamaat^Λtuldaraga dai casc^ΛΔ oig^Λdai idi ali
oodami ^Λgai gia giñoig^Λdai aan^Λ.

⁶ Tomasioor^Λ sioor^Λ soimaasi iduiñtulda ^Δliadagi
^Δmoco ismaac^ΛΔ utudama giñvaavoitudagi sioma
^Λrc^Λ^Λgai ^Λgai v^Λ^Λtar^Λ m^Λscusivuana vulidagi ^Δmo
g^Λ^Λ mauturui dai g^Λ^Λ suudar^Λ daitudagi.

⁷ S^Λ^Λlic^ΛΔ maic^Λ^Λgadu oodami v^Λ^Λtar^Λ
isoidacagi naana maasi ismaac^ΛΔ soimaasi
iduiñtuldiadagi ^Λoodami. V^Λ^Λsc^Λ^Λ oidacamu
istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami
d^Λmos soimaasi taatamu ^Λgai ismaac^ΛΔ soimaasi
iduiñtuldiadagi ^Λoodami.

⁸ Is^Δmaadutai iduñia ^Δliadagi ^Δmo istumaasi
soimaascami g^Λ^Λnovic^ΛΔ si^Λ^Λ^Λ g^Λ^Λcasoc^ΛΔ baiy-
oma g^Λ^Λaagai ispo^Λliada ^Λgai ismainov^Λ si^Λ^Λ^Λ
mai^Λcaso dai maisiu Diaavora ^Λ^Λmadu imiagi.

⁹ Dai is^Δmaadutai iduñia ^Δliada ^Δmo istumaasi
soimaascami g^Λ^Λvuupujic^ΛΔ baiyoma g^Λ^Λaagai
ispo^Λliada ^Λgai ismaivuupuju. Sioma ^Λrc^Λ^Λgai
ispo^Λliada ^Λgai ismaivuupuju dai maisiu Diaavora
^Λ^Λmadu imiagi.

¹⁰ C^Λ^Λgac^Λ^Λ av^Λ^Λr n^Λijada aapim^Λ v^Λ^Λscatai is-
maac^ΛΔ giñvaavoitudagi. Aan^Λ ang^Λ^Λaagidi sai Di-
uusi t^Λt^Λaañicarud^Λ ismaac^ΛΔ t^Λv^Λaagi^Λ^Λ daraaja
Diuusi ^Λ^Λmadu c^Λ^Λga nuucada ^Λgai ismaac^ΛΔ
giñvaavoitudai tami oidigi daama.

11 Dai aan Δ ismaac Δ d Δ viaa Δ mo s Δ Δ licami divia dai c Δ Δ gac Δ r Δ vuvaida i Δ gai soimaasi ivuaadami Δ gai Δ sib Δ iimiad Δ Diuusi v Δ Δ tar Δ .

12 Is Δ maadutai viaacagi Δ mo sientu ca Δ ñiiru vai sib Δ imiagi Δ moco siaad Δ r Δ maianaasi viaana Δ gai Δ gaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna Δ sib Δ imiaad Δ .

13 Dai ist Δ giagi s Δ Δ licad Δ vaamioma baig Δ Δ liatugadagi Δ gaic Δ d Δ si Δ gaa ismaac Δ d Δ maisib Δ iimiagi.

14 Poduucai Δ Δ r Δ Diuusi g Δ rooga t Δ vaagi Δ r Δ daja dai Δ gai maitip Δ lidi isiimiagi Diaavora Δ Δ madu tomali Δ moco ismaac Δ d Δ gi Δ vaavoitudai.

15 Is Δ maadutai soimaasi dui Δ ndagi Δ mai, Δ gai g Δ aagai isaagidagi Δ Δ gi Δ gai sai soimaasi du Δ ni. Dai is Δ gai c Δ Δ ga baidu Δ nia Δ liadagi Δ ñiooqui aid Δ gia Δ rg Δ naadunum Δ camu Δ gai.

16 Dai is Δ gai maibaidu Δ nia Δ liadagi aid Δ gia g Δ aagai isvaidaquiagi Δ moco si Δ Δ r Δ gooca g Δ aadu Δ ni vai poduucai oidacana n Δ ijadami ismaitip Δ lidi Δ gai isbaidu Δ niagi Δ ñiooqui.

17 Dai isapiaquiaa maibaidu Δ nia Δ liada Δ gai aid Δ gia g Δ aagai isaagidagi v Δ Δ si Δ vaavoitudadami, dai isapiaquiaa maibaidu Δ nia Δ liada Δ gai aid Δ gia g Δ aagai is Δ pan duucai n Δ ijadagi Δ gai ismaac Δ d Δ maivaavoitudai si Δ Δ r Δ Δ pan duucai tumi Δ nsi vuu-dami.

18 Dai aan Δ ang Δ naagidi sai si Δ Δ scad Δ aagiada aapim Δ Diuusi Δ ñiooquid Δ Δ oodami tomasioor Δ sioor Δ maiti Δ vaavoitudagi aagiditai aapim Δ Δ gai maidagitomu aan Δ isvaquiagi t Δ vaagi Δ r Δ , dai

tomasioora sioorā giñvaavoitudagi aagiditai aapimā
 āgai gia dagitomu aanā isvaquiagi tavaagiara.

19 Dai aanā angānaagidi āpā sai isgoocatai
 aapimā gānaagidagi dai daañiagi isDiuusi
 gānsoiñagi, Diuusi gārooga gānsoiñamu.

20 Tomasiaaco siaaco gānāmpaidadagi gooca
 siāpā vaica dai giñsīa duutuada agadagi dai
 gamamadada agadagi ami daacamu aanā āpā
 —gārtātādai āSuusi.

21 Amaasi ii āPiiduru dai tācācai āSuusi daidā
 itātādai:

—Tāaanādami, ¿vāāquiojo imidagai gāagāi
 isoigāldada aanā āmoco giñaduñi ismaacādā
 soimaasi giñvuiidadagi? ¿Parā cuvaracamiojo?
 —tātādai āPiiduru.

22 Taidā āSuusi aa noragi daidā itātādai:

—Chu aanā anmaitāagidi sai cuvaracamiojo
 baiyoma angāagidi aanā sai maiācaldācai
 gaigāliada.

23 Isducatai āpāvūeeyi siāāscādā Diuusi
 soicādagi oodami iscāga gāntātāgitocagi
 āpan ducami istumaasi idui āmo tāaanādami.
 Atāaanādami ipāliditadai isāpipiooñigādā aa
 namāquidagi.

24 Utudama gāagācai taañimi āgai gāpipiooñiga
 ismaacādā vupuaatulditadai mātai vūāpī āmo pi-
 ooñigādā ismaacādā mui mil vūaatulditadai.

25 Daidā āpiooñigādā maiviaacatadai istucādā
 aa namāquidagi. Taidā āamudā aagidi sai
 gāgarana vāsi gāvustuidaga dai gāmaamara dai
 gāooñiga dai āgi āgai dai vūaidana tumiñsi dai
 ācādā aa namāquidana.

26 Amaasi apiooñigada gatoonacada calquiva gaaamu vuidara dai daañimi daida itadai: “Giñaamu giñnaracañi aapi gaa namquidamu aana vasi”, astadai.

27 Taida laamuda soigalli dai oigali dai camaitai aida, dai dagito isimiagi agai.

28 Tai ii agai dai moo maigovai tala amoco gaduñi ismaacada vaaatulditadai chiqui tumiñsi. Dai cuchivuana bai dai cayoga vuliji daida itadai: “Aata giñnamquida pamaacada giñvuaatuli”, astadai.

29 Amaasi aduñda gatoonacada calquiva agai vuidara dai daañimi daida itadai: “Giñnaracañi aapi gaa namquidamu aana vasi”, astadai.

30 Taida agamai maitipali, baiyoma vaidacai dai gatjai maisaragai dai gaaagidi masai anaasi maisacana asta silscada aa namqui agai vasi.

31 Amaasi agaa pipiooñigada gaa taaanadami tala gomaasi dai salicada soiganalli dai iji dai mala agidi taanadami vasi istumaasi apadi.

32 Amaasi taanadami gatjai masai mala vaidana agai daida itadai: “Aapi gia salicada maical tuiga. ¿Duucada aana goigali vasi pamaacada giñvuaatulditadai aapi, giñdaañimi aapi cascada?”

33 ¿Duucada aapi maisoigali gaduñicada, poducai isduucai soigiñali aana apicada?” astadai.

34 Dai salicada baamu laamuda dai gatjai maisaragai dai gaaagidi masai anaasi maisacana asta silscada aa namqui agai —tadai asusi.

35 Cuugatar povartadai asusi:

—Poduucai iduñia agai garooga tavaagiarla aapimacada issallicada maitanoigaliada aapimla aipacoga —gartatadai.

19

1 Caaagacai asuusi imaasi ii ami Galileeaiñdarla dai aayi mala Judeea davarilarla vaasadarla Jordán aqui.

2 Dai mui oodami oiditadai tai ami duduaadi asuusi coococidadla.

3 Amaasi lamoco fariseo miaadarla guuquiva siaaco daacatadi asuusi dai mossoimaasi ñiooquituda alidi agai cascada tacaai daidla itatadai:

—¿Oidagasi oigaragai siamo calli dagituagi gaoñiga tomastucada? —tatadai afariseo.

4 Tai agai aa noragi daidla itatadai:

—Aapimla canlidi Diuusi ñooquidla siaaco oojisi sai aidasi Diuusi idui oodami idui agai calli dai ooqui.

5 Dai Diuusi ñooquidarla icaiti larla: “Cascada calli dagitomu gandada dai lamadu oidacamu gaoñiga dai vagoocatai amo oodami ganducamicamu agai”, asduucai oojisi Diuusi ñooquidarla.

6 Cascada amo calli maitaagai isdagituagi gaoñiga tomali amo ooqui gacuuna. Diuusi ipalidi ismapai oidaca agai asta siascada coi —tatadai asuusi.

7 Amaasi tacaai afariseo daidla itatadai:

—¿TuisidΛ Moseesacaru gamaa oigaragai isΛmo cΛΛli dagitua Λliada gΛooñiga saidΛ istutuidi isbaiduñiagi Λmo oojai dudunucamiΛrΛ dai poduucai dagituagi? —tΛtΛdai Λfariseo.

⁸TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—GΛnΛΛqui aaduñicarυ vuidΛrΛ vΛΛtΛcana Diuusi cascΛdΛ Moseesacaru maa Λgai oigaragai isdadagitoda gΛnooñiga dai poduucai gΛnviituldi Λgai. DΛmos tucamΛrΛ maitiipucata dai oigaragai poduucai.

⁹Dai aanΛ angΛnaagidi sioorΛ dagituagi gΛooñiga maigogoosi gΛducamicatai Λgai dai vΛΛnagi Λmai ooqui Λgai gia gogoosi gΛducami —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁰Amaasi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ tΛtΛdai:

—SiΛrvaavoi ismaitiipu oigaragai isdagituagi Λmo cΛΛli gΛooñiga aidΛ gia sioma ΛrcΛΛga ismaicuucuntadagi oodami —tΛtΛdai aatΛmΛ.

¹¹TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—Maisiu vΛΛscatai istutuidi ismaiooñtadagi mosΛca Λgai ismaacΛdΛ Diuusi soicΛi.

¹²Λmo cΛcΛΛli maiooñtai soimaa vuvacΛi Λgai cascΛdΛ dai aa mΛscacaapuñtudagi maiooñtai, dai aa maiooñtai aipaco ajioopaitai gaaagiada Λliditai isducatai Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana. TomasioorΛ sioorΛ istutiadagi ismaiooñtadagi cΛΛgadu ismaiooñiacatai oidaca Λgai —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹³MΛtai aidΛ vuaapi ΛSuusi chiΛΛqui aali sai taatana Λgai moomodΛ dai mamatuldana. TaidΛ aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai bagaidimi Λoodami ismaacΛdΛ vuaapaimi Λaali.

14 Taid^Λ ^ΛSuusi pov^Λrt^Λt^Λdai:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja aan^Λ dai maitav^Λr daidiada. Ismaac^Λd^Λ ^Λpan ducami aali ^Λgai gia Diuusi soic^Λi ^Λgai sai c^Λ^Λga g^Λnt^Λt^Λgitocana —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

15 Daid^Λ ^ΛSuusi taata ^Λaali moomod^Λ dai gooqui^Λr^Λ ii abiaad^Λr^Λ.

16 ^Λmo g^Λ^Λli ii dai m^Λ^Λ n^Λidamu ^ΛSuusi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtuldadami c^Λ^Λ tuigac^Λd^Λ. ¿Tumaasi istutuidi aan^Λ isiduñiagi dai v^Λ^Λsc^Λr^Λ oidacagi Diuusi ^Λmadu? —t^Λt^Λdai ^Λgai.

17 Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—¿Tui^Λp^Λsi c^Λ^Λ tuigac^Λd^Λ giñaagai? Ali^Λmadugava c^Λ^Λ tuigacami dai ^Λgai r^ΛDiuusi. ¿I^Λp^Λlidip^Λsi isimiagi Diuusi ^Λmadu? ^Λg^Λiditai ca^Λca v^Λ^Λsi istumaasi aagai Diuusi ñiooquid^Λr^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

18 Taid^Λ ^Λg^Λ^Λli it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi ^Λgai? —t^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Maitav^Λr gacoodada, dai maitav^Λr googosi g^Λnducamica, dai maitav^Λr g^Λ^Λsiada gavustuidaga, dai maitav^Λr yaatavoaca,

19 dai siaa duutuada g^Λnd^Λ^Λd^Λ dai oig^Λadavurai g^Λnaaduñi poduucai m^Λsduucai g^Λnoig^Λdai aapim^Λ ^Λgi —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

20 Taid^Λ ^Λg^Λ^Λli it^Λt^Λdai:

—V^Λ^Λsi gomaasi ansiaa duutudai aan^Λ aliducatai abiaad^Λr^Λ. ¿Tumaasi vi^Λ^Λga isiduñia aan^Λ? —t^Λt^Λdai ^Λg^Λ^Λli.

21 Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Ip^lidip^lasi isiduñiagi v^lasi istumaasi Diuusi ip^lididi aid^l gia imiñi dai gagaara v^lasi p^lastumaasi viaa dai oida ^ltumiñsi ^lsoituutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi t^lvaagi^lr^l dai gooqui^lr^l divia dai giñoidatucuda —t^lt^ldai ^lSuusi.

²² Dai aid^lasi mosca^l ^lg^lalli gomaasi ali^l soig^lalli dai soig^lalliatugai ali^lsi ^lrg^lv^liidacamicatadai ^lgai casc^ld^l.

²³ Amaasi ^lSuusi pov^lart^lt^ldai aat^lm^l mamaat^lrdami:

—Gia sijaiga isg^ln^lv^liipidacami dagituagi isDiuusi soic^ldagi isc^laga g^lnt^lt^lgitocagi.

²⁴ Dai aan^l ang^lnaagidi ^ll^lr^l sai sioma maisijaiga ^lmo muura v^ll^ltar^l isvaquiagi ^lmo oi d^lgad^lamu s^lalli is^lmo g^lv^liidacami dagitoagi isDiuusi soic^ldagi isc^laga g^lt^lgitocagi —g^lrt^lt^ldai ^lSuusi.

²⁵ Mosaagai ^lSuusi gomaasi t^ltai aat^lm^l mamaat^lrdami mait^l isducatai g^lrt^lt^lgituagi dai aipaco g^lrt^lcacai daid^l icaiti:

—¿Voor^l istutuidid^lo isc^lagac^lr^l v^lvaquiagi? —caiti aat^lm^l.

²⁶ Taid^l ^lSuusi g^lrvui n^ln^lava dai pov^lart^lt^ldai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñiagi imaasi d^lamos Diuusi gia istutuidi isiduñiagi. Diuusi v^ll^lsia^lcatai istutuidi isiduñiagi —g^lrt^lt^ldai ^lSuusi.

²⁷ Amaasi ^lPiiduru it^lt^ldai:

—T^laan^ldami, aat^lm^l viaa v^ll^lsi t^lstumaasi viaacatadai g^loidatucuda ^lr^ll^liditai, ¿tumaasi viaacamu aat^lm^l? —t^lt^ldai ^lPiiduru.

²⁸ Taid^l ^lSuusi aa noragi dai pov^lart^lt^ldai:

—Ismaac^ld^l g^lnaagidi aan^l ^lr^lvaavoi, si^ll^lscad^l Diuusi utuldagi v^ll^lsi istumaasi dai si^ll^lscad^l

aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami gataaanΛdagi daacatai Λmo daicarui dadadacΛdamiΛrΛ aapimΛ ΛpΛ ismaacΛdΛ giñoidatucudagi gataaanΛdamu ΛpΛ Λchigiamaaasi daraicarΛrΛ daraajatai. AapimΛ baivustaama dan goocadu dai Λmoco tΛaanΛdamu RuvenicarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu Danacaru cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu Gadacaru cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu NefatalicarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu Aseracaru cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu Isaacaru cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu Judacaru cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu Zavulonicaru cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu SimioñicarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu BenjamiñicarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu EfraiñicarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu ManaasesicarΛ cajiudadΛ.

²⁹ Dai tomasioorΛ sioorΛ dagituagi gΛvustuidaga siΛpΛ gΛaaduñi ivuaadatai giñaa duiñdaga Λgai vi-aacamu Λmo siēto vaamioma dai siΛascadΛ imi-agi Λgai idi oidigiañdΛrΛ vΛascΛrΛ oidacamu Λgai Diuusi ΛΛmadu.

³⁰ Dai mΛΛca siaaco tΛaanΛi Diuusi muidu-tai ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi tami, mΛΛca sioma maitΛaanΛdamu dai ismaacΛdΛ sioma maitΛaanΛi tami mΛΛca vaamioma tΛaanΛdamu.

20

¹ Isducatai apΛvueeyi siΛascadΛ Diuusi soicΛdagi oodami sai cΛga gΛntatΛgitocana ΛrΛpan ducami istumaasi idui Λmo cΛli ismaacΛdΛ gΛpi viaa-catadai dΛvΛrΛi ΛΛqui quiaamoco ii Λgai dai gaaga agai pipiooñi sai yoovana uuvasi.

povΛnΛlidadai mΛsi vaamioma aa namΛquida agaitadai, mΛtai Λgai Λmo coobai piisu aa namΛqui ΛpΛ.

¹¹ Dai aidΛmΛsi mosaa namΛqui vai Λgai ñiooquimi ΛΛsΛcami vui.

¹² DaidΛ itΛtΛdai: “Goovai ismaacΛdΛ gooquiΛrΛ gΛnaaga ali Λmo oora aata dui mΛtai vΛascarΛ gΛrΛpan Λsi aa namΛqui dai aatΛmΛ Λmo tasai soimaa taata toiñdagai”, astΛtΛdai.

¹³ TaidΛ ΛaamudΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai ali Λmoco Λgi Λgai: “Giñaduñi aanΛ maisoimaasi gΛvuiididi. ¿MaitasiΛrvaavoi iñsaanΛ gΛnaagidi sai Λmo coobai piisu gΛnaa namΛquida iñagaitadai isgaaata duñia aapimΛ giñΛΛmadu?”

¹⁴ Naa, gΛaa namΛquidaraga imΛdañi. AanΛ ipΛlidi isgΛnΛΛpan Λsi maquiagi goovai ismaacΛdΛ gooquiΛrΛ gΛnaaga.

¹⁵ ¿Maitisviaa aanΛ sΛlicami isiduñia giñtumiñsigacΛdΛ istumaasi ipΛliadagi? ¿TuipΛsi muuquimudadΛ caiti aapi nΛiditai iscΛga dui aanΛ gogaa vΛΛtarΛ?” astΛtΛdai ΛaamudΛ.

¹⁶ Poduucai ismaacΛdΛ Λoodami soi duu nΛidi tami oidigi daama vaamioma namΛga mΛΛca siaaco tΛaanΛi Diuusi, dΛmos ismaacΛdΛ pollidi isvaamioma namΛga tami oidigi daama Λgai gia maisii namΛacamu siaaco tΛaanΛi Diuusi. Diuusi ñiniooquituldadamigadΛ aagidi mui oodami saidΛ istutuidi iscΛgacΛrΛ vuvaquiagi dΛmos Diuusi chiΛΛqui ΛΛco vuvaitu —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁷ Dai Λmo imidagai voyiamu imΛitadai ΛSuusi catΛsadimi Jerusaleenamu daidΛ ΛSuusi

Λcovai gΛrvaí aatΛmΛ baivustaama dan gooca
mamaatΛrdamigadΛ Λgai dai povΛrtΛtΛdai:

18 —AapimΛ nΛidi tΛscatΛΛtΛidimi aatΛmΛ
JerusaleenΛrΛ mΛsiaaco giñtΛΛgida agai aanΛ
ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami giñtΛΛgida
magai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali ΛΛmadu
ΛmamaatΛtuldiadami sΛΛlicami isΛgai gataaΛñimu
mΛsaidΛ giñmuaana,

19 dai giñtΛΛgidamu Λgai aa sibΛadΛrΛ oidacami
ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu siΛgai giñparunadamu dai
saasamu giñtuucuga dai giñsiisamu curusiaba.
Dai bovaica tasaicΛdΛ Λpamu duaacamu aanΛ
coidadΛ saagidaiñdΛrΛ —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

20 Amaasi ΛJacovo dai ΛVuaana ΛΛmadu ΛdΛΛdΛ
miaadΛrΛ guuquiva siaaco daacatadai ΛSuusi.
ΛJacovo dai ΛVuaana ΛrSevedeo maamaradΛ. TaidΛ
ΛdΛΛdΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquiva ΛSuusi vuidΛrΛ.

21 TaidΛ ΛSuusi tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tumaasi aagai aapi? —tΛtΛdai Λgai.

Tai Λgai itΛtΛdai:

—SiΛΛscadΛ aapi vΛΛsia daama
ΛrgabaitΛcΛaacamicagi giñoigΛdakai darasa aapi
giñmaamara vaidΛ ΛrtΛtΛaanΛdamicana goovai
—tΛtΛdai Λgai.

22 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AapimΛ maimaatΛ mΛstumaasi giñaaagidi. ¿Bai-
sistuidΛna aapimΛ issoimaa taatagi siΛΛ soimaa
taata iñagai aanΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai itΛtΛdai:

—IstutuidiatΛta —tΛtΛdai Λgai.

23 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Sallíicadla arvaavoi. Aapimla gia soimaa taatamu síllasi soimaa taata iñagai aanla dai vllscarla aanla maitistutuidi isdaraasagi tatláanadami baiyoma llaagi Diuusi gárooga daraasamu tatláanadami —tatladaí lSuusi.

24 Aidasi aatamla baivustaama cai gomaasi alíla baacoi aatamla lgaá gooca gáraaduñi vui.

25 Taidla lSuusi garvaí aatamla dai povartatladaí:

—Clla maatl aapimla sai ismaacadla maitarjudidíu saagida lbaitlacaaacami gapipiooñiga duucaí nldi glaaduñi dai ismaacadla vaamioma gatlaanlaí sallíicadla tatláañicui.

26-27 Damos aapimla gansaagida maitlaagai ispoduucái ivuaadagi baiyoma síora lrbaitlacaaacamicagi glaagai issoicadagi vllscatai.

28 Poduucái isduucái ivueeyi aanla ismaacadla viaa lmo sallíicami. Aanla gia divia oidigarla maisiu isgiñsoicadagi aa baiyoma divia aanla dai soicadla iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucái cllagacarla vuvacana mui oodami —gartatladaí lSuusi.

29 Aidasi vuvaquimi aatamla Jericooiñdarla mui oodami oí lSuusi.

30 Vai voi ugidiana daraajatadai gooca mainanlaadami. Dai maí lgaí isami daivusai lSuusi dai iñoqui daidla itatladaí:

—Davi cajiudadla ismaacadla Diuusi maa lmo sallíicami soigi glalda aapi aatamlacadla —tatladaí lgaí.

31 TaidΛ aoodami bagaimi sai camaiiñacaiña vaamioma. Damos Λgai vaamioma iñacai daidΛ itΛtdai:

—Taanadami, Davi cajiudadΛ ismaacΛdΛ Diuusi maa amo sΛlicami soigi gΛlda aatΛmΛcΛdΛ —tΛtdai Λgai.

32 Amaasi ΛSuusi cΛquiva dai vaí mainΛnaadami dai tΛcakai daidΛ itΛtdai:

—¿Tumaasi ipΛlidi aapimΛ isgΛnduiñda aanΛ? —tΛtdai ΛSuusi.

33 Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Taanadami, nΛada rΛlidi aatΛmΛ —tΛtdai Λgai.

34 Amaasi ΛSuusi soigΛli ΛgaicΛdΛ dai taata vuupuidΛ. Tai bovasdΛrΛ ΛismaacΛdΛ mainΛΛaitadai istui isnΛΛavagi dai oí ΛSuusi.

21

1 AidΛsi camiaadimitadai ΛSuusi JerusaleenΛrΛ aayi BetapagiΛrΛ miaanai Λgiidi siaaco Oliivosi tΛgidu, ΛSuusi ootoi gooca gΛmamaatΛrdamiga,

2 dai potΛtdai:

—Imivurai mΛΛ aali quiquiΛrΛ ismaacΛdΛ mΛΛmojoro guuca dai aΛcai tΛlgimu aapimΛ amo asñiitu maracami vulicami vΛrai uupana dai vuaapa vΛgoocai.

3 Dai isΛmaadutai gΛnaagidagi mΛsai maiuupanana vΛrai potΛda ansai aanΛ tΛgito dai ansai otoma Λpamu ootosda iñagai —tΛtdai ΛSuusi.

4 Poduucai ΛpΛdui saidΛ ΛpΛduuna ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquituldadamigadΛ dai poduucai ooja:

5 Aagidavurai JerusaleenΛΛΛ oidacami dai potΛΛda:

“Dañi bΛrimΛi gΛraí. MaigΛducΛΔΛ gΛΛlidi goovai, Λmo asñiitu mara daama daitugai”, astΛΛda.

Asduucai ooja Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ.

6 Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ iji daidΛ idui isducatai aagidi ΛSuusi.

7 Dai vuua Λasñiitu ΛΛmadu ΛmaradΛ dai Λgai daama darai gΛnsosuaa dai daama daí ΛSuusi.

8 Dai voyΛΛΛΛ ajiopaitadai mui oodami ismaacΛΔΛ voyΛΛΛΛ ΛΛligaimi gΛnsosuaa dai aa guicuma uusi maamaradΛ dai voyΛΛΛΛ tuajaimi sai daama daiyunΛna ΛSuusi.

9 Dai Λgai ismaacΛΔΛ baitΛqui iimΛitadai dai ismaacΛΔΛ gooquiΛΛΛΛ iimΛitadai iññaquimi daidΛ icaitimi:

—AliΛ cΛΛ tuiga goraí Davi cajiudadΛ ismaacΛΔΛ Diuusi maa Λmo sΛΛlicami. Diuusi aliΛ cΛΛgacΛΛΛΛ ñlidi goovai ismaacΛΔΛ divia Diuusi guvucadadΛcΛΔΛ. SΛΛlicΛΔΛ cΛΛga tuiga Diuusi —caitimi Λoodami.

10 AidΛsidΛ ΛSuusi vaa JerusaleenΛΛΛ vΛΛsi Λoodami sisioli dai muidutai aipaco gΛntΛcacai daidΛ icaiti:

—¿SioorΛ goovai? —caiti.

11 Vai aa aagidi daidΛ itΛtdai:

—Gooviava ΛrSuusi Diuusi ñiooquituldadamigadΛ daidΛ ΛrNasareetΛΛΛΛ oidacami Galilea dΛrΛΛriΛΛΛ —tΛtdai.

12 Tai gooquiΛΛΛΛ vaa ΛSuusi ΛgΛΛ quiuupaigadΛ tuisicΛΛΛΛ siaaco siaa duutudai Diuusi dai vuvaitu Λjudidíu ismaacΛΔΛ ami gagaagaraitadai dai ismaacΛΔΛ gasaapΛdaitadai. Dai aipaco suuli

memesagadΛ agai ismaacΛdΛ cambiando Λjudidíu quiuupaigadΛ tumiñsigadΛ dai aipaco suuli daraicarudΛ ismaacΛdΛ gagaagaraitadai tutuugu.

¹³ DaidΛ itΛdai:

—Diuusi ñiooquidarΛ aduucai oojisi: “AgΛΛ quii ismaacΛdΛ idui Λoodami dai ami giñsíaa duutuada agai itΛΛgiducamu quii mamaadaragai vΛΛtarΛ”, mai aapimΛ Λsivogami tΛjogadΛ duucai nΛidi —tΛdai ΛSuusi Λoodami.

¹⁴ Tai ami agΛΛ quiuupaigadΛΛ judiuíu ΛΛmoco mainΛnΛadami ΛΛmadu chuchuecogami miaadΛΛ guuquiva siaaco daacatadai ΛSuusi tai agai duduaadi.

¹⁵ Dai aidΛsi ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ nΛidi Λistumaasi gΛΛducΛdΛ ismaacΛdΛ idui ΛSuusi dai aidΛsi caΛ isducatai iññacai Λaali agΛΛ quiuupiarΛ daidΛ icaiti: “AliΛ caΛ tuiga goraí Davi cajiudadΛ ismaacΛdΛ Diuusi maa Λmo sΛΛlicami”, caiti Λaali. ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ sΛΛlicΛdΛ baacoi ΛSuusi vui,

¹⁶ daidΛ itΛdai agai ΛSuusi:

—¿MaitarΛscaΛ istumaasi aagai goaali? Dodoligitudañi aapi —tΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛdai:

—ΛjΛ caΛana. Dai canΛidi aapimΛ isduucai oojisi Diuusi ñiooquidarΛ daidΛ icaiti:

Aali aliΛ caΛga ñioocada agai Diuusi vui.

Ascaiti Diuusi ñiooquidarΛ —tΛdai ΛSuusi.

¹⁷ Amaasi ΛSuusi anaasi viaa dai ii JerusaleenaiñdarΛ Betaaniumu dai anaasi siaa.

—AanΛan ΛΛpΛ gΛntΛcacagi Λmo istumaasi mΛscΛΛga giñaa noragidagi istumaasi gΛntΛcaca iñagai aanΛ nai aanΛ ΛΛpΛ gΛnaagidagi istumaasi sΛΛlicamicΛdΛ ivueeyi aanΛ gomaasi.

²⁵ ¿ToorΛ ootoi ΛVuaana sai vapaconana oodami Diuusi oodami sio? Aago vΛrai iñnoragida —tΛtΛdai ΛSuusi.

Vai Λgai Λagi aipaco gΛnaatagidi dai pocaiti:

—IspotΛΛda aatΛmΛ sai Diuusi ootoi goovai gΛraa noragidamu dai povΛrtΛΛdamu: “¿Tuiimasi maivaavoitu?”

²⁶ Dai ispotΛΛda aatΛmΛ sai oodami ootoi, gΛrvui baacoimu goodami. Goovai sΛΛlicΛdΛ vaavoitudai siΛVuaana ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ cascΛdΛ —caiti.

²⁷ Dai amaasi itΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—MaitatΛmaatΛ aatΛmΛ —tΛtΛdai Λgai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Tomali aanΛ anmaitΛnaagidagi istumaasi sΛΛlicamicΛdΛ ivueeyi aanΛ gomaasi —tΛtΛdai ΛSuusi.

— — —
²⁸ DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Λmo cΛΛli maamaracatadai gooca, daidΛ itΛtΛdai Λmoco gΛmara: “Giñmara imΛdañi sivi dai mΛΛ yoova uvvasi giñΛΛsi”, astΛtΛdai.

²⁹ TaidΛ ΛmaradΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai: “AanΛ maiimia iñΛlidi”, astΛtΛdai. Dai gooquiΛrioma gia caΛma duucaı gΛtΛgito Λgai dai mΛΛca aata duñimu.

³⁰ TaidΛ ΛoogadΛ ii dai mΛΛ aagidi ΛgΛmai gΛmara dai potΛtΛdai ΛΛpΛ. Tai Λgai itΛtΛdai: “ΛjΛΛ”, astΛtΛdai. Dai maiii.

31 ¿Maacada vagoocatai idui istumaasi tagitocatadai loogada? —tadai Suusi.

Tai agai itadai:

—Apagada —tadai agai.

Amaasi Suusi itadai:

—Isaacada ana gnaagidi arvaavoi. Sai tumiñsi vuudami daida looqui taatacaligami caama duucai gantagito dai camaisoimaasi ivuaada aagai vaavoitudacai istumaasi aagai Vuaana. Diuusi soicña agai sai caga gantagitocana. Dai aapima gia cho.

32 Vuaana isaacada vaponaitadai oodami gnmamaatutldi isducatai gaagai isoidacagi matai aapima maiama duucai gantagito maivaavoitudacai tomasi nidi aapima isaga oodami sllcada vaavoitu. Poduucai aapima maidadagitoi isDiuusi gansoicidagi iscaga gantagitocagi aapima.

33 Caccavurai aapima idi cuento: Amo oodami isaacada viacatadai davarai li uuvasi dai sicoli curarai daida idui siaaco vuusiadagi uuvasi varagada daida idui ara amo vaaqui taccavacami dai abiaadar nuucadaca agai vasi gansi.

Dai goquiara taajucamicada maa gansi aa oodami dai macasi ii.

34 Dai acai yoovaragai ootoi agai chilqui gppioñiga sai ma taana oodami yoovi silqui acatadai.

35 Taida oodami vui ppioñigada dai saasarai tuucugada amoco, dai mai muaa, dai mai maicarai.

36 Taid_Λ laamud_Λ vaamioma muiyoma ootoi situcamid_Λr_Λ taid_Λ loodami poduucai idui _Λgaic_Λd_Λ _ΛΛp_Λ.

37 Dai m_{ΛΛ} gooqui_Λr_Λ ootoi _Λgai g_Λmara dai pov_Λ _Λlilitadai: “Goovai gia siaa duutudan taada _Λgai”, as_{ΛΛ}lidi.

38 Amaasi t_{ΛΛ}gacai loodami _Λmarad_Λ aipaco g_Λnaagidi daid_Λ icaiti: “Gooviava _Λr_Λgai ismaac_Λd_Λ ajiagai v_{ΛΛ}si vustuidad_Λ loogad_Λ g_Λaagai t_Λsmuaagi dai poduucai aat_Λm_Λ _Λrtutuidacamicamu”, ascaiti loodami.

39 Dai b_Λi dai d_Λjoi ugidiana vuusaitu dai muaa —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

40 Amaasi _ΛSuusi t_Λcacai loodami daid_Λ it_Λt_Λdai: —¿Si_{ΛΛ}scad_Λ diviagi _Λtuidacami _Λd_Λv_{ΛΛ}r_Λi istumaasi iduuf_Λimu _Λgai? —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

41 Tai _Λgai it_Λt_Λdai:

—Coodamu _Λgai _Λmaic_{ΛΛ}ga tuutiac_Λd_Λ maisoig_{ΛΛ}liarac_Λd_Λ dai taajucamic_Λd_Λ maaquimu _Λmai g_Λd_Λv_{ΛΛ}r_Λga si_Λgai gia c_{ΛΛ}ga maacadamu si_{ΛΛ}si aaj_Λdagi _Λgai —t_Λt_Λdai _Λt_Λt_Λaan_Λdamigad_Λ _Λjudid_Λu.

42 Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Aapim_Λ c_{ΛΛ} maat_Λ isduucai oojisi Diuusi _Λñiooquid_Λr_Λ daid_Λ icaiti:

Λs{ΛΛ}licami viaacami ismaac_Λd_Λ daasi aagai Diuusi _Λt_Λt_Λaan_Λdamigad_Λ _Λjudid_Λu gajiaad_Λr_Λ viaa _Λgai.

Dai _Λgai _Λr_Λgai vaa ismaac_Λd_Λ vaamioma gat_Λaan_Λda _Λgai

Diuusi iduñia gomaasi.

Dai gomaasi _Λr_Λmo istumaasi c_{ΛΛ}gaducamicamu _Λgai v_{ΛΛ}tar_Λ ismaac_Λd_Λ vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidar.

⁴³ Cascad aana angnaagidi sai Diuusi camaitnsoiña agai masai canga gantatagitocana. Aapima vuidara vata agai cascada. Baiyoma soiña agai agai sai canga gantatagitocana oodami ismaacada agiadagi.

⁴⁴ Dai siora giñvui vatacagi soimaa taatamu dai aana vui caatcamu agai aid gia iimimu agai adiaavora amadu —tadai asusi.

⁴⁵ Aidasi abaitaguucacamigada apapaali amadu fariseo cai acuento ismaacada aa asusi, dai gantagito cai siagai agada malidi asusi acuentocada.

⁴⁶ Dai cascada baiya aliditadai agai asusi damos abaliditadai agai oodami. Oodami povanaliditadai siasusi ardiuusi ñiooquituldadamigada.

22

¹ Taida asusi agidi ara amo ñiooqui cuentocada daida itadai:

² —Diuusi soicai oodami sai canga gantatagitocana. Gomaasi arapan ducami isducatai idui amo raí ismaacada idui amo vagimi aidasi ooñigai marad.

³ Ootoi agai gapiiooñiga sai vuaapana avapaidada taida avapaidada maitipali isdadiagi.

⁴ Tai agai apamu ootoi aa gapiiooñiga daida itadai: “Aagidavurai giñvapaida sai casi gatjai aana coodaragai giñsooiga giicoligada dai sai cuaadagai cavasi baigadu vai otoma baigovai iimana idi cunataragara”, astadai.

⁵ Dai vapaidada maitaagi. Amoco maa naidamu gada vaa raga dai amai viaacata dai ama maasi isnaidagi.

⁶ Daidaa gaa vui apipioñigada arai dai soi vuu-jimi dai vaa si coi.

⁷ Taidaa arai alia baamu dai ootoi gasandaaruga sai maa coodana agai agacoodacami dai maanidana baabaquida.

⁸ Amaasi arai itadai aa gapipioñiga: “Quiaa baigadu gocunataragai dai gin vapaida camaiviaa salicami isdadiagi.

⁹ Iimadavurai caayamu dai vapaida vaa si masioora taa giagi vai dadana idi cunataragara”, astadai arai.

¹⁰ Taidaa apipioñigada aipaco voyamu iji dai ampagi vaa si aa qui taa oodami caaga tuutiacami dai maicaaga tuutiacami dai poduucai suuda ami ga tuucavi oodami.

¹¹ Taidaa arai vaa dai naaidi gavapaida dai gatagito taa siami caaacatada amoco ismaacada maita aadaca yuucusi ismaacada maa arai gavapaida sai gnaadana cunataragara.

¹² Daidaa itadai: “¿Ducatai vaa aapi maitaadacatai yuucusi ismaasi gaadai cunataragara?” astadai arai. Taidaa agai maiñoqui.

¹³ Taidaa arai itadai agai ismaacada gabibiditadai: “Vuravurai noonovida dai acasoda dai quidigana daasa siaaco tucagamu siami alia soimasi taatacamu goovai dai suaacadamu”, astadai arai.

¹⁴ Diuusi ñiñoquituldiadamigada aagidi mui oodami saidaa istutuidi iscaagacara vuvaquiagi

damos Diuusi chiΛΛqui ΛΛco vuvaitu —tatΛdai
ΛSuusi.

15 TaidΛ Λfariseo iji dai gΛnaagi sabai
aagatudana Λgai ΛSuusi Λmo istumaasi vai
poduucai viaaca Λgai isducatai gΛΛpiΛΓΛ vuaajagi
dudunucamiΛΓΛ.

16 Dai cascΛdΛ ootoi Λfariseo gΛnaaduñi ΛΛmadu
ΛΛmoco ΛEroodasi aaduñdΛ sai mΛΛ aatagidana
ΛSuusi vai Λgai itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami cΛΛga maatΛ aatΛmΛ
sai istumaasi gaaagidi aapi dai gamamaatΛtuldi
ΛΓvaavoi. Dai maivuaamΛ Λlidi aapi oodamicΛdΛ
siΛrgΛnviipidacami siΛrsoituutuigami ΛΛpΛ,
mosgamamaatΛtuldi aapi istumaasi Diuusi
ipΛlidi.

17 GΛraagidañi: ¿CΛΛgaisi tΛsaa namΛquiada
aatΛmΛ gocuota ΛgΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ
Λromamano chio sio? —tatΛdai Λgai.

18 Damos ΛSuusi maatΛ tΛΛ isΛgai vuiirumada
Λlidadai dai potΛtΛdai:

—AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λmamaasi
ivueeyi. ¿TuimΛsi giñvuiirumada Λlidi aapimΛ?

19 GiñtΛΛgidavurai Λmo tumiñsi is-
maacΛdΛcΛdΛ aa namΛquidi aapimΛ Λcuota ΛgΛΛ
baitΛcΛaacamigadΛ romamano —tatΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai tΛΛgi Λmo tumiñsi.

20 TaidΛ ΛSuusi mostΛΛ dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿VoorΛ moodΛ dai voorΛ tΛΛtΛaradΛ tumiñsiΛΓΛ
daja? —tatΛdai ΛSuusi.

21 Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛgΛΛ baitΛcΛaacami moodΛ dai
tΛΛtΛaragadΛava —tatΛdai Λgai.

Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Maacavurai _Λg_{ΛΛ} bait_Λc_Λaacami istumaasi _Λrtuidad_Λ dai iduufivurai istumaasi Diuusi ip_Λlidi isivuaadagi _ΛΛp_Λ, _Λgai _Λr_Λg_{ΛΛ} bait_Λc_Λaacami t_Λvaagi_Λr_Λ dai oidig_Λr_Λ _ΛΛp_Λ casc_Λd_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²² Amaasi ca_Λ _Λgai imaasi dai mait_{ΛΛ} istumaasi g_Λnt_Λt_Λgituagi dai dagito dai iji.

— — — — —
²³ _Λgai vaa tas_Λr_Λ _ΛΛmoco saduseo iji siaaco daacatadai _ΛSuusi. _Λsaduseo pocaiti sai maioidaga coidad_Λ duaacarad_Λ casc_Λd_Λ pot_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

²⁴ —Mamaat_Λtuldiadami, _ΛMosesacaru oojisicami g_Λr_{vii} g_Λs_Λlicamiga vai pocaiti sai ismuquiagi _Λmo c_Λli dai viaagi g_Λooñiga maiquiaa maratacai abaana, said_Λ _Λsuculid_Λ _Λc_Λli g_Λaagai isv_ΛΛnagi _Λviuudu dai maratagi abaana _Λsi_Λg_{id} _vΛtar_Λ ismaac_Λd_Λ muu.

²⁵ Dai tami g_Λr_saagida oidacatadai cuvaracami _Λmo si_Λg_Λm_Λ. Dai _ΛΛp_Λgadad_Λ ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. Tai gooqui_Λr_Λ _Λg_Λmai _vΛna _Λviuudu dai muu _ΛΛp_Λ maiquiaa maamatacai.

²⁶ Tai gooqui_Λr_Λ _Λg_Λmai _vΛna _Λgai vaa ooqui dai muu _ΛΛp_Λ maiquiaa maamatacai. _vΛ cuvaracami podui dai _vΛsi coi maimaamatacai tomali _Λmaadutai.

²⁷ Dai amaasi muu _Λooqui _ΛΛp_Λ.

²⁸ Dai duduaacacai coidad_Λ saagidaiñd_Λr_Λ. ¿Ismaac_Λd_Λ _Λrcunad_Λcamu _Λooqui _vΛsi _Λrcuucunad_Λcatadai _Λgai di? —t_Λt_Λdai _Λsaduseo.

²⁹ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Maic^Λga g^Λnt^Λt^Λg^Λit^Λoi aapim^Λ maimaat^Λcatai iscaiti Diuusi ñiooquid^Λ dai tomali maimaat^Λcatai si^Λasi guvucadagai viaa Diuusi.

³⁰ Si^Λascad^Λ duduaacagi coidad^Λ camaicuu-cuntada agai tomali maiooñtada agai mos^Λpan ducamicana ^Λgai Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ.

³¹ Can^Λidi aapim^Λ oojai istumaasi g^Λnaagidi Diuusi sai oidaga duaacaragai coidad^Λ v^Λat^Λr^Λ.

³² Tomasi cat^Λv^Λpi ^Λp^Λdui sicoi Avraañicar^Λ dai Isaacaru dai Jacocar^Λ v^Λasc^Λr^Λ pocaiti Diuusi: “Aan^Λ an^Λr^ΛDiuusigad^Λ Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa ^Λp^Λ”, ast^Λt^Λdai Diuusi. ^Λgai Diuusi ^Λmadu daraaja t^Λvaagi^Λr^Λ. Diuusi ^Λr^ΛDiuusigad^Λ ismaac^Λd^Λ cat^Λvaagi^Λr^Λ daraaja dai ismaac^Λd^Λ iimia agai t^Λvaagiamu —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³³ Mosca^Λcai ^Λoodami imaasi v^Λascatai mait^Λ istumaasi g^Λnt^Λt^Λg^Λituagi ^ΛSuusi mamaat^Λtuldaragad^Λc^Λd^Λ.

³⁴ Aid^Λsi ^Λfariseo maí si^ΛSuusi c^Λga aa noragi ^Λsaduseo tai ^Λgai mait^Λ isducatai aa noragidagi ^Λfariseo ^Λagi g^Λn^Λmpagi.

³⁵ Dai ^Λmoco ^Λgai saagidaiñd^Λr^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λmamaat^Λtuldadamicatadai Diuusi s^Λalicamigad^Λ v^Λiirumada ^Λl^Λiditadai ^Λgai ^ΛSuusi daid^Λ it^Λt^Λdai:

³⁶ —¿Mamaat^Λtuldadami v^Λasi ismaac^Λd^Λ ip^Λlidi Diuusi t^Λsivuaadagi tumaasi vaamioma g^Λaagai t^Λsivuaadagi? —t^Λt^Λdai ^Λgai.

³⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—“Oig^Λadañi ^Λc^Λliodami g^ΛDiuusiga v^Λasi g^Λib^Λdac^Λd^Λ dai v^Λasi g^Λg^Λvucadagac^Λd^Λ dai v^Λasi g^Λt^Λg^Λitoidagac^Λd^Λ.

38 Gooviava agai dai sioma gaaagai isivuaadagi”.

39 Dai gooquiardadai baitoma pocaidaga aap: “Oigadañi gaaduñi poduucai pasduucai gaogadai aapi agi”.

40 Tomasioora siora samicada agidi idi ñiooqui agai gia vascara ivueeyi vasi istumaasi aagai Diusi samicamigadara dai istumaasi aagai Diusi ñiooquituldadamigada —tadai Susi.

41 Vai quiaa amapai guccatadai fariseo

42 taida Susi tacaai daida itadai:

—¿Ducatai tagitai aapima vora cajiudadai Cristo? —tadai Susi.

Tai agai itadai:

—Davcaru cajiudadava —tadai agai.

43 Taida Susi itadai:

—Tusida agai vaa Davcaru aagai isducatai agidi Diusi Ibadai daida icaiti: “Aristo argiñDiusiga”. Daida Davcaru icaiti aap:

44 Diusi potadai Cristo:

“Gamaaquimu ana amo samicami ismaacada vaamioma nama.

Dai ugitudamu ana vasi ismaacada gavidara vatacagi”.

Ascatai Davcaru agaitai Cristo.

45 ¿Ducatai istutuidi Cristo siarcajiudadacagi Davcaru vai agi Davcaru giñDiusiga aagai? —tadai Susi.

46 Dai tomali maadutai maitistutuiditadai isaa noragidagi tomali amo ñiooqui dai aida abiaadara vascatai abidiña istacacadagi amo istumaasi.

23

1 TaidΛ ΛSuusi itΛadai Λoodami dai aatΛmΛ ma-
maatΛrdamigadΛ:

2 —ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛlicamigadΛ
ΛΛmadu Λfariseo povΛnΛlidi siΛgai vaamioma
cΛΛga maatΛ caΛ istumaasi ooja Moseesacaru dai
siΛΛgi Λgai viaa sΛlicami isgamamaatΛtuldiadagi
sΛlicamigadΛ Moseesacaru.

3 CΛΛgadu isΛΛgiada aapimΛ dΛmos mosΛcaasi
siΛΛscadΛ gΛnaagiada Λgai mosΛcaasi istumaasi
aagai Moseesacaru dΛmos maitivuaada aapimΛ
ismaasi ivueeyi Λgai. Λgai aagai Λmo istumaasi dai
Λmamaasi ivueeyi.

4 Pocaiti Λgai sai gΛaagai isiduñiagi mui naana
maasi istumaasi dai Λgai Λgi maitivueeyi isduu-
cai aagai.

5 Λgai alia oojoidi isoojadagi Diuusi ñiooquidΛ
papepeeliΛrΛ dai ali cajiitΛrΛ daraasaiña dai
gΛncovana vupuraiña dai gΛnΛΛcana. Λgai
maisaa duutudai Diuusi mospovuaadana Λgai
sai pocaitiña Λoodami isΛgai alia siaa duutudai
Diuusi. Dai Λgai oojoidi isgΛnaadadagi yuucusi
ismaacΛdΛ tΛΛtΛvΛdu naanacadΛ uugidiana. Λgi
poduucai gΛnaadaiña sioorΛ siaa duutudagi
Diuusi dΛmos ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi
sΛlicamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo maisaa duutudai
Diuusi mosgΛnaadaiña Λgai Λyuucusi sai pocaitiña
Λoodami isΛgai alia siaa duutudai Diuusi.

6 Dai Λgai vΛΛscΛrΛ gagaagai cΛcΛΛgaducΛdioma
daraicarui siu duucu gaugia agadagi muidutai dai
quiquiuupiΛrΛ.

7 Dai oojoidi sioodami cucuaasada g_{AN}vapanamu dai viaatuldiada cacaayana dai siaa duutuadagi dai _{AGAI} aad_{ALA} maioojoidi ispoduuc_{AI} ivuaadagi.

8-10 Aapim_Λ mos_{AMO} aadunumu duucami dai mos_{ACA} aan_Λ Cristo _{ARGAN}bait_{ACLA}acamiga casc_{ADΛ} mait_{AA}agai isaagiada aapim_Λ oodami sai siaa g_{AN}duutudai_{ÑA} t_{ATA}aan_{ADAMI} duuc_{AI}. Diuusi g_{ARO}oga v_{ΛΛ}sia daama _{ARG}bait_{ACLA}acami casc_{ADΛ} g_{AA}agai isvaamioma siaa duutuadagi _{AGAI} sioodami.

11 Ismaac_{ADΛ} soic_{ADAGI} aa _{AGAI} _{ARG}duc_{ADAC}amicamu aapim_Λ g_{AN}saagida.

12 _{AGAI} ismaac_{ADΛ} siooma g_{AD}uc_{ADΛ} g_{ΛΛ}liadagi _{AGAI} gia siooma mait_{ARG}duc_{ADAC}amicamu dai _{AGAI} ismaac_{ADΛ} siooma maig_{AD}uc_{ADΛ} g_{ΛΛ}liadagi _{AGAI} gia siooma _{ARG}duc_{ADAC}amicamu.

13 Si_{ΛΛ} soimaasi taatamu aapim_Λ ma-maat_{AT}uldadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ dai aapim_Λ fariseo si_{ΛΛ} soimaa taatamu aapim_Λ. Aapim_Λ aagai _{AMO} istumaasi dai _{AMA} maasi ivueeyi. Aapim_Λ mamaat_{AT}uldi oodami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ dai v_{ΛΛ}sc_{ARA} aapim_Λ maitivueeyi istumaasi Diuusi ip_Λlidi. Aapim_Λ mamaat_{AT}uldadami maitip_Λlidi isDiuusi g_{AN}soic_{ADAGI} mai c_{ΛΛ}ga g_{ANT}at_{AGIT}oca aapim_Λ dai aapim_Λ sobic_{AI} aa oodami sai maitip_Λlidi_{ÑA} isDiuusi soic_{ADAGI} vai c_{ΛΛ}ga g_{ANT}at_{AGIT}oca _{AGAI} tomasi _{AGAI} gia ip_Λlidi isDiuusi soic_{ADAGI} sai c_{ΛΛ}ga g_{ANT}at_{AGIT}ocana.

14 Si_{ΛΛ} soimaasi taatamu aapim_Λ ma-maat_{AT}uldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ dai aapim_Λ fariseo si_{ΛΛ} soimaa taatamu aapim_Λ.

AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. ¿TuimΛsi voopoidi baabaquidΛ Λvipiuudu? Dai tΛVΛpi gamamadaiña aapimΛ sai pocaitiña Λoodami isaliΛ sīaa duutudai aapimΛ Diuusi dΛmos maitΛrvaavoi. CascadΛ aapimΛ aliΛ soimaasi gΛntaatatuldamu Diuusi.

15 SiΛΛ soimaasi taatamu aapimΛ ma-maatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai aapimΛ fariseo. AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. AapimΛ tomasiaaco ajioopai dai gaagai oodami dai vaavoitulda Λlidi gΛnΛpan duucaī dai siΛΛscadΛ vaavoituda Λgai gΛnΛpan duucaī Λgai vaamioma soimaasi ivueeyi isaapimΛ dai aapimΛ argΛnduñi.

16 SiΛΛ soimaa taatamu aapimΛ. AapimΛ mamaatΛtuldi Λoodami Diuusi ñīooquidΛ dΛmos tomali aapimΛ maimaatΛ istΛiya Λlidi. Dai gamamaatΛtuldi aapimΛ sai isΛmo oodami aagadagi isiduñia Λmo istumaasi sai ispocaitiadagi sai sΛΛlicadΛ Λrvaavoi istumaasi aagai poduucāi isduucāi Λrvaavoi isoidaga ΛgΛΛ quiuupai aidΛ gia maiviaaca isiduñia istumaasi aagai, dΛmos ispocaitiadagi sai sΛΛlicadΛ Λrvaavoi istumaasi aagai poduucāi isduucāi Λrvaavoi isoidaga ooro ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ aidΛ gia sΛΛlicadΛ viaaca isiduñia istumaasi aagai.

17 Vupuiiruga aapimΛ dai maimaatΛ istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaada aapimΛ. Vaamioma Λrsoiñi ΛgΛΛ quiuupai siΛooro ismaacadΛ ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ daja. Λooro quiuupai Λrana daja cascadΛ sīaa duutudi Λgai.

18 Dai aapimΛ gamamaatΛtuldi ΛpΛ sai isΛmo oodami aagadagi isiduñia Λmo istumaasi sai

ispocaitiadagi sai sállicadΛ arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga Λmo altar agλλ quiuupiΛrΛ aidΛ gia maiviaaca isiduñia istumaasi aagai, dΛmos ispocaitiadagi sai sállicadΛ arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga istumaasi Diuusi daasdaradΛ altar daama aidΛ gia sállicadΛ viaaca isiduñia istumaasi aagai.

19 Vupuiiruga aapimΛ dai maimaatΛ istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaada aapimΛ. Vaamioma arsoiñi altar siDiuusi daasdaradΛ. Diuusi daasdaradΛ altar daama daja cascadΛ siaa duutudi agai.

20 IsΛmo oodami aagadagi isiduñia Λmo istumaasi dai pocaitiadagi sai sállicadΛ arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga Λmo altar agλλ quiuupiΛrΛ dai poduucai aagai agai vΛΛsi istumaasi oidaga altar daama.

21 IsΛmo oodami aagadagi isiduñia aagai Λmo istumaasi dai pocaitiadagi sai sállicadΛ arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga agλλ quiuupai dai poduucai aagai agai vΛΛsi Diuusi, agai quiuupiΛrΛ daja cascadΛ.

22 IsΛmo oodami aagadagi isiduñia aagai Λmo istumaasi dai pocaitiadagi sai sállicadΛ arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga tΛvaagi dai poduucai aagai agai vΛΛsi Diuusi, agai tΛvaagiΛrΛ daja cascadΛ.

23 SiΛΛ soimaasi taatamu aapimΛ ma-maatΛtuldiadami Diuusi sállicamigadΛ dai aapimΛ fariseo. AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λmamaasi ivueeyi. VΛΛsi istumaasi viaa aapimΛ aa oidiña oodami Diuusi aa duiñdadΛ

vΛΛtarΛ asta ivaagi mΛsmaacΛdΛ bΛΛjΛi. CΛΛgadu isoidiada aapimΛ oodami Diuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ mastumaasi viaacagi dΛmos maitivueeyi aapimΛ istumaasi Diuusi ipΛlidi gomaasi gia maicΛΛgadu. AapimΛ maicΛΛga oidaga tomali maisoigΛΛlidi aapimΛ aacΛdΛ tomali maicΛΛga vaavoitudai aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ poduucai aliΛ soimaasi ivueeyi aapimΛ.

24 AapimΛ ΔrΔpan ducami mainΛnΛaadami ismaacΛdΛ vaidaquia Δlidi oodami ΔmapΛcΛrΛ. AapimΛ ivueeyi istumaasi maisi gΛaagai dai maitivueeyi istumaasi vaamioma gΛaagai.

25 SiΛΛ soimaasi taatamu aapimΛ ma-maatΛtuldadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai aapimΛ fariseo. AapimΛ cΛΛ tuutiacami gΛnvueeyi oodami vuitapi dΛmos aliΛ soimaasi ivueeyi aapimΛ. ΛΛsivuacatai dai coimudadΛ tuutiacatai.

26 AapimΛ sΛΛlicΛdΛ maicΛΛga maatΛ caΛ Diuusi ñiooquidΛ aliΛsi gΛaagai isΛΛpΛga daanΛda aapimΛ Diuusi vai Δgai gΛnoigΛlda gΛnsoimaascamiga dai poduucai camaitΛrsoimaasi iduucamicamu aapimΛ.

27 SiΛΛ soimaasi taatamu aapimΛ ma-maatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai aapimΛ fariseo. AapimΛ aagai Δmo istumaasi dai Δma maasi ivueeyi. AapimΛ ΔrΔpan ducami siaaco gΛyaasapai coidadΛ dai aliΛ cΛΛga baiduñisi daamadΛrΛ dai Δrana aliΛ sigalnaasi.

28 Pomaasi aapimΛ aliΛ cΛΛga tuutiacami gΛnvueeyi oodami vuitapi dai gΛntΛgitoidagΛrΛ aliΛ soimaasi aagaiña Δmo istumaasi dai Δma maasi ivuaadana.

29 Si $\Delta\Delta$ soimaasi taatamu aapim Δ ma-
maat Δ tuldiadami Diuusi s $\Delta\Delta$ licamigad Δ dai
aapim Δ fariseo. Aapim Δ aagai Δ mo istumaasi dai
 Δ ma maasi ivueeyi. Aapim Δ ivuiididi baabaquid Δ
Diuusi ñiñiooquituldiadamigad Δ ismaac Δ d Δ coi
g Δ n $\Delta\Delta$ qui aaduñicar Δ dai siaaco yaasapi dai
g Δ naaduñicar Δ coi $\Delta\Delta$ p Δ aa oodami c $\Delta\Delta$ tuutiacami
 Δ gai ami daama Δ sai aapim Δ yoosigai.

30 Dai pocaiti aapim Δ : “Isoidacamudai
aat Δ m Δ $\Delta\Delta$ quioma aid Δ si oidacatadai g Δ r $\Delta\Delta$ qui
aaduñicar Δ maisoiña coodamudai aat Δ m Δ Diuusi
ñiñiooquituldiadamigad Δ ”.

31 Poduucai $\Delta\Delta$ gi aapim Δ aagai m Δ sid Δ
 Δ rcajiudad Δ dai Δ pan tuutuiga aapim Δ Δ gai
ismaac Δ d Δ coi Diuusi ñiñiooquituldiadamigad Δ .

32 Isapiasoimaasi ivuaada aapim Δ otoma
 Δ pan $\Delta\Delta$ si g Δ p Δ i Δ r Δ v $\Delta\Delta$ t Δ camu aapim Δ g Δ n $\Delta\Delta$ qui
aaduñicar Δ .

33 S $\Delta\Delta$ lic Δ d Δ Δ rsoimaasi ivuaadami aapim Δ .
Aapim Δ gia maic $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ v Δ vaquimu baiyoma
iimimu aapim Δ m $\Delta\Delta$ ca siaaco oidaga Δ Diaavora.

34 Casc Δ d Δ ootosamu aan Δ Diuusi
ñiñiooquituldiadamigad Δ dai oodami sastuduacami,
dai maamat Δ tuldiadami. D Δ mos aapim Δ coodamu
 $\Delta\Delta$ moco dai aa curusiaba siis Δ samu dai aa
g Δ v Δ arsamu quiquiup Δ r Δ , dai aa soimaa
taatatuldamu aali quiqui Δ r Δ .

35 Dai poduucai aapim Δ g Δ p Δ i Δ r Δ v $\Delta\Delta$ t Δ camu v $\Delta\Delta$ si
goc $\Delta\Delta$ tuutiacamic Δ d Δ ismaac Δ d Δ g Δ ncooditu.
Aid Δ si abiaad Δ r Δ g Δ muaatu Aveelicaru c $\Delta\Delta$
tuigac Δ d Δ asta aid Δ si g Δ muaatu Zacaríasi
Berequias Δ marad Δ Δ gai ismaac Δ d Δ muaa Δ gai
 Δ g $\Delta\Delta$ quiuupai vuid Δ r Δ Δ altar abaana.

36 Ismaac^ΛΔ^Λ g^Λnaagidi aan^Λ ^Λrvaavoi. Aapim^Λ sivi oidacami g^Λpi^Λr^Λ v^ΛΛ^Λt^Λcamu v^ΛΛ^Λsi gomaasica^ΛΔ^Λ.

37 Aapim^Λ Jerusaleen^Λr^Λ oidacami aapim^Λ m^Λsmaac^ΛΔ^Λ coodai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ ojoodaic^ΛΔ^Λ, mos^ΛΛ muiyoco imidagai ip^Λlidadai aan^Λ isg^ΛΛ^Λmpaidagai dai g^Λnnuucadacagi ^Λpan duucai ^Λtacucu ^Λmpaidi g^Λmaamara g^Λaana uta m^Λtai maitip^Λli aapim^Λ.

38-39 Dañi aapim^Λ sivi g^Λndagitomu aan^Λ dai camaitiñt^ΛΛgimu aapim^Λ ^Λpamu asta si^ΛΛscad^Λ aiyagi istuigaco pot^Λiya aapim^Λ: “Ali^Λ siaa dutudai aat^Λm^Λ ismaac^ΛΔ^Λ borim^Λi Diuusi guvucadad^Λc^ΛΔ^Λ” —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

24

1 Daid^Λ ^ΛSuusi vuusai ^Λg^ΛΛ quiuupaigad^Λaiñd^Λr^Λ ^Λjudidíu dai caimia agaitadai tai miaad^Λr^Λ guuquiva aat^Λm^Λ mamaat^Λr^Λdamigad^Λ ^Λgai dai aagidi sai ali^Λ chigiamasai ^Λg^ΛΛ quiuupai.

2 Taid^Λ ^ΛSuusi g^Λraa noragi dai pov^Λr^Λt^Λdai:

—¿N^Λidim^Λasi aapim^Λ v^ΛΛ^Λsi idi? Ismaac^ΛΔ^Λ g^Λnaagidi aan^Λ ^Λrvaavoi sai tomali ^Λmo odai maiviiya ^Λgai ^Λmai daama, v^ΛΛ^Λsi siaa g^Λduuñimu goovai —g^Λr^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

3 Amasii iji aat^Λm^Λ Oliivosi giidiamu dai ami daiva ^ΛSuusi. Mos^Λcaasi ^ΛSuusi ^ΛΛmadu aat^Λm^Λ mamaat^Λr^Λdamigad^Λ ^Λgai ami daacatadai t^Λtai aat^Λm^Λ it^Λt^Λdai:

—AatΛmΛ ipΛlidi pΛsgΛraagida aapi siΛΛscadΛ
 ΛpΛduñia agai gomaasi ismaacΛdΛ aagai aapio.
 ¿Duucatai maatΛcamu oodami iscayo divi agai aapi
 dai cayo ugitimu oidigi? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

⁴ Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—GΛnnuucadacavurai vai tomali Λmaadutai
 maitΛnvupuiirumadaiña.

⁵ Muidutai dadia agai daidi caitiadamu
 Λgai: “AanΛ anΛrCristo”, dai muidutai
 vupuiirumadadamu Λgai.

⁶ Cajiomacamu Λoodami muiyapΛrΛ cocodi, dai
 aa cayo gΛncocoda ΛΛpΛ, maitavΛr duduaadicuda
 gomaasi ΛpΛduñia agai ΛpΛga, dΛmos maiquia aayi
 cuugatΛrΛ tasΛrΛ.

⁷ Λmo dΛvΛΛriΛrΛ oidacami cocuadamu Λmai
 dΛvΛΛriΛrΛ oidacami dai oidacamu biuugigai dai
 cocodagai aipacoga dai aliΛ cavami gigivucud-
 amu ΛmapΛcΛrΛ gooidigi.

⁸ VΛasi gomaasicΛdΛ utudama gΛagacai
 soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dai amaasi Λoodami tΛΛgidamu
 Λvaavoitudadami dudunucamiΛrΛ mΛsaidΛ
 gΛΛgΛna dai coodana. Dai vΛasi oidigi daama
 oidacami cΛdΛdamu giñvaavoitudaitai Λgai.

¹⁰ SiΛΛscadΛ aiyagi amaasi tasΛrΛ muidutai ca-
 maitiñvaavoitudada agai, dai aipaco gΛncΛdΛdamu
 dai aipaco gΛntΛtΛgiadamu dudunucamiΛrΛ.

¹¹ Dai oidacamu mui yaatavogami
 ismaacΛdΛ pocaitada agai saidΛ rDiuusi
 ñiñiooquituldiadamigadΛ dai vupuiirumadadamu
 mui oodami.

¹² Dai sΛΛlicΛdΛ oidacamu soimaasi dai cascΛdΛ
 mui oodami camaitΛnoigΛadamu aipacoga.

13 Damos agai ismaacada apiagiñvaavoitudadagi siansi uucami oidacagi oidigi daama agai gia cagacara vuvaquimu.

14 Dai vasi oidigara gaaagadamu gocaa caidacada isducatai Diuusi soicai oodami sai caga gantatagitocana sipoduucai vasi oidigi daama oidacami maatcamu. Dai amaasi gia caugitimu oidigi.

15-16 Tai Daniel amo Diuusi ñiooquituldiadamigada poduucai ooja sai divia aagai amoco ismaacada sallyicada soimaasi iduñia agai amo istumaasi agaa quiuupaigadara judidíu arana. Siascada najada oodami ispomaasi aravuimi, amaasi agai ismaacada tami Judeeara daraajagi gaaagai isvoopiagi gigiidiamu —gatatadai asuusi.

Siora najadagi idi oojai gaaagai ismaat caacagi.

17 Daid asuusi potatadai ara:

—Siora vaaqui daama daacagi aid tasara aliassi gaaagai isotoma voopiagi maivuvaidacai gavustuidaga tuucavidara,

18 dai siora djiana ajioopadagi maitaagai isapamu iimiagi ganquiquiamu dai vuyiyagi ganyuucusi.

19 Sia soimaa taatamu aooqui ismaacada noonoacagi siara viaacagi aali siisidami, aid tasara.

20 Aliassi gaaagai isdaanadagi Diuusi vai maitaroomococana masiascada voopiagi, tomali maitaramo ibastaragai taracana.

21 Alia soima taata agai vaavoitudadami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidasi abiaadara Diuusi

idui oidigi dai gooquiΛΓΛ tomali Λmo imidagai maipomaasi gΛtaatamu.

²² Isbai tΛVΛpi ΛpΛduñiagi gomaasi aidΛ gia vΛΛsi coiyantada oodami dΛmos Diuusi maidagitomu istΛVΛpi ΛpΛduñia gomaasi Λgai aliΛ oigΛdai ismaacΛdΛ Λcovai vuvaitu cascΛdΛ.

²³ Amaasi isΛmaadutai povΛntΛtΛadagi: “Dañi tami daja ΛCristo”, masiΛpΛ povΛtΛtΛadagi: “Dañi mΛΛca daja”, maitavΛr vaavoitudada.

²⁴ Dadia vagai yaatavogami dai pocaitiada agai saidΛ ΛrΛCristo dai pocaitiada agai saidΛ ΛrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, daidΛ ivuaada agai naana maasi gΛgΛrducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta Λgai ismaacΛdΛ Diuusi ΛΛgi Λcovai vuvaitu isistutiadagi.

²⁵ DΛmos aanΛ ΛΛquiasdΛrΛ abiaadΛrΛ gΛaagidi.

²⁶ CascΛdΛ isaagiada Λgai dai povΛtΛtΛadagi: “Dañi mΛΛca oidigana daja ΛCristo”. MaitΛaagai isiimiagi Λoodami daida isaagiadagi Λgai dai povΛtΛtΛdai: “Dañi tami quiiyΛrΛ daja”, maitΛaagai isvaavoitudadagi.

²⁷ Poduucai ismaascana siΛΛscadΛ vΛpΛdocΛdagi oidigi poduucai ΛpΛ vΛΛsi oodami giññΛida agai siΛΛscadΛ ajiagi istuigaco diviagi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami.

²⁸ Tomasiaaco siaaco caatΛcagi baabaidi duvaligadΛ ami gΛnΛmpaidiña nuunui, poduucai Λrvaavoi ΛpΛ saidΛ ΛpΛduñi agai vΛΛsi istumaasi aagai aanΛ.

²⁹ Dai amaasi siΛΛscadΛ cadaivuñiagi gosoimaa taataragai tasai tucapi viiya agai dai masaadai gΛiiña agai, dai sisiaavugai suuligia agai

tavaagiaiñdarλ, dai vλasi istumaasi oidaga tavaagiλrλ gigivucudamu.

³⁰ Dai amaasi tλλgimu oodami tavaagiλrλ λmo istumaasi dai poduucai maatλmu iscadivia aanλ ismaacλdλ viaa λmo sλλlicami dai vλasi oidigi daama oidacami suaanλda agai daidλ giñtλλgimu λgai istavaagiaiñdarλ imλdamu aanλ icomai saagidaiñdarλ guvucadagaicλdλ dai Diuusi dadadaquigadλ λλmadu.

³¹ Dai ootosamu aanλ giñtλtaañicarλ vai λgai cavami iivana trompeetacλdλ dai poduucai λmpaida aagai vλasi λoodami ismaacλdλ Diuusi λcovai vuvaitu vλasi oidigiaiñdarλ dai vλasi tavaagiaiñdarλ.

³² Maatλvurai aapimλ idi ñiooqui ismaacλdλ gλnaagidia iñagai aanλ agaitai λiigosi. Siλλscadλ momiacagi iigosi maamaradλ dai iipoidagi aagadλ poduucai camaatλca iscamiaadimi taaco.

³³ Poduucai λprλ mλsiλλscadλ nλijadagi iscasi λpλvuidagi gomaasi ismaacλdλ caagidi aanλ camaatλca iscayoga ugidagai oidigi.

³⁴ Ismaacλdλ gλnaagidi aanλ λrvaavoi sai gomaasi λpλduñia agai maiquiaa ugitλcai oodami sivi oidacami.

³⁵ Tavaagi dai dλvλλrai ugitimu dλmos giññiooqui maiugitimu.

³⁶ Dλmos tomali λmaadutai maimaatλ siλλscadλ tomali siuu duucu tomali Diuusi tλtaañicarudλ tavaagiλrλ daraajatai maimaatλ, tomali aanλ Diuusi maradλcatai. Mosλλgi gλrooga Diuusi λgai dai maatλ.

³⁷ Poduucai isduucai λpλdui aidλsi oidacatadai λNoé poduucai λpλduuñimu λprλ siλλscadλ cadivia iñagada aanλ ismaacλdλ viaa λmo sλλlicami.

38 ΛΛqui aidΛsi maiquiaa cavami duudu dai maiquiaa gΔiĩña oidigi suudagicΛdΛ ∟oodami gacuaadana dai gayΛΛdana dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña gΔnmaamara ooqui mΛsai ooñtaiña asta aidΛ uucami sivaa ∟Noé gΔvaarcugΔΓΛ.

39 Sai moduu maimaí ∟gai asta aidΛsi caduquimi tai vΛΛsi ∟oodami coi. Poduucai ∟pΛduuñimu ∟pΛ siΛΛscadΛ divia aanΛ ismaacΛdΛ viaa ∟mo sΛΛlicami.

40 Dai amaasi gooca cΛcΛli oidigana daraajamu siDiuusi vaidacaimu ∟moco dai ∟gΛmai viaamu.

41 Dai gooca ooqui gatuadamu siDiuusi vaidacaimu ∟moco dai ∟gΛmai viaamu.

42 VΛΛscΛΓΛ gΛaagai isbaigΛnduca aapimΛ maimaatΛcatai tomali siuu duucu divia aagai ∟ΛaanΛdami.

43 DΛmos cΛΛga maatΛ aapimΛ sai isΛmo oodami maatΛcagi siuu duucu ami quidiΛΓΛ divia agadagi ∟mo ∟Λsivogami maicosian tada ∟gai nuucadacatai sai maivaacΛna quidiΛΓΛ dai ∟Λsidana.

44 Poduucai ∟pΛ aapimΛ aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛn ducagi, siuu duucu siooma maitΛgitoca aapimΛ iñsidivimu aanΛ ismaacΛdΛ viaa ∟mo sΛΛlicami —tΛtΛdai ∟Suusi.

45 DaidΛ ∟Suusi itΛtΛdai ∟pΛ:

—∟moco gaaamu vΛΛscΛΓΛ gaagaiña ∟moco ∟Λgidaracami dai saituduacami saidΛ ∟rtΛaanΛdamigadΛcana pipiooñigadΛ dai bibidiña siuu duucu gΛaagadagi.

46 BaigΛliadamu ∟ΛaanΛdami ismaacΛdΛ iducagi vΛΛsi cΛΛga siuu duucu diviagi ∟aamudΛ.

47 SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi saidΛ ΛaamudΛ tΛaanΛdami duucaī viituldamu vΛasi istumaasi viaacagi.

48 DΛmos siΛpiooñi ismaacΛdΛ tΛaanΛdami duucaī viaagi ΛaamudΛ maicΛΛga tuigacagi dai povΛΛdagi siΛaamudΛ maiotoma divia aagai

49 dai glaagacai soivuaadagi Λgaa pipiooñi dai Λgai gacuaadagi dai gayΛΛdagi dai navamuagi aa navacoidadΛ ΛΛmadu.

50 Dai poduucai ΛaamudΛ diviagi siuu duucu ΛpiooñigadΛ sioma mainΛΛracagi dai siuu duucu Λgai maimaatΛcagi.

51 Dai sΛΛlicΛdΛ soima taatatuldamu Λgai daidΛ iduunimu ΛgaicΛdΛ isducatai ΛpΛvueeyi ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Amaasi susuaaquimu Λgai dai aliΛ soimaasi taata agai.

25

1 Isducatai ΛpΛ vueeyi siΛΛscadΛ Diuusi soicΛdagi oodami sai cΛΛga gΛntΛgitocana ΛrΛpan ducami istumaasi idui baivustaama aali tΛtΛΛji ismaacΛdΛ iimi agaitadai Λmo cunataragiamu dai bΛΛ iimΛi gΛncuucudacaru. Dai Λgai ajia agai Λnoovio ΛmapΛcΛrΛ.

2 Dai taamatai Λgai maicΛΛga gΛntΛtΛgito dai taamatai Λgai aliΛ cΛΛga gΛntΛtΛgito.

3 Λgai ismaacΛdΛ maicΛΛga gΛntΛtΛgito maibΛcai asaiti istucΛdΛ suusudadagi gΛncuucudacaru siuu duucu caugitiagi asaitigadΛ Λcuucudacaru.

4 Dai ʌgai ismaacʌdʌ cʌʌga gʌntʌtʌgito ʌgai gia bʌcai asaiti istucʌdʌ suusudadagi gʌncuucudacaru.

5 Daidʌ ʌnoovio camaiotoma divia sai cavʌʌscatai sʌʌlicʌdʌ coocosimu dai coocoi.

6 Sai caʌran tucarʌ sibʌ iĩña istumaasi saidʌ icaiti: “Casibʌdʌrʌ imʌi lienʌ ʌnoovio, macavar vuidʌrʌ aji”, asaiti.

7 Tai vʌʌscatai ʌaali tʌtʌʌji vaapañi dai baidui gʌncuucudacaru.

8 Daidʌ ʌtaama ismaacʌdʌ maicʌʌga gʌntʌtʌgito itʌtʌdai ʌгаа ismaacʌdʌ cʌʌga gʌntʌtʌgito: “Gʌrcuucudacaru cayoga tuu gʌrmaacavurai laalachi asaiti”, astʌtʌdai.

9 Sai aa noragi ʌgai ismaacʌdʌ cʌʌga gʌntʌtʌgito daidʌ itʌtʌdai: “Chu, aidʌ gia maitʌrajia goovai dai tomali aapimʌ ʌpʌ. Baiyoma avʌr iimi aapimʌ mʌʌca siaaco gʌgaagarai dai savʌda aapimʌ gʌnvʌʌtarʌ”, astʌtʌdai.

10 Dai aidʌsi utudama mʌʌca gasavʌdamu ʌgai ʌasaiti sai aayi ʌnoovio. Dai ʌaali tʌtʌʌji ismaacʌdʌ cʌʌga gʌntʌtʌgito vaapa ʌnoovio ʌʌmadu ami cunataragiʌrʌ, dai cuu ʌcuuparagai.

11 Sai gooquiʌrʌ dada ʌгаа aali tʌtʌʌji daidʌ icaiti: “Cʌliodami, cʌliodami gʌrcupioquidañi”, astʌtʌdai.

12 Sai ʌgai aa noragi daidʌ itʌtʌdai: “Maitanʌnmaataʌ”, astʌtʌdai ʌgai —tʌtʌdai ʌSuusi.

13 Taidʌ ʌSuusi povʌrtʌtʌdai aatʌmʌ mamaatʌrdami:

—Cascʌdʌ baigavʌr gʌnduca aapimʌ maitamʌmaataʌ siʌʌscadʌ tomali siuu duucu divia iĩngai aanʌ ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami.

14 Si^Λscad^Λ Diuusi soic^Λdagi oodami sai c^Λga g^Λnt^Λgitocana gomaasi ^Λr^Λpan ducai isducai idui ^Λmo c^Λli ismaac^Λd^Λ imia agaitadai ^Λmai d^Λv^Λriamu dai vai g^Λpipiooñiga dai maa tumiñsi.

15 ^Λmoco maa ^Λgai taama mil piisu, dai ^Λg^Λmai goo mil, dai ^Λg^Λmai ^Λmo mil. ^Λr^Λg^Λdag^Λ sioma saituduga casc^Λd^Λ vaamioma mui maa ^Λgai tumiñsi daid^Λ ^Λgaa sioma maisastuduga casc^Λd^Λ vaamioma chiichi^Λqui maa ^Λgai tumiñsi. Dai ii ^Λgai ^Λmai d^Λv^Λriamu.

16 ^Λp^Λiooñigad^Λ ismaac^Λd^Λ viaacatadai taama mil piisu gamait^Λ ^Λr^Λ taama mil piisu ^Λtumiñsic^Λd^Λ.

17 Poduuc^Λ ^Λr^Λ ^Λg^Λmai ismaac^Λd^Λ viaacatadai goo mil gamait^Λ ^Λr^Λ goo mil.

18 Tai ^Λgai ismaac^Λd^Λ viaacatadai ^Λmo mil ii dai ^Λsto ^Λtumiñsigad^Λ g^Λaamu d^Λv^Λrai uta.

19 ^Λv^Λpic^Λd^Λ ^Λpamu divia ^Λaamud^Λ dai vai ^Λgai g^Λpipiooñiga dai maat^Λca aagai s^Λj^Λqui gamait^Λ ^Λmadutai.

20 ^Λr^Λg^Λ divia ^Λgai ismaac^Λd^Λ viaacatadai taama mil piisi dai t^Λgi ^Λtumiñsi ismaac^Λd^Λ gamait^Λ daid^Λ it^Λdai: “Giñaamu, aapi giñmaa taama mil piisu dai tami daja ^Λr^Λ taama mil piisu ismaac^Λd^Λ gamait^Λ aan^Λ”, ast^Λdai.

21 Taid^Λ ^Λaamud^Λ it^Λdai: “C^Λgaduava, aapi ^Λr^Λmo c^Λ p^Λoñi cac^Λga idui aapi laachic^Λd^Λ sivi gia g^Λmaaquimu aan^Λ g^Λpioma. Miaadi dai baig^Λliada aan^Λ giñ^Λmadu”, ast^Λdai.

22 Tai gooqui^Λr^Λ ami divia ^Λp^Λiooñigad^Λ ismaac^Λd^Λ viaacatadai goo mil piisu daid^Λ it^Λdai: “Giñaamu giñmaa aapi goo mil piisu dai

tami daja $\Lambda\Lambda\Lambda$ goo mil ismaac $\Lambda\Delta$ gamait Λ aan Λ ”, astat Δ dai.

²³ Taid Λ Λ amud Λ itat Δ dai: “C $\Lambda\Lambda$ gaduava, aapi ap Δ r Λ mo c $\Lambda\Lambda$ piooñi cac $\Lambda\Lambda$ ga idui aapi laachic $\Lambda\Delta$ sivi gia g Λ maaquimu aan Λ g Δ pioma. Miaad Λ i dai baig $\Lambda\Lambda$ liada giñ $\Lambda\Lambda$ madu”, astat Δ dai.

²⁴ Tai gooqui Δ r Λ ami divia Δ g Δ mai piooñigad Λ ismaac $\Lambda\Delta$ viaacatadai Λ mo mil piisu, Δ gai itat Δ dai g Δ aamu: “Giñ Δ amu c $\Lambda\Lambda$ maat Λ aan Λ siali Λ oomaliga aapi dai aa g Δ asituldiña pai aapi mosvuudana yoo-visicami dai maita aata vueeyi aapi dai v $\Lambda\Lambda$ scar Λ vuuyi tumiñsi.

²⁵ Casc Δ d Λ g $\Delta\Delta\Delta$ b Δ ñi aan Λ dai ii dai asto g Δ tumiñsiga d Δ v $\Delta\Delta$ rai uta dai tami daja”, astat Δ dai.

²⁶ Taid Λ Λ amud Λ aa noragi daid Λ itat Δ dai: “Aapi Δ r Λ mo piooñi maic $\Delta\Delta$ tuigacami dai par Δ gami ca-maat Δ catadai aapi isaa giñ Δ situldi dai iñsaan Λ mosvuuyi yoovisicami dai ismaita aata vueeyi aan Λ dai v $\Lambda\Lambda$ scar Λ vuuyi tumiñsi.

²⁷ Casc Δ d Λ sib Δ aco gamaaquimudai aapi gotumiñsi m Δ siaaco mait Δ tuld Δ damudai simuiyoma vuimudai aan Λ diviacai”, astat Δ dai Λ amud Λ .

²⁸ Daid Λ itat Δ dai Δ gai Δ gaa ismaac $\Lambda\Delta$ ami guucacatadai: “B Δ ivurai gotumiñsi dai maaca Δ gai ismaac $\Lambda\Delta$ viaa baivustaama mil”, astat Δ dai Λ amud Λ .

²⁹ “Tomasioor Δ c $\Delta\Delta$ ga aata vueeyi istucud Δ Di-uusi g Δ roidi vaamioma viaaca aagai. Dai sioor Δ maic $\Delta\Delta$ ga aata vueeyi istuc Δ d Λ viaa, Δ gai gia ootoma maiviaaca agai.

³⁰ Dai idi giñpiooñiga maic $\Delta\Delta$ tuigac Δ d Λ vuusai-davurai quidiigamu dai poduuc Δ i $\Lambda\Lambda\Lambda$ Diuusi ootosamu v $\Delta\Delta$ si Δ soimasi ivuaadami m $\Delta\Delta$ ca siaaco

oidacagi ΔDiaavora sisuaanΔdamu Δgai dai alia soimaasi taata agai”, ascaiti ΔaamudΔ.

31 SiΔscadΔ divia aanΔ ismaacΔΔΔ viaa Δmo sΔΔlicami vΔΔsi giñtΔtΔaañicarū ΔΔmadu daidΔ Δrraícamu aanΔ amaasi. Diuusi giñdaasamu baitΔcΔaacami sitΔaanΔdamu aanΔ vΔΔsi oodami oidigi daama oidacami.

32-33 Dai vΔΔsi oidacami gΔnΔmpaidamu giñabaana dai Δcovai vuvaidamu aanΔ Δvaavoitudadami dai sΔΔlisapadΔrΔ daraasamu dai Δsoimaasi ivuaadami oogisapadΔrΔ poduucai isduucai Δmo pastuuru judidíu Δcovai vuvaidiña cañiiru sisiivatu saagidaiñΔrΔ.

34 Amaasi aanΔ ismaacΔΔΔ Δrraí aagidamu ismaacΔΔΔ sΔΔlisa padΔrΔ daraaja: “AapimΔ ismaacΔΔΔ Diuusi gΔrooga cΔΔgacΔrΔ nΔidi giñΔΔmadu daraajamu dai aanΔ gΔnmaaquimu sΔΔlicami isaapimΔ giñΔΔmadu tΔaanΔdagi. AidΔsi abiaadΔrΔ idui Diuusi oidigi aagai sai aapimΔ gataaanΔda agai aanΔ iñΔΔmadu.

35 Biuugimu aanΔ mΔtaidΔ imbii. Tonomu aanΔ mΔtaidΔ iñvasiibi suudagi. AanΔ aimΔraitadai mai aapimΔ maitiñmaatΔcatadai dai vΔΔscΔrΔ giñmaa aapimΔ oigaragai isgΔnquiiyΔrΔ tiñuuliña aanΔ.

36 Dai camaiviaacatadai aanΔ yuucusi mΔtai aapimΔ giñmaa yuucusi, dai coococatadai aanΔ mΔtai aapimΔ giñdadiji, dai maisapicatadai aanΔ mΔtai aapimΔ giñdadiji ΔpΔ”, povΔntΔtΔadamu aanΔ.

37 Amaasi Δvaavoitudadami giñaa noragidamu dai povai iñtΔΔdamu: “¿TΔaanΔdami, vΔquidΔ gΔnΔidi aatΔmΔ isbiuugimucatadai aapi siaatΔmΔ

gΛbii? ¿VΛquidΛ gΛnΛidi aatΛmΛ istonomucatadai aapi siaatΛmΛ gΛvasiibi suudagi?

38 ¿VΛquidΛ daivusai aapi siaatΛmΛ maitΛmaatΛcatadai dai vΛΛscΛrΛ gΛmaa oigaragai isgΛrquiyyΛrΛ coi aapi? ¿VΛquidΛ gΛnΛidi aatΛmΛ ismaiyyucusu aapi dai gΛmaa yuucusi?

39 ¿VΛquidΛ coococatadai aapi dai vΛquidΛ maisapicatadai aapi sigΛdadiji aatΛmΛ?” Povai iñtΛtΛadamu Λvaavoitudadami.

40 Dai aanΛ aa noragidamu daidΛ itΛΛdamu: “IsmaacΛdΛ gΛnaadidi aanΛ Λrvaavoi tomastumaasi cΛΛgaducami ismaacΛdΛ aapimΛ giñaaduñi gΛnvuiididiña aipacoga gΛnsoicΛitai ducami isgomaasi iduñimudai aapimΛ aan imvΛΛtarΛ”, povΛntΛΛdamu aanΛ.

41 Amaasi aanΛ gΛΛ raí, itΛΛdamu Λgai ismaacΛdΛ giñoogisa padΛrΛ guuca: “IimΛdavurai aapimΛ tabiaadΛrΛ Diuusi maicΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi aapimΛ, iimΛdavurai siaaco tomastuigaco mΛΛcana taí, mΛΛca siaaco baidui Diuusi ΛDiaavora vΛΛtarΛ dai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ vΛΛtarΛ:

42 Biuugimu aanΛ mΛtai maitiñbii, tonomu aanΛ mΛtai maitiñvasiibi suudagi,

43 dai gΛndiviji aanΛ maiaapimΛ maitiñmaatΛcatadai dai casΛcΛdΛ maitiñmaa oigaragai isgΛnquiyyΛrΛ giñuuliña aanΛ. Dai maiyyucususucatadai aanΛ mΛtai maitiñoi yuucusi, coococatadai aanΛ mΛtai maitiñdadiji, maisapicatadai aanΛ mΛtai maitiñdadiji”, potΛΛdamu aanΛ.

44 Amaasi Λgai povaiñtΛtΛadamu: “TΛaanΛdami, ¿VΛquidΛ biuugimu aapi, dai tonomu, dai gΛrdiviji, dai maiyyucusu, dai coco, dai maisapicatadai

simaitΛ soi aatΛmΛ?” povaiñtΛtΛadamu Λgai.

⁴⁵ SiaanΛ gΛΛ raí aa noragidamu daidΛ itΛΛdamu: “IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi tomastumaasi cΛΛgaducami ismaacΛdΛ maitidui aapimΛ govaavoitudadami vΛΛtarΛ tomasi maisi gΛaagai goovai gomaasi maitidui aapimΛ aanΛ giñvΛΛtarΛ”, potΛtΛadamu aanΛ.

⁴⁶ DaidΛ Λsoimaasi ivuaadami iimia agai siaaco tomastuigaco Diuusi soimaasi taatamituldiadamu daidΛ ΛcΛΛga tΛgitocami iimia agai tΛvaagiamu siaaco oidacamu Diuusi ΛΛmadu tomastuigaco —tΛtΛdai ΛSuusi.

26

¹ AidΛsi canaato aa ΛSuusi vΛΛsi gomaasi, Λgai povΛrtΛtΛdai aatΛmΛ mamaatΛrdami:

² —CΛΛ maatΛ aapimΛ sigoo tasaicΛdΛ aiya agai Λsiaa duudagai ismaacΛdΛ pascua tΛΛgidu, sia maasi giñbΛimu Λoodami dai mΛΛca iñtΛΛgidamu mΛsaidΛ giñsiisana curusiaba poduucai iñmuaamu aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami —gΛrtΛtΛdai Λgai.

³ Amaasi ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidíu daidΛ ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu ΛpipiscaligadΛ Λjudidíu Caifási quiidiana tuisicana gΛnΛmpagi. Λgai ΛrbaitΛcΛaacamigadΛcatadai papaaligadΛ Λjudidíu.

⁴ Dai vΛΛscatai Λgai gΛnaatagi isducatai yaatagidagi ΛSuusi dai bΛjiagi dai muaagi.

⁵ DaidΛ icaiti:

—Baiyoma nΛnΛraca aatΛmΛ vai daivuñiagi gosiaa duudagai tΛtaida baiya aatΛmΛ vai maitΛrvui baacoagi oodami —ascaiti.

⁶ VaidΛ ΛSuusi BetaaniΛrΛ daacatadai Simuñi quidiΛrΛ. ΛSimuñi ΛΛquioma viaacatadai Λmo coocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga dΛmos cadueeyi Λgai.

⁷ Tai ami divia Λmo ooqui dai bΛΛcati Λmo tucayu alavastrocΛdΛ duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami sΛΛlicΛdΛ namΛacami. Daacatadai ΛSuusi mesa abaana taidΛ Λooqui tΛi Λasaiti moodΛrΛ.

⁸ AidΛsi tΛΛ aatΛmΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ gomaasi aliΛ baacoi aatΛmΛ dai aipaco gΛraatagidimi daidΛ icaiti:

—¿IstuisidΛ siaa doodai goovai goasaiti?

⁹ CΛΛga gΛgagaramudai goovai mui tumiñsicΛdΛ dai ΛcΛdΛ soiñamudai soitutuigami —caiti aatΛmΛ.

¹⁰ VaidΛ ΛSuusi caΛ istumaasi aagai aatΛmΛ ma-maatΛrdamigadΛ Λgai daidΛ povΛrtΛtΛdai:

—¿TuimΛsi pocai nΛidi aapimΛ idi ooqui? Gomaasi ismaacΛdΛ giñduñi goovai ΛrΛmo istumaasi cΛΛgaducami.

¹¹ Soitutuigami vΛΛscΛrΛ viaacamu aapimΛ gΛnsaagida dai aanΛ gia maisiu vΛΛscΛrΛ giñnΛijadamu aapimΛ.

¹² Idi ooqui giñtΛi asaiti giñmoana otoma muquia iñagai aanΛ cascΛdΛ.

¹³ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gaagiadagi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidΛ vΛΛsi oidigi daama gaaagiadamu ΛrΛ istumaasi idui

idi ooqui sipoduucai vΛΛsi oodami maatΛcamu
—gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

14 Tai amaasi ΛUudasi Iscaliote, Λmoco
Λbaivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ
ΛSuusi ii dai gaaataga Λgai ΛbaitΛguucacamigadΛ
ΛpapaaligadΛ Λjudidíu ΛΛmadu,

15 daidΛ itΛtΛdai:

—¿MΛΛqui giñmaquiagi tumiñsi isgantΛΛgida
aanΛ ΛSuusi? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa namΛqui Λmo coobai dan baivus-
taama piisu plata.

16 AidΛ abiaadΛrΛ ΛUudasi gaagai isducatai
gatΛΛgidagi ΛSuusi.

17 Tai aayi Λsíaa duudagai istuigaco
gΛtΛgitoi Λjudidíu aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ
vuvaidi EjiipituaiñdΛrΛ. Tai aatΛmΛ ΛSuusi
mamaatΛrdamigadΛ miaadΛrΛ guuquiva ΛSuusi
dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—Vaacoga ipΛlidi aapi tΛsbaiduñiagi cuaadagai
idi siaa duudagai vΛΛtarΛ —tΛtΛdai aatΛmΛ.

18 Tai Λgai povΛrtΛtΛdai:

—Iimivurai mΛΛca gΛgar quiiquiΛrΛ dai aagida
ΛcΛΛli ismaacΛdΛ caaagidi aanΛ dai aagidavurai sai
aanΛ pocaiti sai camiaadimi mΛsiΛΛscadΛ giñmua
aagai sai quidiΛrΛ gaugia ragai aatΛmΛ aanΛ
ΛΛmadu aapimΛ idi siaa duudagΛrΛ cuaadagai
—gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

19 TΛtai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai idui
isducatai gΛraagidi ΛSuusi dai baidui Λcuaadagai
siaa duudagΛrΛ vΛΛtarΛ. Idi siaa duudagΛrΛ

tatΛgitoi Δjudidíu aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu EjiipituaiñdΛrΛ.

²⁰ Dai aidΛsi catuca mesa vuidΛrΛ daacatadai ΔSuusi ΔΛmadu aatΛmΛ Δbaivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ Δgai.

²¹ Dai gacuaadatadai aatΛmΛ taidΛ ΔSuusi povΛrtΛtdai:

—IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Δrvaavoi, Δmaadutai aapimΛ giñtΛΛgida agai Δdudunucami siΔgai giñmuaamu —gΛrtΛtdai Δgai.

²² TΛtai aatΛmΛ aliΛ soigΛrΛli dai aipaco gΛraagidimi dai pocaitimi aatΛmΛ.

—TΛaanΛdami, aanΛ gia cho —tΛtdai aatΛmΛ.

²³ TaidΛ ΔSuusi gΛraa noragi dai povΛrtΛtdai:

—IsmaacΛdΛ giñΛΛmadu gacueeyi Δgai vaa plaatΛrΛ gooviava Δgai daidΛ giñtΛΛgida agai dudunucami.

²⁴ AanΛ ismaacΛdΛ viaa Δmo sΛΛlicami ivueeyi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ dΛmos siΛΛ soimaa taatamu gocΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai sioma ΔrcΛΛgaicamudai gocΛli vΛΛtarΛ ismaivu-usaimudai tami oidigi daama —gΛrtΛtdai ΔSuusi.

²⁵ Amaasi ñioo ΔUudasi ismaacΛdΛ gatΛΛgida agaitadai ΔSuusi daidΛ itΛtdai Δgai ΔSuusi:

—GiñmamaatΛtuldiadamiga, aanΛ gia cho —tΛtdai Δgai.

TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—ΔjΔ aapiapa —tΛtdai Δsuusi.

²⁶ Dai aidΛsi gacuaadatadai aatΛmΛ, taidΛ ΔSuusi bΛi Δpaana dai gamamagi dai saasarai dai gΛrmaa aatΛmΛ mamaatΛrdami daidΛ povΛrtΛtdai:

—Ugavurai. Idi Δrgiñtuucuga —gΛrtΛtdai ΔSuusi.

27 Dai bΛi ΛpΛ Λmo vaasu uuvasi varagadΛ dai gamamadacai gΛrmaa ΛpΛ daidΛ povΛrtΛtdai:

—Iivurai idi vΛΛscatai aapimΛ.

28 Idi ΛrΛpan ducami giñΛΛra ismaacΛdΛ aastia agai muucucai aanΛ sipoduucai gΛoigΛldamu soimaascamigadΛ, tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi. IñsiΛΛscadΛ muquiaagi vai aastiaagi giñΛΛra aidΛ abiaadΛrΛ gΛaagamu goñiooqui utudui ismaacΛdΛ gaaagidi isduucatai gaoigΛldi soimascami dai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi.

29 Dai aanΛ angΛnaagidi ansai camaiyΛlda iñagai aanΛ uuvasi varagadΛ asta iñsiΛΛscadΛ iiyagi utudui aapimΛ gΛnΛΛmadu mΛΛca siaaco gataaanΛi gΛrooga Diuusi —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

30 Dai canΛΛcai Λmo Diuusi nΛidadΛ siaa duutu-daitai Diuusi, iji aatΛmΛ Oliivosi giidiamu.

31 TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtdai:

—VΛΛscatai aapimΛ voopoimu dai Λgi giñdagitomu sivi tucarΛ, pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “Dagitomu aanΛ isgΛmuaatudamu pasturu sicañiirugadΛ aipaco iimimu”, caiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

32 DΛmos siΛΛscadΛ Λpamu duaaca aanΛ ΛpΛga aimu aanΛ GalileeΛrΛ isaapimΛ —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

33 TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Tomasi vΛΛscatai gogaa voopiagi dai Λgi gΛdagituagi aanΛ gia maiΛΛgi gΛdagituagi —tΛtdai ΛPiiduru.

34 TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—IsmaacΛdΛ gΛaagidi aanΛ Λrvaavoi sai sivi tucarΛ maiquiaa cuujuicai tacucu aapi vaicojo potΛiya agai pΛsai maitiñmaatΛ —tΛtdai ΛSuusi.

35 Taid^Λ ^ΛPiiduru it^Λt^Λdai:
 —Tomañsi aapi g^{ΛΛ}madu muu maitanpot^Λiyagi
 iñ^{smait^Λmaat^Λ} —t^Λt^Λdai ^ΛPiiduru.
 T^Λtai v^{ΛΛ}scatai aat^Λm^Λ pot^Λi ^ΛΛp^Λ.

36 Dai amaasi aayi ^ΛSuusi ^{ΛΛ}madu aat^Λm^Λ ma-
 maat^Λrdamigad^Λ ^Λgai ^Λmap^Λc^Λr^ΛΛ siaaco Getase-
 mani t^{ΛΛ}gidu taid^Λ ^ΛSuusi p^{ov}art^Λt^Λdai:

—Tamiav^Λr daraaja naida aan^Λ m^{ΛΛ}ca gama-
 madagi —g^{art^Λt^Λdai} ^ΛSuusi.

37 Dai vaidacai ^ΛPiiduru ^{ΛΛ}madu ^Λgooca
 Sevedeo maamarad^Λ dai alia^Λ soig^{ΛΛ}lidi dai
 camost^Λgitocan tada isdadiagi ^Λt^ΛΛaan^Λdami
 dai b^{ΛΛ}quiagi.

38 Daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Camuquiadan tada aan^Λ soigiñ^Λlidityai.
 Tanasiav^Λr vii aapim^Λ d^Λmos maitav^Λr coocosi
 —t^Λt^Λdai.

39 Dai bait^Λquioma ii dai cupulia voi d^Λv^{ΛΛ}rapi
 dai daan^Λi Diuusi dai pot^Λt^Λdai:

—Giñ^{ooca} isbaigaca ismaisii soimaa taata aan^Λ
 d^Λmos vai mait^{ΛΛ}p^Λ duuna istumaasi aan^Λ ip^Λlidi
 mos^Λcaasi istumaasi aapi ip^Λldagi —ast^Λt^Λdai
^ΛSuusi.

40 Dai amaasi ^Λpamu ii ^Λgai m^{ΛΛ}ca siaaco
 daraajatadai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ vai ^Λgai
 coocos^Λcatadai, daid^Λ pot^Λt^Λdai ^Λgai ^ΛPiiduru:

—¿Maitap^Λs istui isn^Λaagagi tomasi ^Λmo oora
 aan^Λ giñ^{ΛΛ}madu?

41 Maitav^Λr coocosi dai gamamadada vai
 maisoimaasi g^Λnduiñ^{tuldana} ^ΛDiaavora. Aapim^Λ
 iduñia ^Λlidi istumaasi Diuusi ip^Λlidi dai v^{ΛΛ}sc^Λr^Λ

maiquiaa cΛga vaavoitudai cascΛdΛ maitivueeyi
—astΛtΛdai.

⁴² Dai imΛcai gamamagi ΛSuusi Λpamu dai podu-
ucai gamamagi:

—Giñooca ismaibaigacagi ismaisoima taata
aanΛ isducatai cabaidui aatΛmΛ aidΛ gia ΛpΛduuna
isducatai aapi ipΛliadagi —asduucai gamamadai.

⁴³ Dai otoma Λpamu ii siaaco daraajatadai
ΛmamaatΛrdamigadΛ vai Λpamu coocosΛcatadai
aliΛ coocosimucataidai Λgai mossusuligai
vuupuidΛ.

⁴⁴ Dai dagito Λgai dai imΛcai gamamagi Λpamu
Λgai vaa ñiooquicΛdΛ.

⁴⁵ Amaasi Λpamu ii Λgai siaaco daraajatadai
ΛmamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—SiviavΛr gia coocosi daidΛ gΛniibΛsta.
Casiat aayi mΛsiuu duucu giñtΛΛgida agai aanΛ
ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami. GiñtΛΛgida
mΛagagai soimaasi ivuaadami.

⁴⁶ Vaapaigivurai. TiimΛda. Casia boodΛrΛ imΛi
ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁷ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai ami
divia ΛUudasi. Λgai ΛrΛmoco gΛraduñi aatΛmΛ
baivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ
ΛSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati
mamaastai dai uusi. Λgai ΛrojootosadΛcatadai
ΛbaitΛguucacamigadΛ papaaligadΛ Λjudidíu dai
ΛpipiscaligadΛ Λjudidíu.

⁴⁸ Uudasi ismaacΛdΛ gatΛΛgida agaitadai ΛSuusi
casi itΛtΛdai ΛΛquioma Λgai Λoodami:

—IsmaacΛdΛ usupiga aanΛ Λgiava Λgai vΛrai bai
—tΛtΛdai ΛUudasi.

49 Amaasi miaadΛΛΛ cΛquiva Λgai ΛSuusi daidΛ itΛΛdai:

—Baiga giñmamaatΛtuldiadamiga —tΛΛdai ΛUudasi.

Dai usupi.

50 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛΛdai:

—¿Giñaduñi pΛtuma duñia agai dai divia? —tΛΛdai Λgai.

Amaasi miaadΛΛΛ guuquiva Λoodami dai bai ΛSuusi.

51 Amaasi Λmaadutai ismaacΛdΛ ami guucacatadai Suusi ΛΛmadu vuusaitu gΛcusiru dai iquitΛ Λmo naacadΛ ΛbaitΛcΛaacami papaali piooñigadΛ.

52 TaidΛ ΛSuusi itΛΛdai:

—GΛcuvieritagΛΛΛ icΛΛsa gΛcusiru. VΛΛscatai sioorΛ gacocoadagi cusiruicΛdΛ cusiruicΛdΛ coimu Λgai.

53 ¿MaitapΛs maataΛ aapi iñsaanΛ istutuidi istaañiagi giñooca Λmo soiñi vai Λgai cΛΛga istutuidi isgiñootosdagi mui mil gΛsandaaruga tΛvaagiaiñdΛΛ?

54 IsΛgai giñootosdagi aidΛ gia camaitΛpΛduñia go ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛΛΛ —tΛΛdai ΛSuusi.

55 Amaasi ΛSuusi itΛΛdai Λoodami:

—¿TuimΛsi dada aapimΛ dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimΛsi giñbΛΛquia agai ducami siaanΛ ΛrΛmo ΛΛsivogamicagi? VΛΛs tasai gΛnsaagida daacana aanΛ ΛgΛΛ quiuupaigadΛΛΛ judidíu dai gΛnmamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ mΛtai tomali Λmo imidagai maimaisapicami giñbai.

56 Dai vΛΛsi gomaasi idui aapimΛ vaidΛ ΛpΛduuna isducatai ooja Diuusi

ñiñoquituldiadamigadΛ Diuusi ñiñoquidΛrΛ
—tΛtΛdai ΛSuusi.

TΛtai vΛascatai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ
voopoi dai ΛΛgi viaa ΛSuusi.

57 Tai Λgai ismaacΛdΛ bai ΛSuusi bΛacai
mΛca siaaco daacatadai ΛCaifási. Λgai
ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ papaaligadΛ Λjudidíu. Ami
casi gΛnΛmpaidacatadai ΛmamaatΛtuldiadami
Diuusi sΛlicamigadΛ Λmadu ΛpipiscaligadΛ
Λjudidíu.

58 VaidΛ ΛPiiduru mosmΛacsdΛrΛ oiditadai
ΛgΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ papaaligadΛ Λjudidíu
tuisiquigadΛrΛ ucami dai amaasi vaa dai daiva
Λsandaaru Λmadu dai nΛijada aagai istumaasi
iduiña Λgai ΛSuusicΛdΛ.

59 TaidΛ ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ Λpapaali
Λmadu Λpipiscali vΛascatai Λvaamioma
tΛtΛaanΛdamigadΛ uusi dadagΛcΛdΛ dudunucami
Λjudidíu gaagai Λmo istumaasi istucΛdΛ gΛpiΛrΛ
vuaajagi tomasi maitΛrvaavoi dai poduucai
gataañia agai muaaragai.

60 Dai vΛascΛrΛ maitΛΛ tomali Λmo istumaasi
istucΛdΛ gΛpiΛrΛ vuaajagi tomasi muidutai dada
dai yaatagai. Dai cuugatΛrΛ dada gooca nΛijadami
yaatavogami

61 daidΛ icaiti:

—GocΛli icaiti: “AanΛ istutuidi isdaitudagi ΛgΛΛ
quiupai dai vaica tasaicΛdΛ Λpamu vañigidagi”,
caiti gocΛli —ascaiti gonΛijadami.

62 Amaasi ΛbaitΛcΛaacamigadΛ Λpapaali judidíu
cΛquiva daidΛ itΛtΛdai ΛSuusi:

—¿MaitapΛs gaa noragida agai tomali Δmo istumaasi? ¿Tumaasi goovai ismaacΛdΛ aagai goovai gΛvui? —astΛtΛdai.

⁶³ TaidΛ ΔSuusi maiñioocacai vii. TaidΛ ΔbaitΛcΛaacamigadΛ Δpapaali judidiu itΛtΛdai:

—AanΛ angΛagidi pΛsaidΛ gΛraagidana Diuusi vuitapi ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga pΛsabai aapi ΔrΛCristo Diuusi maradΛ siΛpΛ cho —astΛtΛdai.

⁶⁴ TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—ΔjΔ Diuusi maradΛana poduucai isducatai aagai aapi. Dai aapimΛ giñtΛΛgimu aanΛ ismaacΛdΛ viaa Δmo sΛΛlicami siDiuusi sΛΛlisa padΛrΛ daacamu aanΛ dai giñtΛΛgimu aapimΛ siΛΛscadΛ tΛvaagiaiñdΛrΛ imΛda aanΛ icomai saagida —astΛtΛdai ΔSuusi.

⁶⁵ TaidΛ ΔbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidiu saasarai gΛyuucusi. AliΛ baamu Δgai caΛcatai istumaasi aagai ΔSuusi. DaidΛ itΛtΛdai ΔbaitΛcΛaacami:

—GocΛΛli poΛlidi isΔrDiuusi maradΛ di. Dai vui ñioocai Diuusi camaitΔgito aatΛmΛ vaamioma nΛijadami. AapimΛ cacaΛ isducatai vui ñioocai goovai Diuusi.

⁶⁶ ¿TΛtuma duuna gocΛΛlicΛdΛ? —astΛtΛdai.

Tai Δgai itΛtΛdai:

—GΛpiΛrΛ caatΛcamiava goovai gatΛaañivurai maaaragai —astΛtΛdai.

⁶⁷ DaidΛ Δoodami sisividimi ΔSuusi vuivasadΛ dai capiacarai. Dai aa vuivasana capiacarai.

⁶⁸ DaidΛ itΛtΛdai:

—Aapi poΛlidi isDiuusi gΛmaa Δmo sΛΛlicami. MaatΛñi toorΛ gΛΛgΛ —astΛtΛdai.

69 VaidΛ Πiiduru maigovai tuisicana daacatadai tai Λmo cusñiirugadΛ ΛbaitΛCΛaacamigadΛ Λpapaali ami divia daidΛ itΛtΛdai Λgai ΛPiiduru:

—Aapiapa ΛΛpΛ ΛΛmadu aimΛraiña ΛSuusi GalileeΛrΛ oidacami —astΛtΛdai Λcusñiiru.

70 DΛmos ΛPiiduru yaatagi daidΛ itΛtΛdai:

—Maitan maatΛ aanΛ pΛsioorΛ aagai aapi —astΛtΛdai.

71 ΛPiiduru cavuusaimi maigo quiidigamu, tai ΛpΛ Λmai Λgai vaa cusñiirugadΛ tΛΛ ΛPiiduru ΛpΛ daidΛ itΛtΛdai ismaacΛdΛ ami daraajatadai:

—GocΛΛli ΛΛpΛ ΛΛmadu aimΛraiña ΛSuusi Nasa-reetΛrΛ oidacami —astΛtΛdai Λali tΛji.

72 DΛmos ΛPiiduru Λpamu yaatagi daidΛ itΛtΛdai:

—MaatΛ Diuusi ismaimaatΛ aanΛ gocΛΛli —astΛtΛdai ΛPiiduru.

73 Dai laachicΛdΛ Λgai ismaacΛdΛ ami daraajatadai abaana guuquiva ΛPiiduru daidΛ itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ aapiapΛ ΛrΛmoco ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ ΛpΛ. Asta Λpamaasi ñioocai aapi ΛSuusi —astΛtΛdai.

74 VaidΛ Πiiduru galñaasi ñiooquimi daidΛ icaitimi:

—MaatΛ Diuusi nai aanΛ maimaatΛ gocΛΛli —ascaiti.

Tai aidΛ otoma cuujui Λtacucu.

75 TaidΛ ΛPiiduru tΛgito istΛtΛdai ΛSuusi sai maiquiaa cuujuicai Λtacucu Λgai vaicojo itΛiya agaitadai sai maimaatΛ ΛSuusi. DaidΛ ΛPiiduru ii abiaadΛrΛ dai soigΛΛldacai sosua.

27

1 Dai mosmaasicai vΛΛsi ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ
 Λpapaali Λmadu Λpipiscali judidíu gΛnaatagi isd-
 ucatai muaagi ΛSuusi.

2 Dai vulicami bΛΛcai ΛSuusi dai mΛΛ tΛΛgi
 ΛPilaato, Λgai ΛrtΛaanΛdamigadΛ JudeeΛra oida-
 cami.

3 AidΛsidΛ ΛUudasi ismaacΛdΛ gatΛΛgi ΛSuusi
 tΛΛ mΛscamuaa agaitadai ΛSuusi aliΛ soigΛΛli
 dai Λma duucai gatΛgito. Dai Λpamu voidacai
 vΛΛsi goΛmo coobai dan baivustaama piisu
 ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali judiuíu Λmadu
 Λpipiscali.

4 DaidΛ itΛtΛdai:

—AliΛ soimaasi idui aanΛ gatΛΛgidacai Λmo cΛΛli
 maigΛpiΛra caatΛcami mΛsai muaana —astΛtΛdai
 ΛUudasi.

DΛmos Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Dai gomaasi tumaasi ΛrgΛrvΛΛtarΛ aatΛmΛ?
 Aapi ΛΛgi ΛrgΛduñi —astΛtΛdai.

5 TaidΛ ΛUudasi ami ΛgΛΛ quiuupai Λrana suuli
 Λtumiñsi, dai ii dai gΛvuliji.

6 TaidΛ ΛbaitΛguucacami Λpapaali Λmpagi
 Λtumiñsi daidΛ itΛtΛdai:

—Maibaiga isvΛΛnaida aatΛmΛ gogaa tumiñsi
 ismaacΛdΛ gΛoidi oodami Diuusi aa duiñdadΛ
 vΛΛtarΛ. Idi tumiñsi ΛrnamΛgadΛ Λrai cascΛdΛ
 —astΛtΛdai.

7 Dai aipaco gΛnaagi sai Λgai tumiñsicΛdΛ savΛda
 agai Λmo dΛvΛΛrai siaaco Aajatadami tΛΛgidu dai

ami viaaca aagai siaaco yaasapadagi ismaac^ΛΔ^Λ
mait^Λroidacami ami.

⁸ Dai D^ΛV^ΛΛ^Λrai ^ΛΛ^Λrai t^ΛΛ^Λgidu asta sivi ucami.

⁹ Poduucai ^Λp^Λdui ismaac^ΛΔ^Λ ^ΛΛ^Λquioma aagai Jeremiiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ daid^Λ icaiti: “^Λjudidíu t^Λt^Λaan^Λdamigad^Λ vuuquia agai go^Λmo coobai dan bai^vastaama piisu plaata ismaac^ΛΔ^Λ baiga duu dai aa nam^Λquida goc^ΛΛ^Λli ismaac^ΛΔ^Λ gat^ΛΛ^Λgi gog^Λmai c^ΛΛ^Λli.

¹⁰ Dai ^Λgai^cΔ^Λ gasav^Λli agai ^Λd^Λv^ΛΛ^Λrai ismaac^ΛΔ^Λ Aajatadami t^ΛΛ^Λgidu, poduucai isduucai giñ^Λaagidi giñ^Λt^Λaan^Λdamiga”, ascaiti Jeramiiasicaru.

¹¹ Tai vaidacai ^Λgai ^ΛSuusi ^Λg^ΛΛ^Λ t^Λaan^Λdami vuitapi tai ^Λgai t^Λcacai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Aapip^Λsi arraigad^Λ judidíu? —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Vaavuava, ^Λj^Λ —ast^Λt^Λdai.

¹² Taid^Λ ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali ^ΛΛ^Λmadu ^Λpipiscali g^Λp^Λi^Λr^Λ vuupai d^Λmos ^ΛSuusi maiaa noragi tomali ^Λmo ñiooqui.

¹³ Taid^Λ ^ΛPilaato it^Λt^Λdai:

—¿Maitap^Λs ca^Λ aapi v^ΛΛ^Λsi goovai m^Λsmaac^ΛΔ^Λ aagai g^Λv^Λui? —ast^Λt^Λdai.

¹⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi v^ΛΛ^Λsc^Λr^Λ maiaa noragi tomali ^Λmo istumaasi, dai poduucai ^Λg^ΛΛ^Λ t^Λaan^Λdami mait^ΛΛ^Λ istumaasi g^Λt^Λgituagi.

¹⁵ Vaid^Λ ^ΛPilaato dadagitoiña ^Λmo maisapicami aid^Λ siaa duudag^Λr^Λ ^ΛΛ^Λgi poduucai g^Λv^Λiidacatadai ^Λgai isdadagitoldiادagi ^Λoodami ^ΛΛ^Λgi ismaac^ΛΔ^Λ ip^Λliadagi ^Λgai.

16 Vai ami maisacari^ΛΛ cuupicatadai ^Λmo c^ΛΛli Baraavási t^ΛΛgiducami ismaac^ΛΔ tomasioor^Λ ca-
jiomacatadai.

17 Tai aid^Λsi ^Λoodami g^Λn^ΛΛmpagi ^ΛPilaato t^Λcacai daid^Λ it^ΛΔdai:

—¿Maac^ΛΔ ip^Λlidi aapim^Λ isdagitua aan^Λ Baraavási si^ΛSuusi ismaac^ΛΔ Cristo aagai? —ast^ΛΔdai.

18 ^Λgai maat^Λcatadai ismoscoimudad^Λ tadacatadai ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali dai casc^ΛΔ gat^ΛΛgi ^ΛSuusi.

19 ^ΛPilaato quiaa daacatadai ^Λdudunucami^ΛΛ taid^Λ ^Λooñigad^Λ ootosi ñiooqui daid^Λ it^ΛΔdai:

—Maitig^Λvapasada aapi goc^ΛΛli c^ΛΛ tuigacami ^ΛΛmadu. Tuucar^Λ t^ΛΛt^Λquimi aan^Λ ^Λmo istumaasi soimasi ^Λgai v^ΛΛtar^Λ —asducai ootosi ñiooqui Pi-
laato ooñigad^Λ.

20 D^Λmos ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali ^ΛΛmadu ^Λpipiscali av^Λnaqui ^Λoodami sai baiyoma gataan^Λna m^Λs^Λdagituagi Baraavási dai sai muaana ^ΛSuusi.

21 Taid^Λ ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdami ^Λpamu ñioo dai t^Λcacai ^Λoodami daid^Λ it^ΛΔdai:

—¿Maac^ΛΔ goovai v^Λgoocai sioma ip^Λlidi aapim^Λ isg^Λndagitolda aan^Λ? —ast^ΛΔdai.

Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^ΛΔdai:

—Baraavási —ast^ΛΔdai.

22 Taid^Λ ^ΛPilaato t^Λcacai daid^Λ it^ΛΔdai:

—¿Dai goSuusi m^Λismaac^ΛΔ Cristo aagai ducatai iduuna aan^Λ? —ast^ΛΔdai.

Tai v^ΛΛscatai aa noragi daid^Λ it^ΛΔdai:

—Siisañi curusiaba vai poduu muucuna —ast^ΛΔdai.

23 Taid^Λ ^ΛPilaato it^ΛΔdai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovio?
—astatadai.

Tai agai apamu ijiña daid itadai:

—Siisañi curusiaba, vai poduu muucuna
—astatadai.

²⁴ Aidasi apilaato cat iscamaitistui
loodamicada cavaamioma galcaititai agai, dai
gatai suudagi dai glico vasi loodami vuitapi
daid itadai:

—Aana gia maitargiñduñi gocalicada. Goovai
gia maitargapiara caatcami, goovai gia agi
aapim arganaa duiñdaga —astatadai apilaato.

²⁵ Tai vascatai loodami aa noragi daid
itadai:

—Aatama amadu garmaamara targapiara
vatamicagi —astatadai.

²⁶ Taid apilaato dagitoli Baraavasi daid
apilaato gatjai msai glicarsana iquisanaicada
asuusi dai tagi loodami sai curusiaba siisana sai
poduu muucuna.

²⁷ Tai gooquiara gaa taanadami sandaarugada
vaidacai asuusi gamu Pilaato quiidiamu dai vai
vasi sandaaru dai ami siaaco cacatadai asuusi
vasi sicoli guuquiva.

²⁸ Matai uupasi yuucusida asuusi dai aadi aa
yuucusi vapagicami sai pra maascamu amo rai,

²⁹ dai moo daama dai amo coronai
uuparaicada duñisicami dai maa amo tavali
sallisa padara novia. Daid gantootonacada
guuquiva asuusi vuidara dai parunai daid icaiti:

—Sivi gia tavapi oidacamu aapi raigada ajudidu
—ascaiti.

³⁰ Dai sisividimi apra dai balyi tavali dai
gaicada moodana gavai.

31 Dai canaato parunacai ʌpamu uupasi ʌyuucusi vʌpʌgicʌdʌ dai ʌpamu aadi ʌʌgi yuucusiɔ. Dai boodʌrʌ vaidacai dai mʌʌ siisa agai curusiaba sai poduu muucuna.

32 Dai aidʌsi utudama iji ʌgai abiaadʌrʌ vuidʌrʌ aayi ʌmo cʌʌli Simuñi tʌʌgiducami Sireñiarʌ oida-cami mʌtai aagidi sai bʌʌcaiña ʌgai ʌcurusigadʌ ʌSuusi.

33 Dai poduucai aayi mʌʌca siaaco Gólgota tʌʌgidu. Gólgota icaidaga moodʌ muuquiadʌ.

34 Dai ami oidi uuvasi varagadʌ vʌʌnagʌcami ʌmo doadigami aliʌ ʌʌcocami sai ʌgaicʌdʌ palʌpioma soimaa taatana. Taidʌ ʌSuusi mosdʌʌ dai camaitipʌli isiiyagi.

35 Dai casiisacai curusiaba dʌmos maiquiaa muu ʌgai tai gooquiʌrʌ nʌʌnʌitudai volao dai poduucai nʌida agai isioorai ajia agai yuucusiɔ ʌSuusi. Dai poduucai ʌpʌdui istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadʌ daidʌ icaiti: “Sai nʌʌnʌituda agai volao dai poduucai nʌida aagai isioorai ajiagi ʌyuucusiɔ”.

36 Dai ami daraajatai nuucada.

37 Dai curusiaba moo daama daí ʌmo oojai ismaacʌdʌ gatʌjai ʌPilaato dai aagai mʌstuisidʌ gatʌjai maaaragai daidʌ icaiti: “Idiava ʌrʌSuusi, raígadʌ judidú”, ascaiti ʌoojai.

38 Dai abaana ʌSuusi siisisa gooca ʌʌsivogami ʌmoco sʌʌlisa padʌrʌ ʌmai curusiaba dai ʌgʌmai oogisa padʌrʌ ʌmai curusiaba.

39 Dai ismaacʌdʌ amui dʌgavusai galnaasi ñiooqui suuligidi ʌSuusi dai gidai gʌnmoomo,

40 daidʌ itʌtʌdai:

—Epa aapi pasmaacada dadaitudai agaa quiuupaigada judidíu dai vaica tasaicada ivueyi apamu calgacala igvuusaida aapi lagi. Siaapi arDiuusi marad tvañiñi bocursiaiñdala —astaldai.

41 Poduucai lapa parunai abaitaguucacamigada apapaali amadu amamaatuldiadami Diuusi sallicamigada amadu afariseo amadu apipiscali dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

42 —Calgacala vuvaitu goovai aa dai goovai lagi gia maitistutuidi iscalgacala gvuusaidagi. Issallicada rvaavoi isgai argarraíga aatma judidíu vai tvanana curusiaiñdala tatai poduucai vaavoituda aatma lapa.

43 Goovai povallidi siDiuusi nuucada. SiDiuusi sallicada oigadai calgacala vuusaidana tuduida sivi. Gocaasi garaagidi goovai saida arDiuusi marad —ascaiti lagi.

44 Dai asta lasivogami ismaacada cucurusiaba siisapicatadai ami sonuana asuusi galnaasi ñioocai lagi vasi.

45 Dai dan duucu vasi oidigi tucapi vii vaic oora.

46 Dai aida coi galalaco galala iña asuusi daida icaiti:

—Eloi, Eloi, lama sabactani —ascaiti. Asmaacada itaiya lidi giñDiuusiga, giñDiuusiga ¿tupasi giñdagito? astaiya lidi.

47 Dai amoco ismaacada ami daraajatadai cal ispocaiti lagi daida icaiti:

—Dañi vapaidi goovai adiuusi ñiooquituldiadamigada Eliiasi —ascaiti.

57 Dai caurui tai ami divia amo cλλli gλviidacami Osee tλλgiducami. Agai λrArimateeλrλ oidacami, λgai λrvaavoitudadami λSuusi λpλ.

58 Dai amaasi λgai nλidamu λPilaato dai tai λSuusi tuucugadλ. Taidλ λPilaato gatλjai mλsai tλλgidana.

59 Dai tλvañdacai λSuusi ami curusiañdλrλ dai amo icusi maitucuracamiλrλ biisa.

60 Daidλ λOsee casi gatλjaitadai coocodagai amo vavuaana mλsai ami yaasana siλλscadλ muquiagi λgai dλmos λSuusi ami tλλ λgai. Dai cacuupacai λquitaagiña amo gλλ odaicλdλ daivunu ii.

61 Vai ami daacatadai λMaría Madaliña λλmadu λgλmai María siaaco yaasapicatadai λSuusi sonuana.

62 Aidλ λrλtasaicatadai istuigaco baivuaadana λgai vλλsi dai siaadiqui λribλstaragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana λgai. Dai siaadiqui λbaitλguucacamigadλ λpapaali judidíu, λλmadu λfariseo mλλ nλidamu λPilaato

63 daidλ itλdai:

—Tλgito aatλmλ λyaatavogami Suusi aidλsi quiaa oidacatadai λgai iscaititadai sai vaica tasaicλdλ duaaca agaitadai λgai coidadλ saagidaiñdλrλ.

64 Cascλdλ gatλaañiñi mλsai cλλga nuucadacana mλλca siaaco yaasapi λSuusi vaica tasai uucami vai poduucai maidadana λSuusi mamaatλrdamigadλ tucarλ vai maibλλna λtuucugadλ vai gooquiλrλ maipocaitiada λgai iscaduaaca. Dai poduucai λgooquiλrdadλ yaatagi

vaamioma maic^{ΛΛ}gaducagi si^Λtuucamid^Λr^Λ
—ast^Λt^Λdai.

⁶⁵ Daid^Λ ^ΛPilaato it^Λt^Λdai:

—Moguuca giñsandaaruga. Vaidacai aapim^Λ dai
m^{ΛΛ}ca siaaco cayaasa ^ΛSuusi c^{ΛΛ} bai duñia isis-
tutuidi di vai poduucai maib^{ΛΛ}na ^Λmuuquiad^Λ
—ast^Λt^Λdai ^ΛPilaato.

⁶⁶ Dai iji dai m^{ΛΛ} c^{ΛΛ}ga baidui siaaco yaas-
apicatadai ^ΛSuusi dai seerac^Λd^Λ bidasa dai ami
seeraba daí ^Λseeyogad^Λ ^Λg^{ΛΛ} bait^Λc^{ΛΛ}aacamigad^Λ
^Λromamano. Vai ami daraajatadai ^Λsandaaru
^{ΛΛ}p^Λ.

28

¹ Dai cadaivunucai ^Λib^Λstaragai tas^Λr^Λ dai ca-
maasimi oidigi tumiñoco daid^Λ ^ΛMaría Madaliña
^{ΛΛ}madu ^Λg^Λmai María iji m^{ΛΛ}ca siaaco yaasapi-
catadai ^ΛSuusi.

² Tai todian duucai gigivuli d^Λv^{ΛΛ}r^Λi, ^Λmo Diu-
usi t^Λaañicarud^Λ t^Λvai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ casc^Λd^Λ. Dai
a^Λcai m^{ΛΛ}ca siaaco yaasapicatadai ^ΛSuusi maigo-
vai daitu ^Λodai istuc^Λd^Λ cuupicatadai ^Λgai dai
daama daiva ^Λodai.

³ Dadadac^Λi ^Λgai ^Λp^Λan duucai p^Λp^Λdoc^Λdami dai
yuucusid^Λ ^Λp^Λan ^Λsi tootuja c^Λvai.

⁴ Most^{ΛΛ}gacai ^Λsandaaru ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ
giigivuli duduaadimuc^Λi dai camoscoidad^Λ duu-
cai vii.

⁵ Dai amaasi ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ it^Λt^Λdai
^Λooqui:

—Maitav^Λr duduaadicuda. Aan^Λ c^{ΛΛ}ga maat^Λ
isgaagai aapim^Λ ^ΛSuusi ismaac^Λd^Λ curusiaba
g^Λsiisatu.

⁶ Dai Δ gai maitiipu tami casiat duaaca isduu-
cai aagaitadai Δ gai. Baigovai av Δ r iimi dai ñ Δ ida
siaaco caat Δ catadai Δ gai.

⁷ Iim Δ davurai otoma dai m $\Delta\Delta$ aagida
 Δ mamaat Δ rdamigad Δ iscaduaaca Δ gai coidad Δ
saagidaiñ Δ r Δ dai sivi imia agai Δ gai g Δ n Δ bait Δ qui
Galileeamu dai ami t $\Delta\Delta$ gimu aapim Δ . Goovai
 Δ r Δ v Δ asi ismaac Δ d Δ g Δ naagida iñagai aan Δ
—ast Δ t Δ dai.

⁸ Taid Δ Δ ooqui otoma iji abiaad Δ r Δ
baig Δ n Δ liatugai dai duduaadimutugai. Dai
voopoigi dai m $\Delta\Delta$ g Δ raagida agai aat Δ m Δ
mamaat Δ rdamigad Δ Δ Suusi v $\Delta\Delta$ asi istumaasi aagidi
 Δ Diuusi t Δ aañicarud Δ .

⁹ Dai aid Δ si voopoigitadai Δ gai tai vuid Δ r Δ
aayi Δ Suusi dai viaatuli. Tai Δ gai abaana
g Δ ntootonac Δ d Δ guuquiva Δ Suusi dai siaa duutuli
dai taata $\Delta\Delta$ casod Δ .

¹⁰ Tai Δ gai it Δ t Δ dai:

—Maitav Δ r duduaadicuda. Iimivurai dai m $\Delta\Delta$
aagida giñ Δ aduñi vai iim Δ na Galileeamu dai ami
giñ Δ t $\Delta\Delta$ gimu Δ gai —ast Δ t Δ dai.

— — —
¹¹ Aid Δ si Δ ooqui gamu iim Δ itadai taid Δ
 Δ sandaaru chi $\Delta\Delta$ qui caayamu iji dai aagidi
 Δ bait Δ guucacamigad Δ Δ papaligad Δ Δ judidíu v $\Delta\Delta$ asi
istumaasi Δ p Δ dui.

¹² Taid Δ Δ bait Δ guucacamigad Δ iji dai m $\Delta\Delta$ aatagi
 Δ gai Δ pipiscali $\Delta\Delta$ madu dai n Δ ida aagai isducatai
iduñiagi. Dai gooqui Δ r Δ aa nam Δ qui Δ gai mui tu-
miñsi Δ sandaaru

¹³ daid Δ it Δ t Δ dai:

—Aagidavurai aapim Δ situcar Δ coocos Δ catadai aapim Δ sai dada Δ Suusi mamaat Δ rdamigad Δ dai b $\Delta\Delta$ cai Δ tuucugad Δ Δ Suusi.

14 IS Δ g $\Delta\Delta$ t Δ aan Δ dami maatia goovai aat Δ m Δ at Δ bai duñiagi Δ gai $\Delta\Delta$ madu casc Δ d Δ mait Δ sia Δ nduñia Δ gai —astat Δ dai.

15 Taid Δ Δ sandaaru vui Δ tumiñsi dai iji dai m $\Delta\Delta$ aagidi istumaasi aagidi Δ gai. Dai poduucai aagai Δ judidíu asta sivi ucami.

16 Dai poduucai iji aat Δ m Δ baivustaama dan Δ moco mamaat Δ rdamigad Δ Δ Suusi gamu Galileeamu Δ mo quidiamu siaaco aagai Δ Suusi.

17 Dai aid Δ si t $\Delta\Delta$ aat Δ m Δ Δ Suusi siaa duutuli d Δ mos $\Delta\Delta$ moco g Δ raaduñi maic $\Delta\Delta$ ga vaavoitudaitadai.

18 Taid Δ Δ Suusi abaana c Δ quiva aat Δ m Δ dai pov Δ rt Δ dai:

—Aan Δ via Δ mo s $\Delta\Delta$ licami dai vaamioma gat Δ aan Δ i t Δ vaagi Δ r Δ dai tami oidig Δ r Δ .

19 Iim Δ davurai aapim Δ dai aagida oodami v $\Delta\Delta$ si oidig Δ r Δ oidacami sai ali Δ si g Δ aagai isvaavoitudai iñsaan Δ Δ r Δ c $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ vuviadami dai poduucai Δ rgiñmamaat Δ rdamicagi. Ismaac Δ d Δ vaavoitudai Δ gai gia vapaconavurai Diuusi g Δ rooga guvucadad Δ c Δ d Δ dai giñg Δ vucadagac Δ d Δ , aan Δ Δ rDiuusi marad Δ , dai Diuusi Ib Δ ad Δ guvucadad Δ c Δ d Δ vai poduucai maatiagi aa iscavaavoitudai Δ gai.

20 Dai maat Δ tuldavurai sai $\Delta\Delta$ gidiña v $\Delta\Delta$ si istumaasi g Δ naagidi aan Δ . Maat Δ cavurai aapim Δ iñsaan Δ g Δ n $\Delta\Delta$ madu daaca iñgai v $\Delta\Delta$ s tasai ugít Δ cai oidigi ucami —g Δ rt Δ dai Δ Suusi.

Mos Δ caasi.

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern
(MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421